

การศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์
ของ
อรรถพล สังขวาสี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา
กุมภาพันธ์ 2544
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๖ 110405

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

.....ประธาน
(อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร)
.....กรรมการ
(อาจารย์วิโรจน์ เอ็งสุโสภณ)

คณะกรรมการสอบ

.....ประธาน
(อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร)
.....กรรมการ
(อาจารย์วิโรจน์ เอ็งสุโสภณ)
.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์ ดร.อุปวิทย์ สุวคันทรกุล)
.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อาจารย์สุดใจ เหง้าสีไพร)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ. 2544

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลง ได้ด้วยความเมตตากรุณาให้คำปรึกษาแนะนำอย่างดีจาก ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร ประธานคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์วิโรจน์ เอ็งสุโสภณ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ตลอดจนคณาจารย์ทุกท่าน ที่ให้ความรู้ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบคุณผู้บริหารและบุคลากรของวิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก มหานคร วิทยาลัยเทคนิคดุสิต วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาราม ผู้จัดการและ คณะผู้บริหารสถานประกอบการทุกแห่งในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เข้าร่วมจัดการอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคีกับวิทยาลัยข้างต้น ในการสนับสนุนและให้ข้อมูลเพื่อการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้มีพระคุณและกัลยาณมิตรทุกท่าน ทุกคน ที่ให้การสนับสนุน ส่งเสริม ให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ในครั้งนี้

อรรถพล สังขวาสี

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
	ความสำคัญของการวิจัย.....	4
	ขอบเขตของการวิจัย.....	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
	สมมุติฐานของการวิจัย.....	7
	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
	หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี.....	9
	แนวคิดในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในต่างประเทศ.....	10
	หลักสูตรและการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศไทย.....	18
	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร.....	24
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	32
	แนวคิดและงานวิจัยที่สนับสนุนตัวแปรในการศึกษาค้นคว้า.....	38
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	48
	ประชากร.....	48
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	49
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลภูมิหลัง.....	54
ลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	86
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	86
ประชากร.....	86
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	86
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	86
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
การอภิปรายผล.....	100
ข้อเสนอแนะ.....	103
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย.....	106
บรรณานุกรม.....	107
ภาคผนวก.....	118
ภาคผนวก ก รายชื่อสถานประกอบการที่ร่วมมือจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกับ สถานศึกษาในสังกัด กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขต	
กรุงเทพมหานคร.....	119
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	124

ภาคผนวก ค	เกณฑ์การประเมินค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นราย ด้านของผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึกและผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบท วิภาคี.....	137
	ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	147

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษา.....	55
2	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ควบคุมการฝึกครูฝึกและผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีจำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษาประสบการณ์การทำงานและสาขาวิชาที่ศึกษา.....	56
3	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของ ผู้ควบคุมการฝึกที่มีต่อการ ติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานครโดยจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา.....	58
4	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของ ครูฝึกที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานครโดยจำแนกตามสถานภาพ ของผู้ตอบแบบสอบถาม และคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา.....	61
5	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของ ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีรุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานครโดยจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา.....	64

6	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของ ผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึกและผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีรุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานครในคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาจำแนกตามรายชื่อ.....	66
7	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของ ผู้ควบคุมการฝึกที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีรุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ จำแนกตามรายชื่อ.....	67
8	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของ ผู้ควบคุมการฝึกที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีรุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านทักษะในการ จัดการ จำแนกตามรายชื่อ.....	68
9	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของ ผู้ควบคุมการฝึกที่มีต่อการติดตามผล ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ จำแนกตามรายชื่อ.....	69
10	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของ ผู้ควบคุมการฝึก ที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านพฤติกรรมทางสังคม จำแนกตามรายชื่อ.....	70

11	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของ ผู้ควบคุมการฝึกที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามรายชื่อ.....	71
12	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของ ผู้ควบคุมการฝึกที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมในการอภิปรายหรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม จำแนกตามรายชื่อ.....	72
13	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของ ครูฝึก มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ จำแนกตามรายชื่อ.....	73
14	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของ ครูฝึกที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านทักษะในการจัดการ จำแนกตามรายชื่อ.....	74
15	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูฝึกที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ จำแนกตามรายชื่อ.....	75
16	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของ ครูฝึกที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จ การศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านพฤติกรรมทางสังคม จำแนกตามรายชื่อ.....	76

ตาราง

หน้า

17	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูฝึกที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานครด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามรายชื่อ.....	77
18	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูฝึกที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมในการอภิปรายหรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม จำแนกตามรายชื่อ.....	78
19	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของ ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านความสามารถทางวิชาการ และทักษะวิชาชีพ จำแนกตามรายชื่อ.....	79
20	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานครด้านทักษะในการจัดการจำแนกตามรายชื่อ..	80
21	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูฝึกที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ จำแนกตามรายชื่อ.....	81
22	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานครด้านพฤติกรรมทางสังคมจำแนกตามรายชื่อ..	82

- 23 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานครด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามรายชื่อ..... 83
- 24 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมในการอภิปรายหรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม จำแนกตามรายชื่อ..... 84

ภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
---	---------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

คนเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม (บุญญศักดิ์ ใจจงกิจ.2540 : 4) ในแผนการพัฒนาศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 จึงมุ่งเน้นคนให้ป็นศูนย์กลางของการพัฒนา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2540 : 2) โดยส่งเสริมให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในสังคมได้ (บุญญศักดิ์ ใจจงกิจ. 2540 : 5) เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการ ที่จะช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ได้ตลอดชีวิต ตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาการของชีวิตแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถในด้านต่างๆ ที่จะประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2540 : 2) ซึ่งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสามารถทำได้โดยจัดการศึกษาให้คนมีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักหน้าที่ของตนเอง สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างราบรื่น นอกจากนี้ยังต้องพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ (โกศล เพ็ชรสุวรรณ. 2534 : 51) หน่วยงานของรัฐจึงส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการอาชีวศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.2535 : 1) ซึ่งเป็นการจัดการศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะตามสาขาวิชาชีพของตน สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.2537 : 2) โดยการพัฒนาหลักสูตรต่างๆทั้งหลักสูตรระยะสั้น ระยะยาวในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และ รูปแบบการจัดการศึกษาที่หลากหลาย ซึ่งในปัจจุบันได้ดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาเป็น 3 รูปแบบคือ (มานพ จันทรเทศ. 2518 : 28-32)

รูปแบบที่ 1 จัดในสถานศึกษาและฝึกอาชีพแต่เพียงอย่างเดียวทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ

รูปแบบที่ 2 จัดในสถานศึกษาทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ โดยส่วนหนึ่งของการฝึกปฏิบัตินั้นจะส่งนักศึกษาไปฝึกงานในสถานประกอบการ

รูปแบบที่ 3 จัดในลักษณะของนักศึกษาฝึกหัด โดยเรียนทฤษฎีในสถานศึกษาและฝึกปฏิบัติส่วนใหญ่ในสถานประกอบการ โดยที่บุคลากรนั้นเป็นบุคลากรของสถานประกอบการ รูปแบบนี้ เป็นที่รู้จักกันว่าเป็นการฝึกในระบบทวิภาคี (Dual System)

สถาบันการศึกษาส่วนมากจะจัดรูปแบบที่ 1 มีจำนวนไม่มากนักที่จัดรูปแบบที่ 2 ส่วนรูปแบบที่ 3 กรมอาชีวศึกษาได้เริ่มจัดครั้งแรกเมื่อปีพุทธศักราช 2531 ที่วิทยาลัยเทคนิคท่าหลวง ศึกษานิคมไทยอนุสรณ์ จังหวัดสระบุรี โดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน และเรียกการจัดการศึกษาแบบนี้ว่า การจัดการอาชีวศึกษาระบบโรงเรียนโรงงาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2537 : 2) ซึ่งเป็นต้นแบบของการประสานงานระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการเพื่อเป็นแหล่งฝึกช่างชำนาญงาน สาเหตุที่จัดการศึกษาในระบบนี้ เนื่องจากขีดจำกัดทางด้านงบประมาณจึงทำให้สถานศึกษาขาดแคลนอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอน เครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัย ส่งผลให้นักเรียนขาดประสบการณ์เชิงปฏิบัติ ไม่สามารถเข้าใจและใช้เครื่องมืออันทันสมัยที่มีอยู่ในสถานประกอบการ ได้รวมทั้งปัญหาในด้านการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วจึงทำให้สถานศึกษาไม่สามารถผลิตกำลังคนที่มีความสามารถตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ ได้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2537 : 3-5) กรมอาชีวศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อรองรับความต้องการของผู้ศึกษา ผู้ปกครอง และความต้องการของสถานประกอบการพร้อมทั้งรองรับและแก้ไขขีดจำกัดในระบบปกติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 18) ในปีการศึกษา 2538 จึงขยายการดำเนินงานโครงการช่างฝึกหัดไปยังวิทยาลัยในสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง วิทยาลัยเทคนิคดุสิต วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาม (กรมอาชีวศึกษา. 2540 : 1-4) และเปลี่ยนชื่อเป็นการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี (Dual Vocational Training) ซึ่งเป็นการดำเนินการจัดอาชีวศึกษาโดยความร่วมมือระหว่างวิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษากับสถานประกอบการ มีจุดมุ่งหมายเพื่อผลิตช่างฝีมือระดับกลาง ให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อพัฒนาการศึกษาเพื่ออาชีพ. 2534 : 23) สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 ที่ให้ทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการพัฒนาและรับผิดชอบการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2540 : 2) และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการที่กำหนดให้สถานศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษาจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบที่หลากหลายเช่นระบบทวิภาคี (วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี 2541 : 2) การให้ภาคเอกชนหรือสถานประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดอาชีวศึกษา จึงเป็นแนวทางหนึ่ง ที่นำไปสู่การแก้ปัญหาในด้านคุณภาพของแรงงานระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่จำเป็นต้องมุ่งเน้นทักษะและประสบการณ์ตรง เพื่อผลิตบุคลากรให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ (วิระพันธ์ ลิทธิพงศ์. 2540 : 195) ความร่วมมือทั้งสองฝ่ายระหว่าง

สถานศึกษากับสถานประกอบการ จึงเป็นรูปแบบของการจัดอาชีวศึกษาในลักษณะของความร่วมมือที่กำหนดให้ผู้ศึกษาได้เรียนภาคทฤษฎี ที่วิทยาลัยสัปดาห์ละ 2 วัน และฝึกภาคปฏิบัติที่สถานประกอบการสัปดาห์ละ 3-4 วัน ตลอดระยะเวลา 3 ปี เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ผู้ศึกษาจะได้วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ระวีวรรณ ชินะตระกูล.2540 : 103) โดยวิทยาลัยแต่ละแห่งจะจัดการเรียนการสอน ตามความพร้อมของสถานประกอบการ ได้แก่ ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างก่อสร้าง ช่างยนต์ ช่างเชื่อมโลหะแผ่น ช่างกลโรงงาน ช่างเครื่องประดับอัญมณีและการพิมพ์ (กรมอาชีวศึกษา. 2540 : 5)

จากรายงานของกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ(2542 : 4) เกี่ยวกับการจัดการอาชีวศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 5 แห่งพบว่าในปีการศึกษา 2538 มีผู้เข้าศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ดังนี้ วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรีมีผู้เข้าศึกษาในระบบปกติ 403 คน สำเร็จการศึกษา 304 คน คิดเป็นร้อยละ 75 ส่วนระบบทวิภาคีมีผู้เข้าศึกษา 145 คน สำเร็จการศึกษา 68 คน คิดเป็นร้อยละ 47 วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษมมหานคร มีผู้เข้าศึกษาในระบบปกติ 252 คน สำเร็จการศึกษา 215 คน คิดเป็นร้อยละ 85 ส่วนระบบทวิภาคีมีผู้เข้าศึกษา 96 คน สำเร็จการศึกษา 48 คน คิดเป็นร้อยละ 50 วิทยาลัยเทคนิคดอนเมืองมีผู้เข้าศึกษาในระบบปกติ 582 คน สำเร็จการศึกษา 346 คน คิดเป็นร้อยละ 59 ส่วนระบบทวิภาคีมีผู้เข้าศึกษา 185 คน สำเร็จการศึกษา 82 คน คิดเป็นร้อยละ 81 ส่วนระบบทวิภาคีมีผู้เข้าศึกษา 44 คน วิทยาลัยเทคนิคดุสิต มีผู้เข้าศึกษาในระบบปกติ 120 คน สำเร็จการศึกษา 98 คน คิดเป็นร้อยละ 81 ส่วนระบบทวิภาคีมีผู้เข้าศึกษา 40 คน สำเร็จการศึกษา 11 คน คิดเป็นร้อยละ 27 วิทยาลัยเทคนิคราชภัฏวชิรราช มีผู้เข้าศึกษาในระบบปกติ 684 คน สำเร็จการศึกษา 336 คน คิดเป็นร้อยละ 49 ส่วนระบบทวิภาคีมีผู้เข้าศึกษา 56 คน สำเร็จการศึกษา 13 คน คิดเป็นร้อยละ 23

จากรายงานข้างต้นจะเห็นว่านักเรียนที่เข้าศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพระบบปกติ สำเร็จการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 50 ขึ้นไป ส่วนนักเรียนที่เข้าศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระบบทวิภาคีสำเร็จการศึกษาดำกว่าร้อยละ 50 เนื่องจากการศึกษาระบบใหม่ ผู้ปกครอง ผู้ศึกษา และสถานประกอบการยัง ไม่มีความเข้าใจในระบบ (วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี.2541:4)และจากรายงานของกองวิทยาลัยเทคนิคพบว่า จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาในระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคในเขตกรุงเทพมหานครทั้ง 5 แห่ง ส่วนหนึ่งยังคนปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการสอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ที่มีวัตถุประสงค์ในการผลิตกำลังคนระดับกลางให้มีความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ (กรมอาชีว

ศึกษา. 2540 : 13) แต่จำนวนนักเรียนที่สำเร็จการศึกษายังไม่สามารถบอได้ว่า หลักสูตรมีผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายเพียงใดจึงควรมีการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรนั้นๆ เพื่อนำข้อมูลที่สมบูรณ์มาเป็นแนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป (ยุพา อุดมศักดิ์. 2515 : 18)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีรุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรม อาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลที่ได้รับจากการวิจัยจะเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการพิจารณาปรับปรุงการเรียนการสอนทั้งในสถานศึกษาและสถานประกอบการให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538

ความสำคัญของการวิจัย

เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการฝึกปฏิบัติในสถานศึกษาและสถานประกอบการของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรม อาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง วิทยาลัยเทคนิคดุสิต วิทยาลัยเทคนิคราชสีหาราม ในด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 6 ด้าน คือ ด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ ด้านทักษะในการจัดการ ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ด้านพฤติกรรมต่อสังคม ด้านบุคลิกภาพ ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง

2. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

2.1 ผู้ควบคุมการฝึกของผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 102 คน

2.2 ครูฝึกที่ได้ฝึกผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 112 คน

2.3 ผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 จำนวน 231 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

3.1.1 ผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึก แบ่งเป็น

3.1.1.1 อายุ

3.1.1.2 วุฒิการศึกษา

3.1.1.3 ประสบการณ์ด้านอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

3.1.2 ผู้สำเร็จการศึกษา แบ่งเป็น

3.1.2.1 อายุ

3.1.2.2 สาขาวิชาที่ศึกษา ได้แก่ ช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์

ช่างก่อสร้าง การพิมพ์ ช่างยนต์ ช่างเชื่อมโลหะแผ่น ช่างกลโรงงาน และช่างเครื่องประดับอัญมณี

3.2 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.2.1 ด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ

3.2.2 ด้านทักษะในการจัดการ

3.2.3 ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ

3.2.4 ด้านพฤติกรรมต่อสังคม

3.2.5 ด้านบุคลิกภาพ

3.2.6 ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและ

การเมือง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี หมายถึง ความร่วมมือในการจัดอาชีวศึกษาร่วมกันระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษาให้เป็นไปตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538

2. ผู้ควบคุมการฝึก หมายถึง ผู้ที่สถานประกอบการมอบหมายให้ทำหน้าที่ประสานงานกับสถานศึกษาในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและรับผิดชอบดูแลการฝึกอาชีพของนักเรียนในสถานประกอบการ

3. ครูฝึก หมายถึง ผู้ทำหน้าที่การสอนและการฝึกอบรมในสถานประกอบการ ในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

4. สถานศึกษา หมายถึงวิทยาลัยในสังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง วิทยาลัยเทคนิคดุสิต วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาราม

5. สถานประกอบการ หมายถึง บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดที่ร่วมดำเนินการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขาวิชาชีพต่างๆกับวิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง วิทยาลัยเทคนิคดุสิต วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาราม

6. ผู้สำเร็จการศึกษา หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.) อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 สาขาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างก่อสร้าง การพิมพ์ ช่างยนต์ ช่างเชื่อมโลหะแผ่น ช่างกลโรงงาน และช่างเครื่องประดับอัญมณี

7. คุณลักษณะของสำเร็จการผู้ศึกษา หมายถึง คุณสมบัติหรือพฤติกรรมที่ผู้สำเร็จการศึกษาลงหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีพึงมีและปฏิบัติในการดำเนินชีวิตได้แก่

7.1 ความสามารถทางด้านวิชาการและทักษะวิชาชีพ หมายถึง การนำความรู้จากการศึกษาวิชาชีพ มาใช้ในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7.2 ทักษะในการจัดการ หมายถึง การจัดระบบงาน สร้างงานในอาชีพ โดยพัฒนางานให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

7.3 เจตคติที่ดีต่ออาชีพ หมายถึงการมีความมั่นใจ ภาคภูมิใจในอาชีพ ตลอดจนความสามารถในการทำงานเป็นหมู่คณะ รักหน่วยงาน องค์กร เคารพในสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

7.4 พฤติกรรมต่อสังคม หมายถึง การมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว สังคม เห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสร้างสิ่งแวดล้อม

7.5 บุคลิกภาพ หมายถึงการแต่งกายที่เหมาะสมกับลักษณะของงาน มีความสุภาพ อ่อนน้อม ทั้งคำพูดและกริยา มีความเป็นกันเองกับเพื่อนร่วมงาน

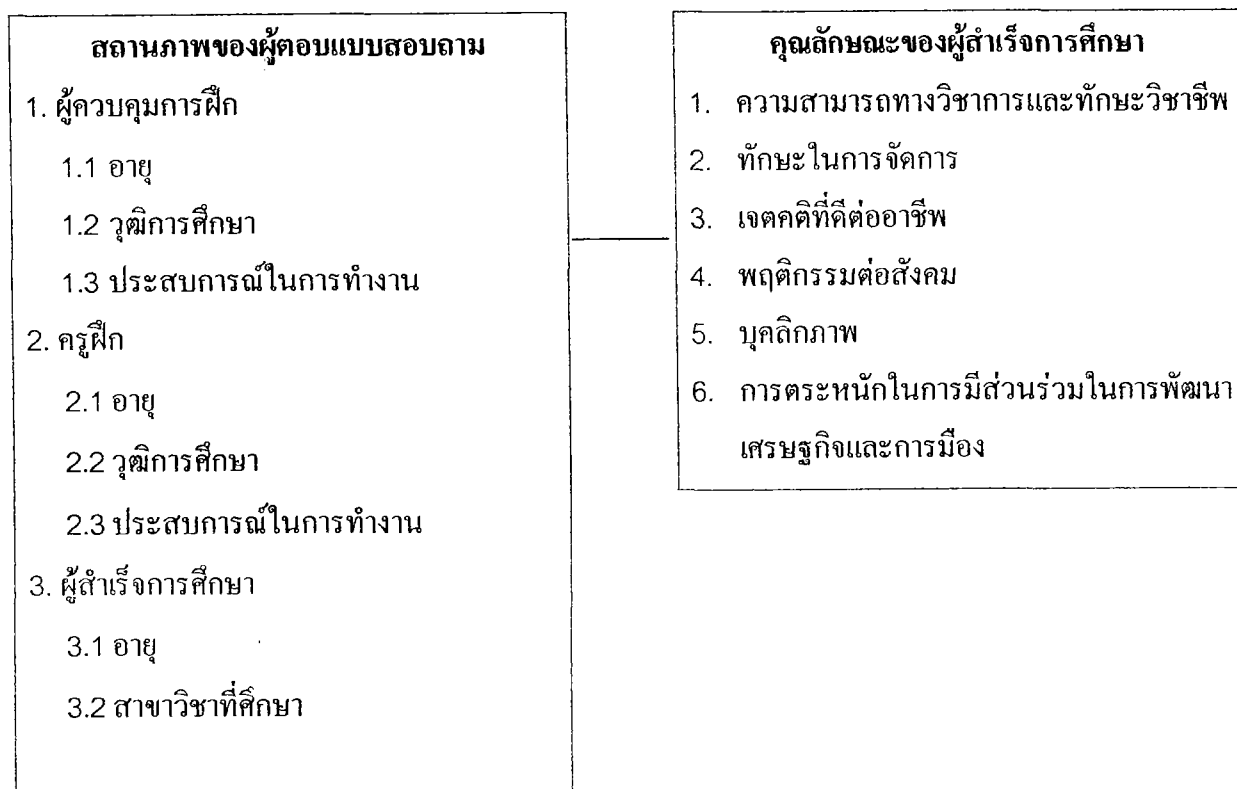
7.6 การตระหนักในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมืองหมายถึง การมีความรักชาติ สำนึกในความเป็นคนไทย เสียสละเพื่อส่วนรวม การดำรงไว้ซึ่ง ความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

สมมุติฐานในการวิจัย

ผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สาขาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างก่อสร้าง การพิมพ์ ช่างยนต์ ช่างเชื่อมโลหะแผ่น ช่างกลโรงงาน และช่างเครื่องประดับอัญมณี มีความรู้ความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ ทักษะในการจัดการ เจตคติที่ดีต่ออาชีพ พฤติกรรมต่อสังคม บุคลิกภาพ การตระหนักในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจสังคม และการเมือง อยู่ในเกณฑ์ดี

กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual framework)

ตัวแปรที่ศึกษา

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสถานศึกษาสังกัด กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวง ศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนั้นในบทนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตาม ลำดับ ดังนี้

1. หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
2. แนวความคิดในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในต่างประเทศ
3. หลักสูตรและการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในประเทศไทย
4. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. แนวคิดและงานวิจัยที่สนับสนุนตัวแปรในการศึกษาค้นคว้า

1. หลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ของรัฐและสถานประกอบการ ที่เปิดโอกาสให้สถานประกอบการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรและ กำหนดปริมาณความต้องการกำลังคนในแต่ละสาขาวิชา (ชนะ กสิภารและสบตันต์ อุตกฤษฎ์, 2534 : 33) นอกจากนี้ ธนู แสงวงศ์ (2527:67-68) ได้ให้ความหมายการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีว่าเป็นการ ฝึกอาชีพโดยได้รับการฝึกจากครุภัณฑ์หรือองค์การธุรกิจอุตสาหกรรม เพื่อให้เกิดความรู้ทักษะและ ทักษะที่ดีต่อวิชาชีพสอดคล้องกับแนวคิดของสบตันต์ อุตกฤษฎ์ และคณะ (2533 :147-148) ที่ได้ให้ ความคิดเกี่ยวกับหลักการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีว่าเป็นการจัดการอาชีวศึกษาที่ดีที่สุด ต่อกระบวนการ เรียนรู้ เนื่องจากนักเรียนมีโอกาสได้ฝึกภาคปฏิบัติกับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในโรงงานอุตสาหกรรม และจะเรียนหลักการภาคทฤษฎีที่โรงเรียน สำหรับมานพ จันทรเทศ (2528:19) ได้ให้ความหมายและ หลักการจัดการอาชีวศึกษาโดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและเอกชน คือเป็นการเตรียมคนให้มี ความรู้ด้านวิชาชีพ โดยให้สัมพันธ์กับความรู้วิชาพื้นฐานทั่วไป ทั้งทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนา

ฝีมือแรงงานให้ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ สอดคล้องกับแนวคิดของพงศ์ ทรดาล (2531 : 28) ที่กล่าวว่าหลักการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นพัฒนากำลังคนให้มีความรู้ความสามารถตรงตามความต้องการของท้องถิ่น สังคมและตลาดแรงงาน ส่วนวีรธรรม ชินะตระกูล (2535 : 25) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับหลักการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีว่าเป็นการจัดการศึกษานอกชั้นเรียน โดยมีรูปแบบของการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ตลอดจนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ส่วนวิระพันธ์ สิทธิพงศ์ (2540:195) ได้ให้ความหมายการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีว่าเป็นความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ในการดำเนินการผลิตกำลังคนให้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการเป็นสำคัญ โดยผู้เข้าร่วมโครงการมีสถานภาพเป็นพนักงานของสถานประกอบการ สถานศึกษาจะดูแลการสอนภาคทฤษฎีและปฏิบัติพื้นฐานเบื้องต้นประมาณ 1-2 วันต่อสัปดาห์สถานประกอบการจะดูแลการฝึกภาคปฏิบัติประมาณ 3-4 วันต่อสัปดาห์

ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ ในการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีเป็นสิ่งสำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งต่อความต้องการแรงงานระดับกลางของอุตสาหกรรม ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ จึงเป็นแนวทางที่ช่วยผลิตช่างเทคนิคเข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างมีคุณภาพและตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานอย่างแท้จริง

2. แนวความคิดการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในต่างประเทศ

การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในต่างประเทศนั้น ดี เวียน คอร์ทนี ผู้เชี่ยวชาญจากมูลนิธิการศึกษาไทย-อเมริกัน (2538:24-70) ได้สรุปไว้ดังนี้

การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน

การฝึกอาชีพในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันเป็นการจัดการศึกษา โดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและเอกชน เรียกว่า ระบบทวิภาคี (Dual System) ซึ่งใช้เวลาเรียน 3 ปี รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเข้าศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาโรงเรียนจะจัดการเรียนการสอนภาคทฤษฎี และสถานประกอบการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ เมื่อเรียนครบ 3 ปี นักเรียนต้องผ่านการสอบโดยคณะกรรมการในแต่ละรัฐ ส่วนการสอบเพื่อเป็นหัวหน้างาน (Meister) ผู้ที่จะสอบในระดับนี้ต้องผ่านในระดับอาชีวศึกษา ก่อน การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน เป็นการศึกษาภาคบังคับที่สถานประกอบการทุกแห่งจะมีส่วนร่วมในการจัดฝึกภาคปฏิบัติ

ทำให้กำลังคนที่ผลิตในระบบนี้ มีความรู้ความสามารถสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ระบบทวิภาคีเป็นการฝึกอาชีพที่เป็นระบบ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อรวมการฝึกในสถานประกอบการ และสถานศึกษาเข้าด้วยกัน ได้แก่ การฝึกอาชีพทางด้านอุตสาหกรรมและพาณิชยกรรม นักเรียนจะเป็นช่างฝึกหัดในสถานประกอบการ โดยมีกฎหมายบังคับ สถานประกอบการในการรับนักเรียนเข้าฝึกอาชีพ ส่วนภาครัฐจะรับผิดชอบการเรียนในสถานศึกษา จำนวนปีที่ใช้การฝึกประมาณ 2 ถึง 3 ปี ขึ้นอยู่กับอาชีพที่นักศึกษาเลือกไว้ โดยกระทรวงศึกษาธิการและวิทยาศาสตร์ จะควบคุมดูแลการเรียนการสอน และได้ออกระเบียบควบคุมช่างฝึกหัด ดังนี้

1. กำหนดสาขาวิชาชีพให้นักเรียนฝึกงาน
2. ระยะเวลาการฝึกงาน
3. ทักษะและความรู้ที่ควรได้รับจากการฝึกงาน
4. ตารางเวลาที่ได้ฝึกทักษะในแต่ละภาคเรียน
5. การประเมินผลการฝึกงาน

ตามปกติแล้วหลักสูตรในศูนย์ฝึกอาชีพจะขึ้นอยู่กับขนาดของสถานประกอบการ ชนิดของการผลิตหรือการให้บริการ สภาพวิธีการทำงานที่ใช้ในสถานประกอบการ โครงสร้างการจัดองค์กรของสถานประกอบการ เครื่องอำนวยความสะดวก ค่าใช้จ่ายในการฝึกงาน ความพร้อมของบุคลากรในการให้ความรู้ อยู่ในการควบคุมของคณะกรรมการหอการค้าหรือที่เรียกว่า Chamber ขนาดของโรงฝึกงาน และสำนักงานที่ใช้เป็นศูนย์การฝึกงานในสถานประกอบการขนาดใหญ่ ที่เรียกว่า Training center นั้น จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของระบบทวิภาคีและยกระดับมาตรฐานการฝึกงานของสถานประกอบการขนาดเล็ก โดยใช้หลักสูตรการฝึกซ้ำ ทำให้สามารถจัดการฝึกงานได้เต็มรูปแบบ สถานประกอบการจะได้รับอนุญาตให้เป็นสถานที่ฝึกงานได้ ก็ต่อเมื่อมีผู้สอนที่มี คุณวุฒิทางเทคนิค และทางการศึกษาตามที่กำหนด นอกจากนั้น ต้องมีอุปกรณ์และ โปรแกรมการฝึกซึ่งสามารถเสริมการสอนด้านเนื้อหา และความต้องการ ด้านอื่น ๆ คุณวุฒิของผู้สอนโดยทั่วไปประกอบด้วยคุณวุฒิปริญญาโท ด้านช่างชำนาญการหรือประกาศนียบัตรในวิชาที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่ต้องฝึกงานในระบบ

ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ได้จัดการฝึกหัดวิชาชีพซ้ำ ให้กับนักเรียนหรือผู้มีงานทำ หรือผู้ต้องการเปลี่ยนงาน เพื่อยกระดับฝีมือทางด้านเทคนิคและอาชีพที่จำเป็นต่อความต้องการทางด้านวิชาชีพ เนื่องจากเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป และเป็นการเตรียมกำลังคนระดับกลางทางการพัฒนา ด้านเทคนิคและอาชีพให้ดีขึ้น การฝึกซ้ำจะรับผู้ฝึกจากสถานประกอบการ สมาคม บุคคลทั่วไปและ

สถานศึกษาในประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันจะมีพระราชบัญญัติการฝึกวิชาชีพ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการและวิทยาศาสตร์ของรัฐบาลกลางเป็นผู้รับผิดชอบด้านหลักการและการประสานงานเงื่อนไขขั้นพื้นฐานตามกฎหมายสำหรับการฝึกวิชาชีพให้กับนักเรียนและในระดับรัฐจะมีคณะกรรมการสามัญ ทำหน้าที่ดูแลด้านการฝึกวิชาชีพในอุตสาหกรรมทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ประกอบด้วยตัวแทนจากนายจ้างสหภาพแรงงาน และคณะกรรมการของรัฐในระดับภาค มีหน้าที่ให้คำปรึกษาและตรวจสอบการจัดอาชีวศึกษาในระดับภาค คณะกรรมการเหล่านี้คือ หอการค้าและอุตสาหกรรม สมาคมช่างฝีมือ สมาคมการเกษตร สมาคมทนายความ และแพทย์สภา ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบการจดทะเบียนสัญญาการฝึกหัด และรับแจ้งเรื่องราวเกี่ยวกับการฝึกวิชาชีพ ซึ่งแนวทางและหลักการดังกล่าวนี้ ได้นำมาปรับใช้ในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของประเทศไทย โดยกรมอาชีวศึกษา

การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศไทย

การจัดการอาชีวศึกษาโดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและเอกชนของประเทศไทย เรียกว่าระบบ Sandwich system โดยรับผู้จบมัธยมศึกษาตอนต้นแล้วเข้าทำงานเป็นช่างฝึกหัดทำให้ประชาชนมีการศึกษามากขึ้น ช่างฝึกหัดจะมีวุฒิเทียบเท่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ของประเทศไทย นักเรียนอาจมาเรียนเวลาเย็น สัปดาห์ละ 1-2 วันส่วนใหญ่จะเรียนแบบ full time ถ้าเรียนเฉพาะ part time เรียกว่า block release course การดำเนินงานระบบการศึกษาส่วนใหญ่ ดำเนินการโดยคณะกรรมการส่วนท้องถิ่นที่ได้รับเลือกตั้ง คณะกรรมการนี้จะรับผิดชอบเรื่องการจ้างครูผู้สอน อาคารสถานศึกษา หนังสือเรียน อุปกรณ์ และปัจจัยอื่นๆ เงินทุนในการดำเนินงานของสถานศึกษาส่วนหนึ่งมาจากรัฐบาลกลางและจากภาษีโรงเรียน หลักสูตรการศึกษานอกระบบ ดังกล่าว จัดโดยคณะกรรมการฝ่ายการศึกษานอกระบบและองค์กรต่าง ๆ เช่น สมาคมการศึกษาวิชาชีพช่าง มีสาขาวิชาต่างๆ เปิดสอนอย่างกว้างขวางรวม ถึงหลักสูตรการทดสอบทางสายอาชีพ ผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาอาจจะเลือกเข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยเทคนิคหรือเข้าร่วมฝึกอบรมในโครงการฝึกวิชาชีพผู้เยาว์ ซึ่งจัดการฝึกหัดวิชาชีพโดยทุนของสถานประกอบการเอง โครงการฝึกวิชาชีพเยาวชนซึ่งประกอบด้วยหลักสูตรการศึกษาแบบผสมแห่งชาติ และการฝึกอบรมและประสบการณ์การทำงานปรากฏว่าเป็นแนวทางที่ดีสำหรับอนาคตในการลดปัญหาการออกจากโรงเรียนไปทำงานของนักเรียนทุกหลักสูตร จะเน้นการฝึกงานจากประสบการณ์จริง หลักสูตรส่วนใหญ่จะเรียนกับสถานประกอบการ ซึ่งให้การฝึกอาชีพและประสบการณ์การทำงานจริง พร้อมกับการเรียนในชั้นเรียนและโรงงานอีกอย่างน้อยที่สุด 20 สัปดาห์ของระยะเวลาฝึกอบรมทั้งหมด 2 ปี โดยมีวัตถุประสงค์คือให้ความสามารถความชำนาญและประสบการณ์

การณ้สำหรับการทำงานหรือเตรียมนักศึกษาให้พร้อมต่อความชำนาญทางอาชีพในขอบข่ายหนึ่งๆซึ่งจะเป็นการเอื้อต่อการมีงานทำ สามารถถ่ายโอนสาขาอาชีพได้ เป้าหมายเหล่านี้ ก็เพื่อที่จะช่วยเร่งภาระการทำงานเป็น และความพร้อมในการทำงาน เมื่อผ่านระบบ โครงการฝึกงานเยาวชน ช่วงฝึกหัดจะเป็นพนักงานที่มีความสามารถรอบตัว รูปแบบการฝึกมีทั้ง การฝึกในหน่วยงานภาคเอกชน โดยภาคเอกชนรับผิดชอบค่าใช้จ่าย และการฝึกแบบ joint committee on employment นายจ้างจ่ายเฉพาะ 4 สัปดาห์ หรือ 160 ชั่วโมงส่วนที่เหลือรัฐเป็นผู้รับผิดชอบ

การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศสิงคโปร์

รัฐบาลของสิงคโปร์ได้นำกลยุทธ์เทคโนโลยีขั้นสูงมาใช้ในปลายปี ค.ศ. 1970 ซึ่งช่วยตอบสนองความต้องการการฝึกหัดวิชาชีพและการฝึกฝีมือช่างผู้ชำนาญงานชั้นสูง โดยหลักสูตรอาชีวศึกษาจะเน้นการให้การศึกษาแก่เด็กมากขึ้น ระบบการอาชีวศึกษาในสิงคโปร์แบ่งเป็นการฝึกอบรมก่อนและหลังการมีงานทำการศึกษาก่อนมีงานทำประกอบด้วยการศึกษาในระบบส่วนการฝึกอบรมหลังมีงานทำจะเป็นการฝึกเพื่อเพิ่มฝีมือและทัศนคติต่องานอาชีพ การฝึกงานก่อนการทำงานอยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงศึกษาธิการ การฝึกชนิดนี้มีเป้าหมายหลัก 4 ประการคือ

1. เพื่อเพิ่มความสามารถในการเรียนรู้
2. เพื่อพัฒนาการคิดและความคิดสร้างสรรค์
3. เพื่อสร้างพื้นฐานทางการฝึกอบรมที่หลากหลาย
4. เพื่อปลูกฝังความสำนึกในชาติและศีลธรรม

การยกระดับฝีมือและการฝึกอบรม มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่ลูกจ้างจะต้องปรับปรุงฝีมือให้ทันสมัย เพื่อให้ทันต่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยมีเป้าหมายการฝึกอบรมแห่งชาติ คือ

1. พัฒนาความยืดหยุ่นของกำลังคน
2. รับรองทักษะฝีมือในหลายสาขา
3. สร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่สมบูรณ์สำหรับการฝึกอบรม
4. เพื่อใช้เทคโนโลยีสำหรับจุดมุ่งหมายในการฝึกให้เกิดประโยชน์สูงสุด
5. ตั้งเครือข่ายศูนย์ข้อมูลการฝึกอบรม
6. ร่วมมือในการวิจัยการผลิตกำลังคนและความต้องการด้านวิชาชีพ

ทางเลือกของการศึกษาในระบบของนักเรียนจะเริ่มเมื่อจบประถม 4 โดยเลือกตามความสามารถของแต่ละบุคคลตามหลักสูตรระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเหมาะสมกับความถนัดในการศึกษาอาชีพ

การจัดนักเรียนเข้าเรียนในหลักสูตรจะใช้เกณฑ์การคัดสรรจากคะแนนในการสอบหลักสูตรประถมศึกษาแห่งชาติ นักเรียนที่มีเกณฑ์ได้เรียนด้านวิชาชีพเทคนิคจะเรียนรายวิชาบังคับที่มีภาษาอังกฤษและการใช้คอมพิวเตอร์ด้วย และมีรายวิชาเลือกอย่างกว้างขวาง ทั้งทางด้านเทคนิคและด้านอื่นๆ การศึกษาหลังจบมัธยมศึกษา จะมุ่งผลิตช่างฝีมือและช่างเทคนิคในสถาบัน โพลีเทคนิคผลิตช่างเทคนิคในโลยีวิศวกรรมหรือผู้จัดการในระดับกลาง ตามสถาบัน โพลีเทคนิค กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมจะดูแลการจัดการศึกษาทั้งหมด สิงคโปร์ โพลีเทคนิค เป็นสถาบันการศึกษาด้านวิชาชีพแห่งแรกในประเทศ สิงคโปร์ มีเป้าหมายหลักในการฝึกอบรมบุคลากรระดับกลาง เพื่อตอบสนองความต้องการของภาคอุตสาหกรรมหลักสูตรที่เปิดสอนคือ วิศวกรรมศาสตร์ ธุรกิจ การศึกษา การค้าและการเดินเรือทะเล การฝึกอบรมในสถาบันจะเน้นการฝึกประสบการณ์และการประยุกต์เทคโนโลยี นักศึกษาจะได้รับประสบการณ์ตรงในโรงงานอุตสาหกรรมเป็นเวลา 14-16 สัปดาห์ สถาบันจันจัน โพลีเทคนิค (Ngee An) เป็นสถาบัน โพลีเทคนิคของรัฐบาล มีวัตถุประสงค์ในการอบรมและเตรียมนักศึกษาเข้าทำงานในภาคอุตสาหกรรมพาณิชย์กรรม สถาบันจะให้ประกาศนียบัตรอนุปริญญา และเป็นศูนย์การศึกษาเข้าทำงานต่อเนื่อง สำหรับผู้ทำงานที่ต้องการเพิ่มวุฒิและฝีมือให้ตัวเอง ในการร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมท้องถิ่น สถาบันนี้สามารถทำให้นักเรียนได้ฝึกฝีมือที่จำเป็นต่องานเทคนิคการผลิตและคุณภาพ ในหลักสูตรจะมีเครือข่ายคอมพิวเตอร์ช่วยให้นักศึกษาเรียนด้วยตนเองได้ นอกจากนั้นยังมีโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาต่างชาติด้วยสถาบันจันจัน โพลีเทคนิค มีปรัชญาในการรักษาความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับธุรกิจและอุตสาหกรรมและปรับตัวให้ทันกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีใหม่ๆ สถาบันนี้จะดำเนินการโครงการต่างๆ เช่น โครงการฝึกอบรมช่วงปิดภาคเรียน โครงการฝึกอบรมร่วมกับภาคอุตสาหกรรม โครงการฝึกอบรมช่วงปิดภาคเรียนใช้เวลา 8 สัปดาห์ การฝึกในโรงงานอุตสาหกรรมจะเป็นภาคบังคับสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ซึ่งจะจัดฝึกในช่วงปิดเทอมวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อให้นักศึกษาได้ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายให้สถานการณจริง
2. เพื่อปลูกฝังเจตคติที่ต่องานอาชีพและการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น
3. เพื่อให้ประสบการณ์การทำงานจริง เพื่อช่วยลดเวลาในการฝึก
4. เพื่อทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันกับภาคอุตสาหกรรม

โครงการฝึกอบรมร่วมกับภาคอุตสาหกรรม มีการร่วมมือกับสถานประกอบการจำนวน 207 แห่งในสาขา อิเล็กทรอนิกส์ วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ ธุรกิจและการบัญชี โดยสถาบันนันทยางเป็นอีกสถาบันการศึกษาหนึ่งในประเทศสิงคโปร์ที่ใช้แนวความคิดระบบ โรงเรียน-โรงงานโดยจัดให้มีการ

ฝึกงานหลักสูตร และเนื้อหารายวิชานั้นประสบการณ์การเรียนรู้ซึ่งเกี่ยวข้องกับภาคอุตสาหกรรม สาขาวิชาที่เปิดสอน ได้แก่ วิศวกรรม การจัดการธุรกิจ สาธารณสุขและเทคโนโลยี ลักษณะการฝึกจะเป็นแบบทำจริง ซึ่งสามารถนำไปใช้กับงานทางภาคอุตสาหกรรมได้หลักสูตรจะใช้หลักสูตรของประเทศและหลักสูตรสถาบันวิชาชีพเทคนิคของนานาชาติ (Institute of Technical Education / ITE) สถาบันแห่งนี้มีทั้งการฝึกอบรม การเรียนแบบฝึกงานในภาคปฏิบัติ และหลักสูตรฝึกฝีมือ ของผู้สำเร็จการศึกษาจากระดับมัธยมศึกษา สถาบันนี้ยังจัดการทดสอบแก่ผู้สมัครของภาครัฐที่ต้องการเป็นครู ผู้ฝึกในภาคอุตสาหกรรมด้วยนอกจากนี้สถาบันมีจุดมุ่งหมายในการเพิ่มศักยภาพของคนในการให้การศึกษาวิชาชีพเทคนิคและการฝึกที่ดีเยี่ยมเพื่อยกระดับฝีมือของกำลังคนและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในตลาดการค้าของโลกและสนองความต้องการกำลังคนของภาคอุตสาหกรรม

การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศออสเตรเลีย

ระบบการศึกษาของประเทศออสเตรเลีย รัฐต่างๆจะเป็นผู้ออกระบบของตนเอง ไม่มี องค์กรใด ๆ ที่จะดูแลการศึกษาทั้งประเทศ การศึกษาแบ่งออกเป็น โรงเรียนประถมศึกษา สำหรับเด็กอายุไม่เกิน 12 ปี และโรงเรียนมัธยมศึกษาสำหรับเด็กอายุไม่เกิน 17 ปี เด็กๆ ส่วนมากจะเรียนใน โรงเรียนแบบสหศึกษาที่รัฐบาลจัดให้ โดยไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียนเมื่อจบระดับมัธยมศึกษาตอนต้นแล้วสามารถเรียนต่อทางด้านสายอาชีพ ในวิทยาลัยเทคนิคและการศึกษาขั้นสูง ได้ ซึ่งการศึกษาสายอาชีพประกอบด้วย 3 องค์กรหลักที่ดูแล คือ

1. การศึกษาทางด้านเทคนิคและขั้นสูง ซึ่งสนับสนุนโดยรัฐบาล
2. สถาบันการฝึกวิชาชีพ ซึ่งจัดโดยเอกชน
3. การศึกษาที่ดูแลโดยกลุ่มอุตสาหกรรม

ในอุตสาหกรรมของออสเตรเลียต้องพึ่งพาอาศัยศูนย์ฝึกวิชาชีพที่เรียกว่า Technical and future education (TAFE) เป็นผู้ผลิตบุคลากรให้เป็นจำนวนมากจัดตั้งโดยรัฐบาล ศูนย์ฝึกวิชาชีพจะมีเครื่องมือที่ทันสมัยแต่ว่าการที่จะฝึกเด็กที่ห่างไกลตัวเมืองจะมีปัญหาอยู่บ้างถ้าเทียบกับประเทศอังกฤษ คือ นักเรียนที่อยู่ในศูนย์จะมีมากกว่ามาก โดยปกติการฝึกอบรมสายอาชีพจะเป็นในรูปแบบของการที่ นักเรียนเข้าไปเป็นช่างฝึกหัด(Apprenticeship)ซึ่งต้องใช้จ่ายเงินเป็นจำนวนมากรัฐต่าง ๆ จะควบคุมดูแลรับผิดชอบการฝึกหัด ซึ่งจะฝึกอยู่ในภาคอุตสาหกรรมประเภทการผลิต การก่อสร้าง การค้าส่ง หรือ ขยายปลีก หลังการฝึกในโรงงานครบตามหลักสูตรแล้วช่างฝึกหัดเหล่านี้ต้อง ไปเรียนเพิ่มเติมที่ ศูนย์ฝึกวิชาชีพ โดยกำหนดเป็นหนึ่งวันของทุกๆ สัปดาห์หรือสองสัปดาห์ติดต่อกัน หลังจากเป็นช่างฝึก

หัดแล้ว 6 เดือน ซึ่งระยะเวลาจะขึ้นอยู่กับสาขาวิชาที่ศึกษา ในปัจจุบันช่างฝึกหัดจะเป็นผู้ชายเสียเป็น ส่วนมาก ส่วนในอีกกรณีหนึ่งจัดโดยศูนย์ฝึกก็คือหลักสูตรการเตรียมตัวเพื่อจะเป็นช่างฝึกหัดก็คือ การ เตรียมพร้อมก่อนเข้าทำงาน ซึ่งก็จะเป็นหลักสูตรเกี่ยวกับ วิศวกรรมก่อสร้าง ศิลปะ ท่องเที่ยว การ โฆษณาการ ธุรกิจ การเกษตรและการเดินเรือนอกจากนี้ยังจัดหลักสูตรการฝึกวิชาชีพผู้ใหญ่ มีจุดมุ่ง หมายคือ ฝึกคนเพื่อให้ทำงานทำได้ โดยเป็นกลุ่มคนที่ต้องไม่มีงานทำมาแล้วอย่างน้อย 6 เดือนหรือ สตรีหรือกลุ่มคนงานที่ถูกปลดออกจากงานซึ่งต้องเป็นผู้ที่อยู่ในวัยผู้ใหญ่

ในปี ค.ศ. 1987 รัฐบาลออสเตรเลียได้จัดตั้ง โปรแกรมการฝึก ชื่อ โครงการฝึกวิชาชีพเยาวชน มีจุดมุ่งหมายเพื่อจัดหลักสูตรระยะสั้นสำหรับเด็กที่ไม่มียานทำ และต่อมาก็ขยายไปถึงกลุ่มบุคคลอื่นๆ เช่น กลุ่มเด็กที่ด้อยโอกาส และกลุ่มของคนพื้นเมืองต่างๆ ซึ่งมีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมด้อยกว่า คนทั่วไป รัฐบาลออสเตรเลียได้จัดตั้งคณะกรรมการดูแลหลักสูตรการฝึกซึ่งมาจากองค์การเอกชน 18 แห่ง มีหน้าที่ดูแลการฝึกนักเรียนให้เป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน

การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศแคนาดา

การจัดอาชีวศึกษาในประเทศแคนาดา ประกอบไปด้วย โรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียน มัธยมศึกษา โรงเรียนพิเศษ โรงเรียนเอกชน วิทยาลัยชุมชน มหาวิทยาลัย โดยปกติแล้วโรงเรียน มัธยมศึกษา เป็นโรงเรียนที่สอนทางสายวิชาการ สอนอาชีพพื้นฐาน พาณิชยและเทคนิค การศึกษา ระดับอุดมศึกษา จะประกอบไปด้วย วิทยาลัยชุมชน สถาบันเทคโนโลยี และมหาวิทยาลัย การศึกษาใน ระดับโรงเรียนมัธยมนั้นส่วนใหญ่จะมีหลักสูตรสำหรับธุรกิจและเทคนิค ซึ่งหลังจากจบที่โรงเรียนผสม เหล่านี้แล้ว เด็กสามารถเรียนต่อในวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยหรือเลือกทำงานได้เลย เด็กส่วนใหญ่ที่ เรียนในวิทยาลัยชุมชนจะเรียนวิชาชีพในสถาบันเทคโนโลยีไปพร้อมกันด้วยสำหรับในเมืองใหญ่ ๆ จะ มีโรงเรียนประเภทสาขาอาชีพ ซึ่งเมื่อจบแล้วก็จะทำงาน มีเพียงส่วนน้อยที่ไปเรียนต่อในมหาวิทยาลัย

ในแคนาดานั้น รัฐบาลกลางมีส่วนร่วมและควบคุมมากที่สุดคือ สายอาชีพตามกฎหมายว่า ด้วยพระราชบัญญัติการฝึกแห่งชาติ รัฐบาลกลางเป็นผู้ดำเนินการเรื่องผู้มีสิทธิ์เข้าเรียนวิชาที่เรียน และ ระยะเวลาของการเรียน ตั้งแต่ปี 1985 แคนาดา มีนโยบายที่จะฝึกช่างฝีมือให้มากขึ้นอย่างเป็นทางการเร่ง ค่วน ได้แก่การจัดการศึกษาแบบฝึกอบรมเข้าสู่การทำงาน หรือเรียกว่าโครงการ Canadian job strategy (C J S) เป็นการผสมระหว่างการฝึกอบรมกับประสบการณ์ทำงาน เพื่อเพิ่มความสามารถใน การทำงานแก่กลุ่มคนที่เข้าสู่การทำงาน โดยจัดให้เฉพาะบุคคลต่อไปนี้ คือ คนที่ว่างงานมากเป็นเวลา นาน เยาวชนที่เพิ่มจบการศึกษาและไม่สามารถหางาน ได้ สตรีที่เพิ่งเข้าสู่ตลาดแรงงาน คนงานที่

ต้องการฝึกอบรมเพิ่มเติมเพื่อหลีกเลี่ยงจากการถูกปลดออกจางาน นายจ้างที่ต้องการความช่วยเหลือในการฝึกอบรมสาขาที่ขาดแคลนในปัจจุบัน หรือคาดว่าจะขาดแคลนในอนาคต กลุ่มที่เดือดร้อนอย่างรุนแรงจากสภาพความตกต่ำทางเศรษฐกิจ และจัดทำโครงการความร่วมมือกับสถาบันศึกษา การฝึกทำธุรกิจขนาดเล็ก การขยายเวลาการฝึกอบรมแก่ผู้ที่มีงานทำแล้ว การจูงใจให้ประกอบธุรกิจส่วนตัว การพัฒนาทางธุรกิจ การช่วยเหลือด้านการโยกย้ายสถานที่ทำงาน ตลอดจนการฝึกงานภาคฤดูร้อน

การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศสาธารณรัฐเกาหลี (เกาหลีใต้)

ประเทศสาธารณรัฐเกาหลีใต้ ได้เริ่มมีการปฏิรูปการศึกษาตั้งแต่ทศวรรษ 1970 ทำให้การจัดอาชีวศึกษาและเทคนิคมีบทบาทสำคัญทำให้มีการเร่งพัฒนาความร่วมมือทางระหว่างภาครัฐและเอกชน ในการจัดการฝึกอบรมให้กับคนงาน โดยจัดหลักสูตรการเรียนการสอนนอกระบบและในระบบ การศึกษาวิชาชีพจะเริ่มในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีระยะเวลาศึกษา 3 ปี แบ่งออกเป็น 2 สาย คือ สายสามัญและสายอาชีพ ซึ่งรวมทั้งด้านเกษตรกรรม ด้านเทคนิค ด้านพาณิชยกรรมและการประมงในประเทศเกาหลีใต้มีโรงเรียนที่จัดการศึกษาทั้งสายสามัญและสายอาชีพ นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนการค้าธุรกิจ ซึ่งเปิดโอกาสให้นักศึกษาเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ กระทรวงแรงงานของเกาหลีใต้ เป็นหน่วยงานที่ดูแลควบคุมและพัฒนากิจการอาชีวศึกษา เกาหลีใต้ใช้รูปแบบการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของเยอรมัน เป็นปัจจัยที่สามารถทำให้การอาชีวศึกษาประสบความสำเร็จในอนาคตขอเขตและการขยายกิจกรรมการฝึกอบรมด้านอาชีพและเทคนิค ได้รับการส่งเสริมในหลายหลักสูตร เช่น โรงเรียนช่างยนต์ ลักษณะพิเศษของโรงเรียน คือ ลงทุนอย่างมากในการจัดหาอุปกรณ์ที่ทันสมัยและเน้นการฝึกปฏิบัติ 80% นอกจากนั้น นักศึกษายังศึกษาด้านเครื่องมือวัดละเอียดและการควบคุมคุณภาพ โรงเรียนเทคนิคสาธิต จัดให้มีหลักสูตรต่างๆ เช่น การประกอบเครื่องจักร งานโลหะ งานเชื่อม งานประปา ไฟฟ้า สถาปัตยกรรม วิศวกรรมโยธา และก่อสร้าง เน้นความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมรับผู้จบการศึกษาเข้าทำงาน นอกจากนี้โรงเรียนมัธยมเทคนิคเฉพาะทาง การเปลี่ยนแปลง และความซับซ้อนของเทคโนโลยีได้เข้ามาสู่ในสังคมอุตสาหกรรม ทันสมัยอย่างรวดเร็ว ได้แก่ อิเล็กทรอนิกส์ รถไฟ วิศวกรรมเคมี การก่อสร้างโรงเรียนเทคนิคทั่วไป จัดให้นักเรียนฝึกอบรมทักษะทางด้านอุตสาหกรรมทั่วไปที่ทำมาแต่เดิม จะมีวิชาสามัญประมาณ 60 % และวิชาด้านเทคนิค 40 % โดยในปีที่ 1 จะเน้นการเรียนในห้องเรียนและในปีที่ 3 จะให้ฝึกอาชีพในโรงงานประกอบการ

3. หลักสูตรและการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในประเทศไทย

จากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ทำให้ความต้องการทางด้านแรงงานที่มีทักษะวิชาชีพอยู่ในระดับสูงขึ้น ดังนั้นการเพิ่มคุณภาพการผลิตแรงงานให้สอดคล้องกับสภาพตลาดแรงงาน จึงมีการพัฒนารูปแบบและวิธีการจัดการศึกษา ที่หลากหลายโดยให้สถานประกอบการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (กรมอาชีวศึกษา 2538: 3) สถาบันการศึกษาหลายๆ แห่ง จึงนำแนวคิดหลักการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จากหลายๆ ประเทศมาพัฒนารูปแบบการจัดอาชีวศึกษา ดังนี้

3.1 การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

(วีระพันธ์ สติพิพงค์. 2540: 214)

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือได้จัดการศึกษาหลักสูตรช่างฝึกหัดตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 ในลักษณะของต้นแบบที่มีการพัฒนา ปรับปรุงรูปแบบ และหลักสูตรรวมทั้งวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ไม่มุ่งเน้นด้านปริมาณ มีวิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบหลักสูตรช่างฝึกหัดนี้เป็นหลักสูตรที่มีลักษณะแตกต่างจากหลักสูตรอื่นๆ ที่เปิดสอนเฉพาะบุคลากรของสถานประกอบการอุตสาหกรรมที่ส่งเข้ามาเรียนในสถาบันตามหลักการของช่างฝึกหัดโดยมีรูปแบบการฝึกหัด คือ เป็นการฝึกตามหลักสูตร 3 ปี โดยฝึกฝีมือเบื้องต้น 12 เดือน แรก ช่างฝึกหัดจะต้องผ่านการประเมินผลจากสถาบัน จึงจะถือว่าสำเร็จการฝึกฝีมือเบื้องต้น และมีสิทธิฝึกหัดในหลักสูตร 24 เดือนต่อไปอีกได้ หรืออาจจะกลับไปฝึกปฏิบัติในสถานประกอบการ หรือโรงงานอุตสาหกรรมตามหลักสูตรที่วางไว้สัปดาห์ละ 4 วัน และกลับมาเรียนวิชาภาคทฤษฎีที่สถาบัน สัปดาห์ละ 1 วันจนจบหลักสูตร ในการดำเนินงานโครงการ หากทางสถานประกอบการหรือโรงงานอุตสาหกรรมใดไม่มีความพร้อมในการฝึกฝีมือเบื้องต้นหรือไม่สามารถจัดการฝึกอาชีพในบางลักษณะได้ สถาบันจะจัดการฝึกให้จนครบตามหลักสูตร เนื่องจากช่างฝึกหัดคือพนักงานของโรงงาน ดังนั้นการฝึกฝีมือการฝึกปฏิบัติรวมทั้งการปฏิบัติงานจริงจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่องตามปฏิทินของโรงงานจะ ไม่มีการปิดภาคเรียน เช่น นักศึกษาหลักสูตรอื่นๆ ยกเว้นการปิดภาคเรียนทฤษฎีในสถาบันตามปกติ คุณสมบัติของช่างฝึกหัดที่จะเข้าฝึก เพศชายหรือหญิง สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00 อายุไม่เกิน 25 ปี เป็นพลเมืองดีของชาติและศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เมื่อช่างฝึกหัดทำการฝึกครบตามหลักสูตรแล้ว จะต้องสอบเพื่อรับประกาศนียบัตร ซึ่งเป็นการสอบทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติโดยมีคณะกรรมการจากฝ่ายสถาบัน และจากฝ่ายอุตสาหกรรม

ดำเนินการสอบผู้ที่สอบผ่านจะได้รับประกาศนียบัตรช่างชำนาญงานพร้อมรายละเอียดที่ผ่านการฝึก ประกาศนียบัตรนี้จะใช้เป็นหลักฐานในการเรียนต่อระดับสูงขึ้น ไม่ได้ แต่สามารถใช้เป็นหลักฐานที่จะฝึกอบรมเป็นนายช่างหรือหัวหน้างาน (Meister) ต่อไปได้

3.2 การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (อี เวย์น คอร์ทนี. 2539:93)

วิทยาเขตช่างอุตสาหกรรมของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ได้วางแผนดำเนินการ จัดฝึกประสบการณ์นักศึกษาในสถานประกอบการ โดยอาศัยความร่วมมือกับสถานประกอบการในหลายๆ วิทยาเขต เช่น วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ วิทยาเขตพระนครเหนือ วิทยาเขตนนทบุรี แต่ไม่อาจถือว่าการร่วมมือฝึกนักเรียนนักศึกษาลักษณะนี้จะเข้าข่ายของการฝึกอบบรมระบบทวิภาคีอย่างสมบูรณ์ เพราะมีลักษณะปะปนกันอยู่ระหว่าง การจัดการศึกษาแบบอาศัยความร่วมมือ และการศึกษาระบบความร่วมมือสองฝ่าย ที่เรียกว่า Dual System เพราะนักศึกษาในหลายๆ โครงการยังเป็นนักศึกษาของวิทยาเขตและมีบางโครงการที่สถานประกอบการส่งพนักงานมาเข้าเรียน อาจนับเป็นการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีได้บ้างในกรณีที่สถานประกอบการจัดส่งพนักงานเข้ารับการฝึกอบบรมในสถานศึกษาและสถานประกอบการให้การสนับสนุนการฝึกปฏิบัติงานจริงกับนักศึกษากลุ่มนี้

3.3 การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง (บุญญศักดิ์ ใจจงจิต.2540:17)

การจัดอาชีวศึกษาโดยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับภาคเอกชน ในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้รับความร่วมมือจากศูนย์เชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์ ที่มีชื่อว่า บริษัท Computer Associates International จำกัดในการผลิตนักโปรแกรมเมอร์ที่ทันสมัย โดยจัดฝึกภาคปฏิบัติและจัดหาอุปกรณ์ในการฝึกให้กับสถานศึกษาโดยบริษัทได้มอบชุดสื่อประกอบการสอนชื่อ Integrated Enterprise Management Software Unicenter/TNG ที่สามารถใช้ฝึกด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่เป็นเครือข่ายแบบต่างๆ เข้าด้วยกันได้หมด ทำให้สถาบันประหยัดงบประมาณในการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนดังกล่าว ได้มาก รูปแบบการจัดการเรียนการสอนจะเหมือนการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของประเทศอังกฤษ คือเป็นแบบ Block Release course นักศึกษาจะเรียนภาคทฤษฎีพื้นฐานและปฏิบัติเบื้องต้นในสถานศึกษาในปีแรก ส่วนในปีการศึกษาสุดท้ายนักศึกษาจะฝึกภาคปฏิบัติตามลักษณะกิจการที่สถานประกอบการ โดยจัดสอนในระดับปริญญาตรี 2 ปี นักศึกษาที่เข้าเรียนในระบบนี้ หลังจากจบการศึกษาแล้ว ทางบริษัทจะรับเข้าทำงานทันที

3.4 การจัดทำชีวิตศึกษาระบบทวิภาคีในกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

กรมอาชีวศึกษาได้เริ่มจัดการศึกษาระบบช่างฝึกหัดโดยได้เรียกชื่อว่า ระบบโรงเรียนโรงงาน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2532 ณ วิทยาลัยเทคนิคท่าหลวงซีเมนต์ไทยอนุสรณ์ จังหวัดสระบุรี โดยได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน โดยองค์การ GTZ ในการดำเนินการ โครงการช่างฝึกหัดไทยเยอรมัน(Thai-German Apprentice Training) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทดลองหารูปแบบการฝึกช่างชำนาญงาน โดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชน แทนรูปแบบของโรงเรียนเพียงอย่างเดียวที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันมาเป็นเวลาช้านาน นอกจากนี้ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและเอกชนให้มากยิ่งขึ้น ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาช่างฝึกหัดในโรงงานอุตสาหกรรมให้มีความรู้และประสบการณ์ทักษะในกระบวนการผลิต เทคนิคการซ่อมบำรุง และให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการโดยตรง ตลอดจนสร้างพื้นฐานนิสัยและระเบียบวินัยในการทำงานแก่ช่างฝึกหัด ในสิ่งแวดล้อมให้เป็นช่างที่ดี อีกทั้งประหยัดงบประมาณของทางราชการในการที่จะต้องซื้อเครื่องมือเครื่องจักรที่ทันสมัยและมีราคาแพงมาใช้ในการเรียนการสอน ผู้ที่จะเข้าเรียนในโครงการ โรงเรียน-โรงงาน ต้องมีความรู้พื้นฐานไม่ต่ำกว่า 15 ปีบริบูรณ์ และไม่เกิน 25 ปีและเป็นผู้ที่ผ่านการทดสอบ คัดเลือก หรือ ได้รับคัดเลือกให้เข้าเรียน ได้การคัดเลือกผู้เข้าเรียนนี้ทำอยู่สองวิธี คือสถานประกอบการเป็นผู้คัดเลือกเองหรือสถานศึกษาเป็นผู้คัดเลือกให้ (กรมอาชีวศึกษา.2538:15)

เพื่อให้การดำเนินงาน การจัดทำชีวิตศึกษาระบบทวิภาคีของแต่ละวิทยาลัยดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ กรมอาชีวศึกษาจึงได้จัดตั้งสำนักงานโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีขึ้น โดยทำหน้าที่รับผิดชอบสร้างความเข้าใจแก่องค์กรที่เกี่ยวข้องให้เป็นรูปธรรม และดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จ ดังนโยบายของการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ความร่วมมือกันจัดการศึกษาระบบนี้ เกิดขึ้นในองค์กรหลายระดับตั้งแต่ระดับนโยบายซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างหน่วยงานบังคับบัญชาสถานศึกษาและกลุ่มองค์กรอาชีพ ไปจนถึงระดับปฏิบัติการ ได้แก่ สถานศึกษาและสถานประกอบการในท้องถิ่น ประสิทธิภาพของการประสานงานและความเข้าใจของผู้ปฏิบัติแต่ละฝ่าย จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะให้การอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีประสบผลสำเร็จ ได้ในที่สุด(กรมอาชีวศึกษา. 2538 : 17)ในปี พ.ศ. 2538 กรมอาชีวศึกษา ได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคี ซึ่งเป็นระบบที่พัฒนามาจากรูปแบบการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน และได้

กำหนดลงในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2538 โดยมีหลักการและวิธีดำเนินการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา. 2538 : 19)

หลักการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

1. เป็นหลักสูตรที่จัดตามความพร้อมของสถานประกอบการ
 2. เป็นหลักสูตรช่างฝีมือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ หลังมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนากำลังคนให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม บุคลิกภาพ และเจตคติที่เหมาะสม ออกไปประกอบอาชีพ ได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ
 3. ช่างฝึกหัดหรือผู้ฝึกหัด มีสถานภาพเป็นคนของสถานประกอบการ ที่คัดเลือกจากเยาวชนผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น แล้วส่งให้สถานศึกษาเพื่อสอนภาคทฤษฎี ส่วนภาคปฏิบัติเรียนที่สถานประกอบการ
 4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง เพื่อเน้นความชำนาญเฉพาะด้าน และเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและ โอกาสของผู้เรียน สามารถถ่ายโอนผลการเรียนสะสมผลการเรียนเทียบความรู้ และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพ อื่นๆ ได้
 5. หลักสูตรการสอนต้องได้รับความเห็นชอบทั้งสองฝ่ายคือสถานศึกษาและสถานประกอบการ
 6. สถานศึกษาจะดูแลรับผิดชอบวิชาภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเบื้องต้นจำนวน 2 วันต่อสัปดาห์ ส่วนสถานประกอบการดูแลรับผิดชอบการเรียนปฏิบัติวิชาชีพเฉพาะตามหลักสูตรสัปดาห์ละ 3-4 วัน
 7. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้ตรงตามความต้องการสอดคล้องกับสภาพของชุมชนและท้องถิ่นนั้นๆ
- หน้าที่ของสถานศึกษาที่จัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีต้องดำเนินการดังนี้ (กรมอาชีวศึกษา. 2538 : 20)
1. สถานศึกษาต้องสำรวจข้อมูลความต้องการของสถานประกอบการ ในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

2.ประสานงานกับสถานประกอบการ ที่ร่วมมือจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในการกำหนด เป้าหมายการรับนักเรียน ให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่การฝึก เครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนอัตราส่วน ของนักเรียนกับครูฝึก และสาขาอาชีพที่เปิดสอน กำหนดการรับนักเรียน และวิธีการคัดเลือก

3. รับขึ้นทะเบียนนักเรียนภายหลังที่สถานประกอบการรับเข้าเรียน และทำสัญญาการฝึก อาชีพแล้ว

4. จัดปฐมนิเทศให้แก่ นักเรียน และผู้ปกครองก่อนเข้าเรียนร่วมกับสถานประกอบการให้ ความรู้ ความเข้าใจ เพิ่มเติมแก่นักเรียนและผู้ปกครอง ในการเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

5. จัดให้ผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึกพบกับผู้ปกครอง เพื่อร่วมดูแลความประพฤติและการ เรียนของนักเรียน

6. จัดทำแผนการเรียนตลอดหลักสูตรร่วมกับสถานประกอบการ

7. จัดสอนภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติเบื้องต้นให้แก่ นักเรียนตามหลักสูตร

8. จัดครู-อาจารย์ติดตามและกำกับการฝึกภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ

9. จัดการอบรมผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึกในสถานประกอบการเกี่ยวกับการวางแผนการฝึก การวัดและการประเมินผลการฝึก

หน้าที่สถานประกอบการที่จัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีต้องดำเนินการ ดังนี้ (กรมอาชีว ศึกษา.2538:23)

1. มีความพร้อมในการฝึกอาชีพตามสาขาวิชานั้น

2. จัดให้ผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึก ทำหน้าที่ประสานงาน ดูแลการฝึกสอนอาชีพให้แก่ นัก เรียน

3. จัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการฝึกอาชีพได้

4. จัดการฝึกปฏิบัติได้ตลอดระยะเวลา 3 ปี หรือจนจบหลักสูตร ปวช.

5. จัดส่งบุคลากรเข้าร่วมประชุมกับสถานศึกษาได้

6. จัดสวัสดิการให้แก่ นักเรียนที่เข้ารับการฝึก

7. มีวัตถุประสงค์ในการฝึกอาชีพ คือ

7.1 เพื่อพัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7.2 เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะ ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ

7.3 เพื่อเตรียมบุคลากรไว้ทดแทนการขาดแคลนในอนาคต

กรมอาชีวศึกษาได้ดำเนินการจัดการอาชีวศึกษา หลายรูปแบบ การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเป็นการจัดการอาชีวศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งซึ่งกรมอาชีวศึกษาได้กำหนดในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2538 โดยมีหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 3)

หลักการของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ.2538:3)

1. เป็นหลักสูตรช่างฝีมือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพหลังมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนากำลังคน ให้มีความชำนาญเฉพาะด้าน มีคุณธรรม บุคลิกภาพ และเจตคติที่เหมาะสม ออกไปประกอบอาชีพ ได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

2. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวางเพื่อเน้นความชำนาญเฉพาะด้าน และเลือกวิธีการเรียนตามศักยภาพและ โอกาสของผู้เรียน สามารถถ่ายโอนผลการเรียนและสะสมผลการเรียนเทียบความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยการ สถานประกอบการ

3. เป็นหลักสูตรที่สนับสนุนการประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน

4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้ตรงตามความต้องการ สอดคล้องกับสภาพของชุมชนและท้องถิ่น นั้นๆ

จุดหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2538(กระทรวงศึกษาธิการ.2538:3)

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ทักษะและประสบการณ์นำไปปฏิบัติในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกวิธีการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมกับตน เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชน และประเทศชาติ

2. เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้มีปัญญา มีทักษะในการจัดการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่เรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการประกอบอาชีพ สามารถสร้างอาชีพ และพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

3. เพื่อให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในวิชาชีพที่เรียน รักงาน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดีโดยมีความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนและผู้อื่น

4. เพื่อให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมทางสังคมที่ดี ทั้งในการทำงานการอยู่ร่วมกันมีความรับผิดชอบ ต่อครอบครัวหน่วยงานท้องถิ่นและประเทศชาติอุทิศตนเพื่อสังคมเข้าใจและเห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รู้จักใช้ และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสร้างสิ่งแวดล้อม

5. เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ มีคุณธรรม จริยธรรมและวินัยในตนเอง มีสุขภาพ อนามัยสมบูรณ์เหมาะสมกับงานอาชีพนั้นๆ

6. เพื่อให้มีความตระหนักมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคม การเมือง ของ ประเทศและของโลกปัจจุบัน มีความรักชาติสำนึกในความเป็นไทย เสียสละเพื่อส่วนร่วม ดำรงรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

4. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา

ในการศึกษาเกี่ยวกับการติดตามผลเป็นการศึกษาเรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้สำเร็จการศึกษาแล้วได้ไปประกอบอาชีพที่สถานประกอบการเดิมหรือสถานประกอบการใหม่และมีปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานหรือไม่รวมทั้งผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ต่อการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอย่างไรเพื่อนำข้อมูลเหล่านี้ไปประเมินผลการดำเนินงานการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่ผ่านมาและพิจารณาหาทางแก้ไขให้ดีขึ้น ซึ่งในส่วนนี้เองเป็นเหตุสำคัญที่ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ต้องศึกษาคิดตามผล ความสำเร็จของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาออกไปเพื่อประโยชน์ของนักเรียนและสถานศึกษาในการที่จะปรับปรุงพัฒนา การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ได้แก่

- 4.1 ความหมายของการติดตามผล
 - 4.2 ความสำคัญของการติดตามผล
 - 4.3 จุดมุ่งหมายของการติดตามผล
 - 4.4 วิธีการดำเนินการติดตามผล
 - 4.5 ลักษณะแบบสอบถามของการติดตามผล
- 4.1 ความหมายของการติดตามผล

อีริกสัน (Erickson. 1947:9) ได้อธิบายความหมายของการติดตามผล (Follow-up Study) ว่าเป็นการบริหารจัดการเพื่อให้ได้ข่าวสารจากนักเรียนเก่า ในการจัดเตรียมนักเรียนรุ่นใหม่ต่อไป ส่วน เบอร์ดี้ และคนอื่นๆ (Berdie and others. 1963:150) กล่าวว่า การติดตามผล คือ การรวบรวมเรื่องราวต่างๆ จากผู้สำเร็จการศึกษาแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ซีรัล และฮาท์ซ (Zeran and Hatch. 1960:302) มีแนวความคิดว่า การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาออกไปแล้วนั้น เป็นวิธีการอย่างหนึ่ง ที่ใช้ในการประเมินผลผลิตของสถาบันการศึกษา นอกจากนี้ มิลเลอร์ และคนอื่นๆ (Milier and others. 1978:404) ได้ให้ความหมายของการติดตามผลว่าเป็นวิธีการศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อสถาบัน เช่น ลักษณะอาชีพ ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน การศึกษาต่อ รวมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประเมินผลในด้านวิชาการและประสบการณ์ต่างๆ ที่ได้รับการศึกษาไปจากสถาบัน ของผู้สำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว สอดคล้องกับแนวความคิดของ ดาว์ริง (Dawing. 1968: 209) ที่กล่าวว่า การติดตามผลเป็นกิจกรรมหลักของนักศึกษาในทุกระดับเพื่อจะได้ทราบผลของการฝึกอาชีพที่สถานศึกษาจัดให้ว่าตรงตามความมุ่งหมายของการศึกษาที่ตั้งไว้หรือไม่ นอกจากนี้ เซอร์ท และสโตน (Shertzer and Stone. 1971:74-375) ได้ให้ความหมายของการติดตามผลไว้ว่าคือ วิธีการหนึ่งที่น่าสนใจเพื่อเป็นเครื่องกำหนดว่า บุคคลมีการพัฒนาในหน้าที่การงานของเขาหรือไม่ รวมทั้งการนำความรู้ความเข้าใจที่ได้จากการศึกษาไปใช้งาน และมีพัฒนาการหลังจากสำเร็จการศึกษาหรือไม่เพียงใด อีกทั้งการติดตามผลยังเป็นทางหนึ่งที่ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นต่างๆ ของนักศึกษา ส่วนวัชร ทรัพย์มี (2521: 106) ได้กล่าวถึงการติดตามผลว่า เป็นการหาข้อมูลให้ทางโรงเรียนทราบว่า นักเรียนที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ประกอบอาชีพอะไร ประสบความสำเร็จในวิชาชีพนั้นเพียงใด ซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลการวิจัยโครงการศึกษาลักษณะการจัดระบบติดตามผลการใช้หลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ และวิธีการจัดปัจจัยเสริมที่เหมาะสม ต่อระบบติดตามผลการใช้หลักสูตร (2525:5) ที่ได้ให้ความหมายของการติดตามผลว่าเป็นกระบวนการติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติงานของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละขั้นตอน ของกระบวนการปฏิบัติงาน เป็นอย่างสอดคล้องกัน ตามแผนที่วางไว้หรือมีข้อบกพร่องประการใด

จากแนวความคิดเกี่ยวกับความหมายของการติดตามผลดังกล่าว จะเห็นได้ว่ามีแนวคิดที่เหมือนกันคือการติดตามผลเป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ จากผู้สำเร็จการศึกษาเพื่อจะทำให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณภาพและข้อบกพร่องของผู้สำเร็จการศึกษา (stoop and Wahlgvist. 1985 : 191) ซึ่งข้อมูลต่างๆ เหล่านี้ จะใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร

ตลอดจนจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น นอกจากนี้การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษานี้ยังเป็นการแสดงให้เห็นถึงความห่วงใยและความสนใจของสถาบันที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษา

4.2 ความสำคัญของการติดตามผล

การติดตามผลเป็นวิธีการที่สำคัญที่จะทำให้ทราบถึงผลสำเร็จและข้อบกพร่องของผู้สำเร็จการศึกษา ผลที่ได้จากการศึกษาติดตามผลจะเป็นข้อมูล ในการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้ดีขึ้นและเป็นการแสดงความสนใจของสถานศึกษาที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษา (Erickson.1947:9) นอกจากนี้ ลีเฟเวอร์ เทอเร็ว และเวซเซล (Lefever,Turrel and Weitzel. 1950:546) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการติดตามผลว่า การติดตามผลมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อบุคคลหลายฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องดังนี้

1. ผู้สำเร็จการศึกษาจะเกิดความรู้สึกว่า โรงเรียนหรือสถาบัน ยังให้ความสำคัญและให้ความสนใจในตัวเขาเหล่านั้นอยู่ ซึ่งผลที่ตามมาคือ ทำให้เกิดความผูกพันต่อกันและยินดีที่จะให้ความช่วยเหลือเมื่อสถาบันต้องการ

2. ผู้เกี่ยวข้องในเรื่องของหลักสูตรจะช่วยให้ได้ข้อมูลเพื่อนำมาประกอบในการประเมินผลหลักสูตรการพัฒนาหลักสูตร ให้สอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงานต่อไป นอกจากนี้ ยังใช้พิจารณาการจัดการศึกษาให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษา

3. ผู้ให้คำปรึกษาข้อมูลที่ได้จากการติดตามผล จะเป็นข้ออ้างอิงที่จะนำมาประกอบในการแนะแนวแก่นักเรียนหรือนักศึกษาในปัจจุบันที่จะตัดสินใจในการเลือกอาชีพหรือศึกษาต่อหลังจากที่สำเร็จการศึกษาไปแล้ว

นอกจากนี้ บุญจิตต์ ณ ลำเลียง (2512:10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการติดตามผลไว้ดังนี้

1. การติดตามผลจะช่วยผู้ที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วให้ได้งานทำเร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้ นอกจากนั้นยังจะได้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่ควรจะต้องจัดให้มีขึ้นในโรงเรียนอันจะเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนต่อไป

2. การติดตามผลจะเป็นการตรวจสอบผลสำเร็จของโครงการแนะแนวและความสามารถของผู้ให้คำปรึกษาผลที่ได้รับจะใช้เป็นข้อมูลในการที่จะพิจารณาปรับปรุงแก้ไขโครงการต่อไปในอนาคต

3. หน่วยบริการจัดหางานที่ได้ทราบว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาได้เข้าทำงานหรือไม่หน่วยบริการจัดหางานจะได้ใช้ในการพิจารณาบรรจุผู้ที่ยังไม่ได้ทำงานให้ได้งานที่เหมาะสมกับความสามารถของผู้นั้นมากที่สุด

4. ผลที่ได้จากการติดตามผลจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุง การเรียนการสอน ให้ดียิ่งขึ้น
แล้วยังจะได้ทราบเกี่ยวกับเรื่องอื่นๆ เช่นการปรับตัวและสังคมเป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถาบัน
การศึกษาที่ทำหน้าที่ผลิตครูและให้การศึกษาอบรมแก่เยาวชนของชาติยังมีความจำเป็น ที่จะต้องมีการ
ติดตามผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพของผลผลิตเพราะครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการศึกษาและ
คุณภาพของครูจะเป็นแบบอย่างให้นักเรียนเจริญรอยตามแล้ว ครูยังเป็นผู้ทำให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน
เป็นไปตามมาตรฐานที่พึงประสงค์อีกด้วย

จะเห็นได้ว่า การติดตามผลเป็นวิธีการที่สำคัญที่จะทำให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคุณภาพและข้อ
บกพร่องของผู้สำเร็จการศึกษา ผลที่ได้จากการติดตามผลจะเป็นข้อมูลและแนวทาง ในการพิจารณา
ปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารและผู้ที่ศึกษาอยู่สามารถใช้
เป็นข้ออ้างอิงในการฝึกอบรมส่งเสริมนักศึกษา ปัจจุบัน อีกทั้งยังเป็นหลักการพิจารณาจัดการศึกษาเพิ่ม
เติมให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาด้วย (วิทยา ภาวิรัตน์.2530:9)

4.3 จุดมุ่งหมายของการติดตามผล

สตูปและวาลกิสท์ (Stoop and Wahlquist.1985:196) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายการติดตามผล
คือ

1. เพื่อเป็นการให้กำลังใจแก่ผู้สำเร็จการศึกษาว่า โรงเรียนยังมีความสนใจในความก้าวหน้า
และความสะดวกสบายของตน
2. เพื่อเป็นการวิเคราะห์ผลของหลักสูตร
3. เพื่อให้ได้เรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับงานอาชีพ
4. เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตร
5. เพื่อใช้ฝึกฝนนักเรียนตามความต้องการของสังคม
6. เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาป้องกันการออกจากโรงเรียนกลางคัน
7. เพื่อฝึกให้นักเรียนเป็นผู้ที่สามารถปรับตัวและเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน
8. เพื่อจัดบริการแนะแนวและจัดการศึกษา

ส่วน คณีย์ สุธิพนธ์ (2533:12) ได้ให้จุดมุ่งหมายในการติดตามผลว่า

1. เพื่อประเมินหลักสูตรการศึกษา
2. เพื่อประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนและการฝึกงาน

3. เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตรและการสอนให้ตรงต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม
4. เพื่อนำข้อมูลด้านการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วมาวิเคราะห์ เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจในการทำงานและการเตรียมตัวเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ

สำหรับ เวลท์ลิง (Wentling, 1980:141-144) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการติดตามผลไว้ดังนี้

1. เพื่อสำรวจอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว
2. เพื่อสำรวจความต้องการของตลาดแรงงาน
3. เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงหลักสูตร
4. เพื่อหาข้อมูลในการเปิดอบรมหลักสูตรระยะสั้น ให้กับผู้สำเร็จการศึกษา
5. เพื่อสำรวจถึงสถานภาพการศึกษาต่อและการนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการปฏิบัติ

6. เพื่อประเมินผลงานของหน่วยบริการต่างๆ ที่จัดทำขึ้นเช่นหน่วยบริการแนะแนวหน่วยบริการให้คำปรึกษา และหน่วยจัดงาน

7. เพื่อศึกษาลักษณะงานที่แท้จริงของตำแหน่งหน้าที่การงานในหน่วยงานนั้นๆ

8. เพื่อเน้นให้เห็นถึงวัตถุประสงค์เบื้องต้นของการศึกษาสาขาอาชีพให้กับผู้ศึกษาก่อนที่จะจบออกไปทำงาน

9. เพื่อดำเนินการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่างๆ เพื่อเสนอรายงานต่อผู้บริหารหรือส่วนราชการอื่นๆ ที่ต้องการ

นอกจากนี้ อนันต์ อนันตรังสี (2527:178-179) ยังได้ให้วัตถุประสงค์ของการติดตามผลไว้ดังนี้

1. เพื่อทราบสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพและปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียนซึ่งออกจากสถานศึกษาไปแล้ว

2. เพื่อหาข้อมูลต่างๆ มาใช้ในการประเมินผลการแนะแนวและปรับปรุงโครงการเกี่ยวกับการเรียนการสอนของโรงเรียนให้ดีขึ้น โดยถือประสบการณ์ของศิษย์เก่าเป็นแนวทาง

3. เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนเก่าของโรงเรียนมีความพร้อมในการที่จะประกอบอาชีพต่างๆ ในโลกของงานเพียงพอหรือยัง

4. เพื่อคอยติดต่อกับนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนไปแล้วทั้งหมดเป็นระยะๆ เช่น 1 ปี 3 ปี หรือ 5 ปี เพื่อจุดมุ่งหมายที่จะให้ความช่วยเหลือต่อไปอีก

5. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับนักเรียนและชุมชน

6. เพื่อรวบรวมเสนอแนะเกี่ยวกับโอกาสในการทำงานในสาขาอาชีพต่างๆ ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่นักเรียนปัจจุบันของโรงเรียน

7. เพื่อทราบความคิดเห็นของนักเรียนเก่า เกี่ยวกับการที่จะปรับปรุงโครงการต่างๆ ของโรงเรียนให้สนองความต้องการของนักเรียนได้ดีที่สุด

สรุปแล้ววัตถุประสงค์ของการติดตามผลของผู้สำเร็จการศึกษา ก็คือ

1. เพื่อประเมินผลหลักสูตรการศึกษา

2. เพื่อประเมินผลการจัดประสบการณ์ด้านการเรียนการสอน และการฝึกงานของนิสิตนักศึกษาที่ทางสถานศึกษาจัดให้

3. เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงหลักสูตรและการสอนให้ทันสมัยต่อความเปลี่ยนแปลงของสังคม

4. เพื่อนำข้อมูลด้านการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วมาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางในการทำงานและการเตรียมตัวเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ในการทำงานของนิสิตนักศึกษาปัจจุบัน

5. เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างศิษย์เก่ากับศิษย์ปัจจุบันและสถานศึกษา

4.4 วิธีการดำเนินการติดตามผล

ในการดำเนินการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษานี้ เบอร์ดี้ และคนอื่นๆ (Berdie and Others. 1963:165) ได้เสนอแนะแนวทางในการดำเนินการติดตามผลไว้ดังนี้

1. ประชุมปรึกษาหารือระหว่างคณะผู้บริหารการศึกษา ถึงความต้องการในการติดตามผล และเรื่องราวต่างๆ ที่ต้องการศึกษา

2. ตั้งวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่สถานศึกษาจะได้รับ

3. จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานในการศึกษาติดตามผล

4. นำวัตถุประสงค์และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ไปทบทวนร่วมกับคณะครู และบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อฟังข้อเสนอแนะและขอความช่วยเหลือ

5. วิธีการและขบวนการต่างๆรวมทั้งการวิเคราะห์ผลจะต้องมีความเชื่อถือได้ ดังนั้นจึงควรอาศัยผู้เชี่ยวชาญพิเศษซึ่งได้แก่นักสถิติ นักวิจัย เพื่อช่วยในการวางแผน และเขียนแบบสอบถาม

6. มีการวางแผนและเตรียมงานอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล

7. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง อาจเลือกตามปีที่สำเร็จจากชั้นเรียน หรือจากกลุ่มเฉพาะก็ได้ ตามความเหมาะสม

8. ต้องตัดสินใจล่วงหน้าว่าอย่างน้อยควรจะได้แบบสอบถามคืนมาเท่าใดเพราะอาจไม่ได้รับคืนมาทั้งหมด ซึ่งจะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ในการสรุปผล

ส่วนปราณี เถลิงพล (2515:15) ได้กล่าวถึงวิธีการดำเนินงานในการติดตามผลว่า

1. ดำเนินงานจัดตั้งคณะกรรมการ
2. กำหนดวัตถุประสงค์ประสงค์ในการติดตามผล
3. กำหนดวิธีดำเนินงานและนโยบาย
4. กำหนดระยะเวลา
5. คัดเลือกกำหนดตัวบุคคลที่จะทำการรับผิดชอบในงานและหน้าที่รับผิดชอบ
6. ดำเนินการติดต่อและบันทึกข้อมูล

สอดคล้องกับแนวคิดของ ประสาร ทิพย์ธารา (2525:25) ที่กล่าวว่า การดำเนินงานติดตามผลจะต้องดำเนินการอย่างมีแบบแผน ตั้งจุดมุ่งหมายแน่นอน มีผู้รับผิดชอบดำเนินการ เพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสังเกต แบบสอบถามหรือ ไปรษณียบัตร

4.5 ลักษณะแบบสอบถามของการติดตามผล

ในการส่งแบบสอบถามให้ผู้สำเร็จการศึกษา ลักษณะเนื้อหาที่มีลักษณะดังที่ วัชร ทรัพย์มี (2521:59) ได้ให้ตัวอย่างไว้ดังนี้

1. ผู้จบการศึกษาไปศึกษาต่อสถาบันใด หรือประกอบอาชีพใด
2. ใครเป็นผู้ช่วยเหลือนักเรียนในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ
3. สำหรับผู้ที่ไม่ติดต่อกับสถานศึกษาใช้เวลานานเท่าใดในการหางานทำ
4. สาเหตุที่นักเรียนออกกลางคันก่อนจบการศึกษา
5. รายวิชาในสถานศึกษาพอเพียงต่อการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ
6. นักเรียนประสบความสำเร็จในการทำงานและศึกษาต่อเพียงใด
7. มีการเปลี่ยนแปลงการศึกษาต่อและประกอบอาชีพหรือไม่ เพราะเหตุใด

นอกจากนี้ กรมวิชาการ (2521:14) ได้ยกตัวอย่างของข้อมูลในการติดตามผล ดังนี้

1. อาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา
2. ระยะเวลาในการหางานทำ
3. ความสำเร็จในการทำงาน
4. ระดับการฝึกฝนอาชีพภายในโรงเรียน

5. องค์ประกอบต่างๆ เช่น เพศ สถิติปัญญา สุขภาพ ที่มีผลเกี่ยวกับการปรับตัวในอาชีพ
6. รายได้
7. วิธีการที่โรงเรียนควรจะฝึกฝนนักเรียน

ส่วน เบอร์ดีและคนอื่นๆ (Berdy and Other.1963: 103) ได้กล่าวถึงเครื่องมือและลักษณะแบบสอบถามของมหาวิทยาลัยมินนิโซตา (University of Minnesota) ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวได้แก่ ฐานะการสมรส หน้าที่ความรับผิดชอบ ประสบการณ์ในอาชีพหลังจบการศึกษาแล้ว ตอนที่ 2 การเข้าศึกษาต่อในสถาบันชั้นสูง ตอนที่ 3 ข้อมูลอื่น เช่น การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ นอกจากนี้มิลเลอร์ (Miller.1978:115) ได้กล่าวถึงลักษณะแบบสอบถามที่สร้างต้องอาศัยหลักเกณฑ์ ดังนี้ คือ โครงสร้าง เนื้อหา ความยาวหรือรูปร่างแบบสอบถามจะต้องมีผลต่อจำนวนแบบสอบถามที่จะได้รับกลับคืนมาคือต้องสั้น โครงสร้างง่าย คำถามกระชับ ใช้เวลาตอบน้อย แบบสอบถามควรเป็นรูปแบบที่ง่าย เช่น การทำเครื่องหมาย เป็นต้น

จากข้อมูลด้านการติดตามผลข้างต้น จะเห็นได้ว่า การติดตามผล (Follow-up study) ไม่เพียงแต่เป็นการประเมินผลโปรแกรมการเรียนการสอนและผู้เรียนเท่านั้น แต่ยังเป็นสิ่งที่จะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้สำเร็จการศึกษาในการปรับตัว ให้เข้ากับสภาพของงาน เพื่อให้การทำงานดีขึ้นและมั่นคงขึ้น และช่วยประเมินผลงานที่ผ่านมาแล้วด้วย (Arbuckle.1953:15) ดังนั้น การติดตามผลจึงเป็นเรื่องสำคัญที่สามารถจะใช้ได้กับผู้สำเร็จการศึกษาทุกระดับ (บุญจิตต์ ณ ลำเลียง. 2512: 9) ทุกประเภท เพราะในฐานะของครูอาจารย์ผู้ทำการสอน ย่อมมีความสนใจที่จะทราบว่า นักเรียนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาไปแล้วนั้น ได้ประสบความสำเร็จหรือประสบความล้มเหลวในการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อไปในระดับสูงขึ้นไปอย่างไร เพื่อที่จะได้รับนำข้อบกพร่องต่างๆ เหล่านั้น มาปรับปรุงแก้ไข ให้ผู้สำเร็จการศึกษารุ่นต่อไป ได้ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงาน ตลอดจนให้ความช่วยเหลือแก่ผู้สำเร็จการศึกษารุ่นก่อนๆ ที่มีปัญหาและ อุปสรรคในการทำงานได้อีกด้วย ดังจะเห็นได้อีกด้วย ดังจะเห็นได้จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการติดตามผลสำเร็จการศึกษา ซึ่งได้มีผู้ศึกษาไว้เป็นจำนวนมาก ทั้งการวิจัยในประเทศและการวิจัยในต่างประเทศ ทั้งในรูปของการศึกษานอกระบบและการศึกษาในระบบซึ่งผู้วิจัยจะได้เสนอผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและต่างประเทศต่อไป

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.1 งานวิจัยในประเทศ

ชัยวุฒิ เกษมพัฒนา(2529:89) ได้ติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของ วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน เกี่ยวกับข้อคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร และศึกษาปัญหาอุปสรรคในการทำงาน ตลอดจนความคิดเห็นในการปรับปรุงคุณภาพต่างๆ จากผู้บังคับบัญชาและผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งได้ทำแบบสอบถามขึ้นมาสองฉบับ ฉบับหนึ่งสำหรับผู้บังคับบัญชา อีกฉบับหนึ่งสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า เกณฑ์ตัดสินและพิจารณาแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นต่อหลักสูตร ไม่สัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานแม้ว่าทั้ง

ความคิดเห็นต่อหลักสูตรและประสิทธิภาพการทำงานอยู่ในระดับสูงก็ตาม

2. ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนมากมีความมั่นใจในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง

3. ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษามีปัญหามากที่สุด คือ ขาดประสบการณ์

ส่วน ชานู แสงงามปลั่ง (2533:86) ได้ทำการวิจัยติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค (ปวท.) สาขาวิชาเทคนิคอุตสาหกรรมเปโตรเคมี วิทยาลัยเทคนิคระยอง โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะทราบถึงการนำเอาความรู้จากการศึกษาไปใช้งาน ความรู้ที่ต้องการเพิ่มเติม อุปสรรคและปัญหาในการประกอบอาชีพ รวมทั้งผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ได้ทำแบบสอบถามขึ้นมาสองฉบับ ฉบับหนึ่งสำหรับผู้สำเร็จการศึกษา อีกฉบับหนึ่งสำหรับหัวหน้าของผู้สำเร็จการศึกษาลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าโดยเกณฑ์การตัดสินแบ่งออกเป็น 4 ระดับประชากรที่ใช้เป็นผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 103 คนและหัวหน้างานของผู้สำเร็จการศึกษาประมาณ 36 คน ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ที่ควรมีก่อนเข้ารับการศึกษามี 6 รายวิชา โดยมีอุตสาหกรรมเปโตรเคมีพื้นฐานอยู่เป็นอันดับแรก ความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรโดยเฉลี่ยเหมาะสมแต่มีกลุ่มวิชาที่ควรเพิ่มคาบเรียน 4 กลุ่มวิชา ได้แก่ ภาษาอังกฤษ อุตสาหกรรมเปโตรเคมี การวัดและการควบคุมความปลอดภัยในโรงงาน รายวิชาที่มีประโยชน์ต่อการทำงานมากที่สุด มี 2 รายวิชา คือ รายวิชาเคมีและกระบวนการ รายวิชาสภาวะแวดล้อมและความปลอดภัยในโรงงาน ด้านความรู้ที่ต้องการเพิ่มเติมและควรบรรจุเป็นราย 6 รายวิชา วิชาการควบคุมคุณภาพอยู่อันดับแรก สำหรับอุปสรรคและปัญหา

ในการทำงาน ได้แก่ เนื้อหาที่เรียนมาไม่ละเอียดพอ ปัญหาการใช้เครื่องมือเครื่องจักรและงานที่มีความละเอียดสูง ส่วนผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาพบว่า ควรปรับปรุงในเรื่องความสามารถในการแก้ปัญหา ซึ่งสามารถแก้ปัญหาได้โดย การสร้างความเชื่อมั่นในตนเองให้นักศึกษา ด้วยการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อส่งเสริมการขยายผลต่อจนความสามารถในด้านต่างๆ สอดคล้องกับ สาริต ทิมวัฒนบรรเทง (2532) ได้ทำการวิจัย ติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขา วิจิตรศิลป์และสาขาศิลปประยุกต์โรงเรียน ไทยวิจิตรศิลป์อาชีวศึกษาปีการศึกษา 2537-2539 โดยมีวัตถุประสงค์ที่ศึกษาสถานภาพการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาและศึกษาความคิดเห็นของผู้ศึกษาที่มีต่อหลักสูตร ในด้านเนื้อหาวิชาและการเรียนการสอนซึ่ง ได้คัดส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มประชากรทั้งสิ้น 664 ฉบับ พบว่าผู้สำเร็จการศึกษา ร้อยละ 61.14% ทำงานในหน่วยงานของเอกชน รายได้อยู่ระหว่าง 2,000-3,000 บาทต่อเดือนและความคิดเห็นของผู้ศึกษาที่มีต่อหลักสูตรในเรื่องการเรียนการสอนเห็นว่าหลักสูตร สอนให้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เนื้อหาของวิชามีความสัมพันธ์กับการศึกษา เนื้อหาวิชา มีความสัมพันธ์กับภาคปฏิบัติ ส่วนข้อเสนอแนะพบว่าผู้ศึกษาต้องการเน้นเนื้อหาในด้านความทันสมัย ในการนำมาประกอบอาชีพ เทคโนโลยีทันสมัย ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่า ต้องการสถานที่ในการฝึกปฏิบัติและเทคนิคการสอน ความคิดเห็นการทำงานเห็นว่า งานที่ทำได้ต้องใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ความสามารถในการตัดสินใจ การนำความรู้ที่ได้ระหว่างเรียนมาใช้ได้น้อยเนื่องจากขาดทักษะ สำหรับศรีสวัสดิ์ ศรีศรากร (2537 : 112) ได้ทำวิจัยเรื่องการติดตามผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาศิลปกรรม วิชาเอกออกแบบศิลปประยุกต์ คณะศิลปกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ปีการศึกษา 2532-2534 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติงาน ปัญหาและความต้องการของผู้สำเร็จการศึกษารวมทั้งศึกษาความคิดเห็นของผู้สอน ในด้านเนื้อหาและทักษะที่จำเป็นต่อผู้สำเร็จการศึกษา ประชากรในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิตสาขาศิลปกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาออกไปประกอบอาชีพนักออกแบบตกแต่งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 38.16 และประกอบอาชีพครูน้อยที่สุด ร้อยละ 9.12 ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นว่าเนื้อหาและทักษะที่ได้จากการเรียนการสอนออกแบบนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้มาก ส่วนวิชาทางด้านเทคโนโลยีสามารถนำไปปฏิบัติงานได้น้อย ส่วนด้านสภาพปัญหาการปฏิบัติงาน ผู้สำเร็จการศึกษาต้องการศึกษาหาความรู้ให้ทันการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี และความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาและทักษะที่จำเป็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาพบว่า การจัดเนื้อหาวิชาเป็นไปอย่างเหมาะสมแล้ว แต่มีบางวิชาที่ไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลง

ทางเทคโนโลยี และควรรผลิต ผู้สำเร็จการศึกษาทางด้านช่างวิชาชีพเพิ่มขึ้น และลดปริมาณ การผลิต ทางด้านศึกษาศาสตร์ลง ในปีเดียวกัน สุริยา แก้วมณี (2537) ได้ทำวิจัย เรื่องการติดตามผลผู้สำเร็จการ ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค(ปวท.) สาขาเทคนิคเขียนแบบวิศวกรรมเครื่องกล วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2526-2532 มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามผู้สำเร็จการศึกษาและ หัวหน้างานของผู้สำเร็จการศึกษา ในด้านการนำความรู้ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาไปใช้ทำงาน ความรู้ประสบการณ์ที่ต้องการ เพิ่มเติมตลอดจนปัญหาและอุปสรรคจากการทำงาน ประชากรและกลุ่ม ตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 98 คน หัวหน้างาน จำนวน 19 คน ผลการวิจัย พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาดำเนินการความรู้และประสบการณ์จากการเรียนเพิ่มเติม คือ วิชาการใช้ คอมพิวเตอร์ในการเขียนแบบออกแบบและวิชาภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น สำหรับปัญหาและอุปสรรค จากการทำงานได้แก่การฝึกงาน เขียนแบบน้อยเกินไป เนื้อหาวิชาที่เรียนและหนังสือค้นคว้าประกอบ น้อยเกินไป ในส่วนของหัวหน้างาน เห็นว่า ผู้สำเร็จการศึกษา มีความรู้ความสามารถในวิชาเขียนแบบ น้อยเกินไป ส่วนความสามารถในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อยู่ในระดับน้อย ส่วน ดวงพร พงษ์ประดิษฐ์(2537) ได้ทำการวิจัยเรื่องการติดตามผลการฝึกอบรมผู้บริหาร โรงเรียน ประถมศึกษาของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามผู้สำเร็จการศึกษาในด้านการ นำเนื้อหาในหลักสูตรการ อบรม ไปใช้ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการนำเนื้อหาจากการอบรมไปใช้และ ประมวลผลความคิดเห็นข้อเสนอแนะจาก ผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษาที่ผ่านการอบรมต่อหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่าความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการบริหาร ได้แก่ การพัฒนาจริยธรรมและคุณธรรมสำหรับ ผู้บริหาร ความรู้เรื่องระเบียบวินัย การเสริมสร้างวินัยความรู้เรื่องกฎหมาย ความรู้ด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม การเมือง เศรษฐกิจและสังคม เทคนิคการบริหาร ภาวะผู้นำ มนุษยสัมพันธ์ เทคนิคการ ประชุม สามารถนำไปใช้งานได้มาก ในส่วนของปัจจัยความสัมพันธ์ทางด้านประสบการณ์การทำงาน ตำแหน่งวุฒิการศึกษาขนาดของโรงเรียนไม่ส่งผลต่อการนำหลักสูตร ไปใช้ ในส่วนข้อเสนอแนะพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปใช้ในการปฏิบัติงานได้มาก นอก จากนี้ ชนะ ศรีวิหค (2537) ได้ทำการวิจัย เรื่องการติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียน พาณิชยการสามเสน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานักเรียนที่สำเร็จการศึกษาในด้านการจัดการเรียนการสอน การนำความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการ และทางวิชาชีพ ไปปฏิบัติ นุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ และ ทักษะคิดต่อวิชาชีพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาการบัญชี และการขาย โรงเรียนพาณิชยการสามเสนตั้งแต่ปี 2539-2533 จำนวน 613 คน ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหา

วิชาในหมวดสามัญ หมวดวิชาชีพ สามารถนำไปใช้งานได้มาก โดยเฉพาะวิชาการบัญชีและการขาย ส่วนวิชาบุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์และทัศนคติต่อวิชาชีพสามารถนำไปปฏิบัติงานได้มาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษดา ผ่องพิทยา (2537) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยครูพระนคร ปีการศึกษา 2530-2533 มีจุดหมายเพื่อประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้สอน ในทัศนะของผู้บังคับบัญชา และผู้ร่วมงานในด้านวิชาการ ทางด้านบุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ เจตคติต่ออาชีพครูและการประเมินผลปฏิบัติงาน ตลอดจนข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นผู้บังคับบัญชาพบว่า ผลการปฏิบัติงานทางด้านวิชาการ บุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์และทัศนคติต่ออาชีพครู อยู่ในเกณฑ์ดี เช่นเดียวกับ ทัศนคติของผู้ร่วมงาน ความคิดของผู้บังคับบัญชา ต่อการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษา ในสมรรถภาพด้านต่างๆ พบว่าในด้านวิชาการ ได้แก่การสอนไม่ตรงกับสาขาวิชาการ ได้แก่การสอนไม่ตรงกับสาขาวิชาชีพที่จบ ทำให้การสอนขาดประสิทธิภาพ ด้านวิชาชีพขาดการนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และขาดทักษะความชำนาญการ ในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ งานช่างอุตสาหกรรม ส่วนทางด้านบุคลิกภาพมีลักษณะไม่เหมาะสมทำให้เกิดปัญหาการปกครองในชั้นเรียน ด้านมนุษยสัมพันธ์ไม่ค่อยปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น และในด้านเจตคติต่ออาชีพครูอยู่ในระดับไม่สูงเท่าที่ควร นอกจากนี้ วันดา เทือกวันดี (2541) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีการศึกษา 2534-2539 วัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงานและผู้สำเร็จการศึกษาในด้านการบริหาร การฝึกอบรมด้านวิจัยและพัฒนาเทคนิค มนุษยสัมพันธ์ ด้านวิสัยทัศน์ พบว่า ผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงานและผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นในการปฏิบัติงาน ของผู้สำเร็จการศึกษาในด้านการบริหารการฝึกอบรม ด้านวิจัยพัฒนา มนุษยสัมพันธ์และด้านวิสัยทัศน์ไม่แตกต่างกัน

5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

แอปเพล (Apple, 1967) ได้ทำการวิจัยเรื่อง โครงการฝึกหัดครูมัธยมของมหาวิทยาลัยนอร์ทปาร์ค เพื่อศึกษาทัศนคติของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อครูระดับมัธยมศึกษา ที่สำเร็จการศึกษาและประเมินค่าตนเองของผู้สำเร็จการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า โครงการจัดการศึกษาวิชาสามัญเหมาะสม ผู้สำเร็จการศึกษามีศรัทธาในการสอน แต่มีข้อบกพร่องบ้างในด้านวิธีสอน ซึ่งวิทยาลัยควรได้เพิ่มหลักสูตรวิธีการสอนเฉพาะทางให้มากขึ้นและเตรียมการฝึกสอนให้ดีขึ้น ปรับปรุงนิสัยการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมของผู้

สำเร็จการศึกษา แต่ละคนให้มากขึ้นกว่าเดิม ส่วน โคทส์ (Koats. 1969) ได้ทำการวิจัยเรื่องการ การติดตามผลนักศึกษาภาคพื้นเอเชียที่ไปศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยในออสเตรเลียระหว่างปี 1960-1970 มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบว่าผู้สำเร็จการศึกษาได้นำความรู้ที่ได้จากการศึกษา ไปใช้งานตรงกับสาขาวิชาที่ศึกษาหรือไม่ และต้องการไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ที่ประเทศออสเตรเลียหรือไม่ ประชากรจากการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาจาก ประเทศไทย ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศอินเดีย ประเทศปาเกิสถาน ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศมาเลเซีย และประเทศสิงคโปร์ ผลการวิจัย พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ได้นำความรู้ที่ได้ไปใช้และทำงานตรงตามสาขา ส่วนผู้ที่ยังไม่มีงานทำโดยมากเป็นชาวอินโดนีเซีย งานที่ผู้สำเร็จการศึกษาทำมากที่สุดได้แก่ งานทางด้านการศึกษา ศิลปและสังคม ส่วนที่ทำน้อยที่สุดคืองานด้านเศรษฐศาสตร์และการบัญชี งานที่ผู้สำเร็จการศึกษานำความรู้ที่ได้จากการศึกษาไปใช้มากที่สุด เมื่อกลับสู่ประเทศคือชาวไทย ส่วนการเปลี่ยนงานจากแนวที่ตนได้ศึกษา คือชาวอินเดียผู้สำเร็จการศึกษาแทบทุกประเทศมีความต้องการกลับสู่ ประเทศออสเตรเลียอีกถ้ามีโอกาส สำหรับ คิม (Deam.1970:674) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับวิธีการที่ใช้ในการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาและความคิดเห็นของนักศึกษา ที่มีต่อวิธีการเหล่านั้น ผลการวิจัยพบว่าแนวทางที่จะนำไปใช้ในการดำเนินการติดตามผลมีดังนี้

1. วัตถุประสงค์เบื้องต้นในการติดตามผล ควรจะประเมินผลปรับปรุงเกี่ยวกับการดำเนินการของสถาบันว่า บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบันหรือไม่ และเรื่องเนื้อหาหลักสูตรบริการแนะแนวและการสอน

2. ควรมีหน่วยงานเฉพาะเพื่อศึกษาติดตามผล ซึ่งจะมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงการดำเนินงานของหน่วยงาน จะต้องอยู่ภายใต้การสั่งการของคณะกรรมการบริหารงาน ซึ่งประกอบด้วยคณาจารย์ ผู้บริหาร นักศึกษาปัจจุบัน และกรรมการที่อยู่นอกวงการศึกษาข้อสรุปที่ได้จากการติดตามผลนี้ ควรจัดพิมพ์เผยแพร่ให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาได้รับทราบด้วย ข้อเท็จจริงที่ควรรวบรวมได้จากนักศึกษาเก่า ได้แก่ งานที่นักศึกษาเก่าทำอยู่หรืองานที่ทำหลังจากออกจากสถาบันการศึกษาแล้ว ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเพิ่มสถาบันการศึกษาปัจจุบันและอนาคต ความพึงพอใจในการประกอบอาชีพของนักศึกษา ความประทับใจที่ได้รับจากสถาบันการศึกษาวิธีการที่ใช้ในการติดตามผล ควรจะประกอบด้วยวิธีการต่าง ๆ รวมกันเช่นรายงานจากนายจ้าง การสัมภาษณ์ รายงานจากสถาบันการศึกษา การติดต่อทางโทรศัพท์ และการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ เครื่องมือเครื่องใช้ ได้แก่ รายงานจากนายจ้าง และจากสถาบันการศึกษา การวิเคราะห์แบบบันทึก แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และแบบแสดงความคิดเห็น แหล่งต่างๆ ที่ควรติดต่ออย่างสม่ำเสมอเพื่อช่วยในการติดตามผล ได้แก่ นักศึกษาเก่า

ผู้บังคับบัญชาหรืออาจารย์ที่ปรึกษาของนักศึกษา อาจารย์ อาจารย์แนะแนว ผู้บริหารของสถาบันการศึกษาชั้นสูงรวมทั้งนายทะเบียนควรมีการคำนวณค่าใช้จ่ายและจัดตั้งงบประมาณเฉพาะไว้ในงบประมาณประจำปีของสถาบันการศึกษานั้น ๆ สถาบันการศึกษา ควรพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลง วิธีการเมื่อปรากฏผลว่าการดำเนินงานมีสิ่งบกพร่องสิ่งที่สถาบันควรจัดทำคือ การเตรียมนักศึกษารุ่นใหม่ เพื่อการติดตามผลในอนาคตการจัดทำทำเนียบนักศึกษาเก่าให้ทันสมัยอยู่เสมอ จัดวางแผนร่วมเพื่อการติดตามผลของสถาบันการศึกษาและวางแผนอย่างละเอียดในการติดตามผลแต่ละครั้งนั่นคือวิธีการติดตามผลนั้น การดำเนินการขั้นแรกคือ การจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อวางแผนในการปฏิบัติงาน อย่างมีขั้นตอน ได้แก่ การตั้งวัตถุประสงค์ของการติดตามผล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลงบประมาณที่ใช้ในการวิเคราะห์และสรุปผลอย่างมีหลักเกณฑ์ การนำผลที่ได้ไปใช้ประโยชน์อย่างจริงจังและการเผยแพร่ผลที่ได้รับ ไปสู่บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบอย่างทั่วถึง ส่วน ซังทิส (Sanctis. 1971) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามผลคุณูปการทางการศึกษา จากแผนกบริหารการศึกษา และการแนะแนวของ มหาวิทยาลัยรีทเกอร์ (Rutgers University) มลรัฐนิวเจอร์ซีย์ (New Jersey) ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1994-1996 โดยสอบถามความคิดเห็นจากนิสิตคุณูปการบัณฑิตและผู้บังคับบัญชา ผลการวิจัยพบว่าผู้บังคับบัญชาในหน่วยงาน ต้องการให้ผู้สำเร็จการศึกษาฝึกความเป็นผู้นำรวมทั้งมีความรู้เทคนิคใหม่ๆ ทางการศึกษาด้วย ส่วนนิสิตคุณูปการบัณฑิตเห็นว่าควรสนับสนุนวิธีที่ใช้ในการสอนระดับปริญญาเอก เช่นการสัมมนาทางการศึกษา ปัญหาเฉพาะราย การศึกษาด้วยตนเองและการฝึกงานอีกทั้งเห็นว่าประสบการณ์ที่ได้รับระหว่างเรียนมีประโยชน์ด้านการฝึกทักษะและการดำเนินชีวิต นอกจากนี้ บาเรลลา (Barella.1976:9102)ได้ทำการวิจัยเพื่อประเมินผลนักเรียนทุนช่วยเหลืออาจารย์ซึ่งได้รับปริญญาโททางสาขาศาสตร์อุตสาหกรรมพบว่านักเรียนทุนบางส่วนได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น และบางส่วนอยู่ในระหว่างศึกษา แต่ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมหาวิทยาลัย งานส่วนใหญ่คือควบคุมด้านการทดลอง และผู้รับทุนเห็นว่า หลักสูตรที่เรียนมีประโยชน์กับงานส่วน แมกคอร์ก (Mc Corkl. 1987) ได้ทำการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาในด้านหลักสูตร ทั้ง 2 หลักสูตรคือ หลักสูตรพัฒนาการศึกษา (The General Educational Development Program) และหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่ (The Adult high School Program) โดยมีวัตถุประสงค์ในการนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาปรับปรุงหลักสูตร ซึ่งประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้สำเร็จการศึกษา ในปี ค.ศ. 1980 สถาบันฝึกทักษะ ในชิคาโก (Chicago Urban Skills Institute) ผลการวิจัยพบว่าหลักสูตรพัฒนาการศึกษา(The General Development Program) มีผลต่อการดำรงชีวิตมากกว่า ในปีถัดมา เบ

ริท (Beart. 1988 : 115) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาสาขาอุตสาหกรรมศิลป์ ระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย เมืองลองบีช ระหว่างปี 1982-1987 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาจำนวนหนึ่งประกอบอาชีพครู และมีความเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรการสอนว่าควรเพิ่มทักษะการฝึกงานในงานอุตสาหกรรมและวิชาคอมพิวเตอร์ให้กับผู้เรียนด้วย นอกจากนี้ผู้สำเร็จการศึกษามีความพึงพอใจในงานที่ทำอยู่

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา จากสถาบันการศึกษาต่างๆทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัย การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาและความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาที่มีต่อผู้สำเร็จการศึกษ ผลการวิจัยพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาสามารถนำความรู้ที่ได้จากสถาบันไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในอาชีพของตน และผู้บังคับบัญชาที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งจากผลการวิจัยทั้งในและต่างประเทศข้างต้น แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาทั้งในด้านความเหมาะสมของหลักสูตร ข้อมูลการประกอบอาชีพว่าตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่ นอกจากนี้ผู้วิจัยเห็นว่าวิธีการติดตามผลโดยการใช้แบบสอบถามหัวหน้างานซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของผู้สำเร็จการศึกษามีความเหมาะสมมากเพราะทำให้ทราบข้อมูลการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา

6. แนวคิดและงานวิจัยที่สนับสนุนตัวแปรในการศึกษากันคว้า

ในการศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาลักษณะประจักษ์นัยบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารข้อเสนอแนะนักวิชาการและงานวิจัยการศึกษาจึงได้สรุปเป็นกรอบความคิด เป็น 2 ด้าน คือ ลักษณะประชากร ได้แก่ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ด้านอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึกและผู้ศึกษา ส่วนด้านที่สองเป็นคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ได้แก่ ด้านความรู้ทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ ด้านทักษะในการจัดการ ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ด้านพฤติกรรมทางสังคม ด้านบุคลิกภาพ ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง ดังนี้

ลักษณะประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าในงานวิจัยเรื่อง การศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีรุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ได้แก่

1. ผู้ควบคุมการฝึก

การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จะประกอบไปด้วยผู้เกี่ยวข้อง 2 ฝ่าย คือสถานศึกษา และสถานประกอบการ (กรมอาชีวศึกษา. 2538 : 3) ซึ่งการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้ได้ผลสัมฤทธิ์ได้นั้น ต้องกำหนดตำแหน่งหน้าที่ของบุคลากรในแต่ละฝ่าย อย่างชัดเจน (พนม เพ็งศิริ. 2532:30) ผู้ควบคุมการฝึก มีหน้าที่ประสานงานกับสถานศึกษาในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยมากจะเป็นผู้จัดการหรือเจ้าของสถานประกอบการนั้น ๆ (กรมอาชีวศึกษา. 2538:14) นอกจากนี้ ผู้ควบคุมการฝึกมีหน้าที่ส่งเสริมการจัดทวิภาคีในสถานประกอบการ ดังนี้ (พนม เพ็งศิริ. 2532 : 37)

1. ให้ความร่วมมือ เสนอแนะการเรียนการสอนของครูฝึก
2. สนับสนุน ปรับปรุงการเรียนการสอน
3. สนับสนุน การพัฒนาบุคลากร
4. สนับสนุน ปรับปรุงพัฒนาผลผลิตทางการศึกษา

ส่วน ชารี มณีสรี (2521:22) ได้ให้คำจำกัดความ ผู้ควบคุมการฝึกไว้ดังนี้

1. เป็นผู้เสริมให้ครูฝึกมีกำลังใจในด้านการเรียนการสอน
2. คิดต่อประสานงานปรับปรุงสภาพการสอนโดยเน้นความสนใจและประสบการณ์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

3. ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาในกระบวนการเรียนการสอน

การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในกรมอาชีวศึกษานั้นตำแหน่งผู้ควบคุมการฝึกเป็นข้อกำหนดในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ที่สถานประกอบการที่เข้าร่วมโครงการทุกแห่งต้องกำหนดให้มีตำแหน่งดังกล่าว เพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับสถานศึกษาในการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีรวมทั้งการดูแลการเรียนภาคปฏิบัติของนักเรียนในสถานประกอบการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 (กรมอาชีวศึกษา . 2538 : 14)

2. ครูฝึก

ในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีผู้สอนในสถานประกอบการหรือที่เรียกว่า ครูฝึก จะเป็นผู้มีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพอย่างน้อย 3 ปี และได้รับการฝึกโดยตรงในสถานประกอบการเป็นประจำทุกปี (อัจฉรินทร์ สารสาร. 2534 : 55) นอกจากนี้ครูฝึกในด้านการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ยังต้องเป็นผู้มีความสามารถดังนี้ (พนม เพ็งศิริ. 2537:34)

1. มีความสามารถในการวางแผน
2. มีความสามารถในการสอนและการใช้สื่อ
3. มีความสามารถในการประเมินผล
4. มีความสามารถในการแนะนำ
5. มีความสามารถในการจัดการ
6. มีความสามารถในการประชาสัมพันธ์และมนุษยสัมพันธ์
7. บทบาทในวิชาชีพ

นอกเหนือจากสมรรถภาพของครูฝึกดังกล่าว ครูฝึกจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องยึดหลักการสอนให้สอดคล้องกับวิชาในสาขาวิชาช่างของตนเอง คือ

1. ฐานสอน เข้าใจเรื่องระบบการเรียนการสอน และขบวนการพัฒนารายวิชาที่สอนตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 ขั้นเตรียม เริ่มการสอน ที่งานเพื่อให้เกิดการวิเคราะห์งาน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์มีทักษะเพียงพอ

1.2 ขั้นพัฒนา เป็นกิจกรรมการสอนที่ให้ผู้เรียน เกิดผลตามวัตถุประสงค์รายวิชา คือ การเขียนหน่วยการสอน ลำดับหน่วยการสอน เลือกหน่วยการสอน จัดทำแผนการสอน และทำการสอน

1.3 ขั้นปรับปรุง ต้องปรับปรุงการเรียนการสอนให้ทันสมัยและเหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดสมรรถภาพในการทำงานบรรลุตามวัตถุประสงค์

2. มีความสามารถในการสอน เข้าใจสถานภาพ และบทบาทหน้าที่ของผู้สอน การประสานความร่วมมือและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในสาขาอาชีวศึกษาที่เหมาะสมและได้ผล

3. ความสามารถในการสอนให้เกิดสมรรถภาพ คือ การเน้นให้เกิดความรู้ความสามารถของผู้เรียนให้สามารถปฏิบัติงานได้จริง

วีระพันธ์ สิทธิพงศ์ (2540 : 150) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับครูฝึก ในการจัดการอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี ว่าเป็นบุคคลที่ได้รับการพิจารณาให้มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบที่สำคัญ ที่จะดำเนินการ ให้การฝึกอาชีพเป็นไปตามระเบียบของการฝึกอาชีพ และเป็นบุคคลสำคัญในการถ่ายทอดความรู้และ ทักษะในอาชีพให้กับช่างฝึกหัด ครูฝึกอาจเป็นผู้จัดการบริษัท หรือพนักงานที่ได้รับการมอบหมายให้ เป็นผู้รับผิดชอบในการฝึกอาชีพ ครูฝึกจะมีความสามารถเพียงใดขึ้นอยู่กับบุคลิกลักษณะและความ สามารถในอาชีพของครูฝึก โดยมากครูฝึกจะมีผู้ฝึกหัดอยู่ในความดูแลไม่เกิน 3 คน ควบคู่กันไปกับการ ทำงานตามปกติของครูฝึก

ดังนั้น การจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในกรมอาชีวศึกษา ตำแหน่งครูฝึกในสถานประกอบ การ จึงเป็นข้อกำหนดสำคัญในการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่สถานประกอบการทุกแห่งต้องมอบ หมายให้หัวหน้าหรือพนักงานในหน่วยงานที่มีความสามารถเฉพาะด้าน ทำการฝึกนักเรียนอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี ในแต่ละวิชาที่กำหนดไว้ในแผนการเรียน เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ความสามารถในวิชา ชีพ พร้อมประเมินผลการเรียนภาคปฏิบัติของนักเรียนในสถานประกอบการทุกภาคเรียนและแจ้งผล การเรียนแต่ละภาคเรียนให้สถานศึกษาทราบ (กรมอาชีวศึกษา. 2538 : 16)

3. ผู้สำเร็จการศึกษา

ผู้สำเร็จการศึกษา คือพนักงานหรือนักเรียนที่ได้รับการฝึกฝนอาชีพฝีมืออย่างถูกวิธี ด้วย หลักสูตรการเรียนไม่น้อยกว่า 3 ปี มีทักษะในการปฏิบัติงานเป็นสำคัญ มีความสามารถในการปฏิบัติ งานในสาขาอาชีพของตนทั้งในแนวกว้างและลึก (วีระพันธ์ สิทธิพงศ์.2540:96) ในรายงานการวิจัย เรื่องการศึกษาการประกอบอาชีพอิสระของนักเรียนอาชีวศึกษา ได้กล่าวถึง ผู้สำเร็จการศึกษาในสาย อาชีวศึกษาว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถที่จะยอมรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและมีความรู้ความ สามารถที่จะยอมรับและใช้เทคโนโลยีใหม่ ในการพัฒนาประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่ง ชาติ.2535 : 1) จากรายงานการวิจัยเรื่องสื่อการสอนอุปกรณ์และการฝึกงานกับความสามารถทางวิชา ชีพของนักศึกษาช่างอุตสาหกรรมได้กล่าวถึงผู้ศึกษาว่าเป็นผู้มีความสามารถทางวิชาชีพ ได้แก่ ความ สามารถทางด้านพุทธิพิสัยและความสามารถภาคปฏิบัติในการนำสิ่งที่ได้เรียนรู้และประสบการณ์จาก การฝึกปฏิบัติมาใช้แก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน (สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 3) นอกจากนี้ในรายงานวิจัยเรื่องการศึกษาติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนพาณิชยการ สามเสน ได้กล่าวถึงผู้สำเร็จการศึกษาว่า เป็นผู้ที่ผ่านการศึกษาแล้วเรียนอย่างเป็นทางการ มีระยะเวลา

ศึกษาจำกัดแน่นอน มีการได้รับประกาศนียบัตร ปริญญาบัตร ในระดับชั้นต่างๆ ซึ่งระบุให้ทราบว่าผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถอยู่ในระดับใด (ชนะ ศรีวิหค. 2537 : 3) ดังนั้น ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ จึงเป็นผู้มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์นำไปประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถเลือกวิธีการดำรงชีวิต และประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสม เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญต่อชุมชนและประเทศ ตลอดจนเป็นผู้มีความรู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถสร้างอาชีพและพัฒนาอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ (กรมอาชีวศึกษา.2540:2) และมีทักษะประสบการณ์ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานสามารถทำงานในสถานประกอบการหรือประกอบอาชีพอิสระได้อย่างมีประสิทธิภาพ (วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี. 2542:2)

ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของกรมอาชีวศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาจะได้วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) เช่นเดียวกันกับนักเรียน ปวช. ในภาคปกติ โดยจะต้องผ่านเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

1. สอบได้รายวิชาในหมวดวิชาพื้นฐาน หมวดวิชาชีพ และหมวดวิชาเลือกเสรี ครบตามกำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา
2. ได้จำนวนหน่วยกิตสะสมครบถ้วนตามโครงการที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชาและสาขาวิชา
3. ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 2.00
4. ได้เข้าร่วมกิจกรรมที่สถานประกอบการจัดขึ้น
5. ต้องสอบผ่านมาตรฐานฝีมือ ถ้าสอบไม่ผ่านให้สอบแก้ตัวได้ 2 ครั้ง แต่ละครั้งภายใน 3 เดือนนับแต่วันประกาศผล โดยสอบเฉพาะเนื้อหาวิชาหรืองานในส่วนที่สอบไม่ผ่าน

2. ปัจจัยด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน

เป็นคุณลักษณะของผู้ศึกษา ที่ กำหนดไว้ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2538 อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ได้แก่

2.1 ด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ

ความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ หมายถึงความสามารถทางทฤษฎีเป็นความสามารถด้านพุทธิพิสัย ซึ่งวัดได้จากการทดสอบโดยใช้แบบทดสอบภาคทฤษฎีที่สร้างขึ้น และความสามารถภาคปฏิบัติ เป็นการนำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้และประสบการณ์จากการฝึกปฏิบัติมาแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 3) สำหรับ สุรีย์ ธรรมเลิศล้ำ

(2524 : 58) ได้ศึกษาติดตามผลบัณฑิตครุศาสตร์สาขาวิชาพลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และให้ความหมายของความรู้ความสามารถทางวิชาการว่าเป็นการที่บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจถึงความสำคัญของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร และติดตามความเคลื่อนไหวทางวิชาการอยู่เสมอ ส่วนกองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2532 : 40) ได้ระบุ คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาในยุคนี้ ในบทความเรื่อง นิสิต กับกรมอาชีวศึกษา ว่าผู้สำเร็จอาชีวศึกษาต้องมีคุณสมบัติตรงกับคุณภาพแรงงานที่ต้องการ คือ เป็นบุคคลที่มีคุณภาพในด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์กระตือรือร้นพยายามที่จะสร้างผลงาน ทำด้วยความตั้งใจและมีประสิทธิภาพแรงงานที่ต้องการ คือ เป็นบุคคลที่มีคุณภาพในด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กระตือรือร้นพยายามที่จะสร้างผลงาน ทำด้วยความตั้งใจและมีประสิทธิภาพนอกจากนี้ วิเวก ปางวุฒิพงษ์ (2525 : 10) ได้อธิบายคุณลักษณะของนักเรียนอาชีวศึกษา ตามแนวคิดของผู้บริหาร ควรมีคุณลักษณะที่นอกเหนือจากความรู้รอบด้าน คุณธรรม คือมีความรู้และทักษะในวิชาที่ศึกษาได้ฝึกปฏิบัติงานสามารถผลิตผลผลิตจริงได้ มีทักษะในการดำเนินงานทางวิชาชีพ เช่น รู้จักการบริหารงาน ใฝ่หาความรู้ มีความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน

ดังนั้นความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพจึงเป็นหลักการสำคัญของการจัดอาชีวศึกษา จึงถูกกำหนดอยู่ในจุดมุ่งหมายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (2538 : 3) คือ เพื่อให้ผู้เรียนมี ทักษะและประสบการณ์สามารถนำไปปฏิบัติงานในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างอาชีพให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ สามารถสร้างทักษะสติปัญญาจากแหล่งวิทยาการ ตลอดจนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองอยู่เสมอ

2.2 ด้านทักษะในการจัดการ

ทักษะในการจัดการ หมายถึง การจัดระบบงาน โดยศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมมาพัฒนาคุณภาพของงาน การมีทักษะในการจัดการเกิดจากความมั่นใจ เชื่อมั่นความรู้ สามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาหรือความรู้ใหม่ที่ได้ศึกษาเพิ่มเติม มาพัฒนาหน่วยงานหรืองานของตน (วีระพันธ์ สติพิงศ์. 2540 : 300) องค์ประกอบที่ทำให้เกิดทักษะในการจัดการได้นั้น ประกอบด้วยสมรรถนะ 3 ด้าน คือ

2.2.1 พุทธิพิสัย คือความรู้ความจำ

2.2.2 ทักษะพิสัย คือความชำนาญในการใช้เครื่องมือเครื่องจักรอุปกรณ์

2.2.3 จิตพิสัย คือเจตคติและคุณค่า

สุนทร คำตโนดและคนอื่นๆ (2529:130) ได้ศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นสูงและระดับปริญญาตรี จากวิทยาลัยครูสกลนคร ปีการศึกษา 2521 - 2524 ผลการศึกษาพบว่า สถานประกอบการให้ความสำคัญต่อเทคนิคการจัดการและความซื่อสัตย์ในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษา วัชร อนุศาสนกุล (2536:51) ได้ทำการวิจัยเรื่องการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาเทคนิคแวนตาและเลนส์ ในด้านความสามารถในการปฏิบัติงานผลการวิจัยพบว่า สถานประกอบการให้ความสำคัญต่อเทคนิคในการจัดการงาน โดยให้ความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีทักษะการจัดการอยู่ในเกณฑ์ดี สอดคล้องกับหลักสูตรแต่ควรปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนในทุกๆ ด้าน โดยจัดประสบการณ์นอกชั้นเรียนให้มากขึ้น ซึ่งจากรายงานวิจัยข้างต้นจะเห็นได้ว่าการติดตามผลผู้ศึกษานั้น การติดตามเรื่องเทคนิคการจัดการ เป็นสิ่งสำคัญที่สถานประกอบการหรือหน่วยงานที่ผู้สำเร็จการศึกษาไปปฏิบัติงานอยู่ด้วยให้ความสำคัญและผู้วิจัยสามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาแนวทางการเรียนการสอนได้ ดังนั้นในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 จึงกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน คือเป็นผู้มีทักษะในการจัดการ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิต ให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ (สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ.2538 : 15)

2.3 ด้านเจตคติที่ดีต่ออาชีพ

เจตคติที่ดีต่ออาชีพ เป็นจุดมุ่งหมายสำคัญอีกประการหนึ่ง ที่กำหนดในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ สอดคล้องกับแผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ที่ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาฯ คือ มุ่งพัฒนาศักยภาพของนักเรียน ให้รักหน่วยงาน มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข (กรมอาชีวศึกษา.2538:17) จะเห็นได้ว่าวัตถุประสงค์หลักของแผนพัฒนาอาชีวศึกษาได้มุ่งเน้นให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ ลดปัญหาการว่างงาน จากรายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทสาขาวิชาบริหารธุรกิจ ตามความต้องการของธนาคาร ในจังหวัดนครปฐม (2540 : 18) สถานประกอบการประเภทธนาคาร ได้แสดงทัศนคติถึงบุคคลที่นายจ้างต้องการ คือ การคัดเลือกบุคคลเข้าทำงานนอกจากพิจารณาจากความสามารถในการทำงานแล้ว เจตคติที่ดีกับหน่วยงาน ก็เป็นส่วนสำคัญของพนักงานธนาคารด้วย สอดคล้องกับกรมอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2537 : 24) ผลการวิจัยพบว่า

จริยธรรมและเจตคติที่ดี ต้องส่งเสริมและปลูกฝังให้กับนักเรียนเพื่อให้เขาเหล่านั้นรักศักดิ์ศรี มีเหตุผล
เคารพสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

2.4 ด้านพฤติกรรมทางสังคม

พฤติกรรมทางสังคม หมายถึง การอยู่ร่วมกันมีความรับผิดชอบต่อตนเอง สังคม ภูมิปัญญา
ท้องถิ่น ซึ่งการให้นักเรียนมีพฤติกรรมทางสังคมที่ดีได้นั้น ดวงเดือน พันธุนาวิน (2525 : 63) ได้กล่าว
ว่า สามารถทำได้โดย

1. การให้ความรู้สูงขึ้น โดยฝึกให้นักเรียนใช้เหตุผลในการทำงาน
2. การอบรมทางศาสนา
3. การให้แสดงบทบาทสมมุติ อาจเป็นกิจกรรมในชั้นเรียน
4. การใช้กลุ่มให้เกิดการคล้อยตาม เพราะกลุ่มวัยรุ่นจะยึดถือเพื่อนเป็นแบบอย่าง
5. การใช้เลียนจากตัวแบบ ซึ่งเป็นวิธีที่ดีเพราะเด็กจะเห็นว่าไม่ถูกชักจูง

จากรายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตร
วิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาบริหารธุรกิจตามความต้องการของธนาคาร ในจังหวัดนครปฐม (2540 : 24)
ในบทสัมภาษณ์ผู้จัดการธนาคาร เกี่ยวกับคุณลักษณะของพนักงานธนาคาร ว่า มีคุณสมบัติตรงตาม
ตำแหน่งและต้องมีพฤติกรรมทางสังคมที่ดี มีความรับผิดชอบ สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่องความคิดเห็น
ของสถานประกอบการ ที่เข้าร่วมการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคสาขาวิชาช่างยนต์กับวิทยาลัยเทคนิค
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ(2540 : 46) ผลการวิจัยพบว่า สถานประกอบการให้ความสำคัญด้านจิตพิสัย
เป็นอย่างมากและเห็นว่า การที่นักเรียนมีพฤติกรรมทางสังคมที่ดี จะมีผลต่อการพัฒนางานและองค์กร
ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2538 พฤติกรรมทางสังคมจึงถูกกำหนดไว้ในหลักสูตร

2.5 ด้านบุคลิกภาพ

การจัดการอาชีวศึกษานอกจากจัดการศึกษาให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะออกไป
ประกอบอาชีพได้แล้ว ต้องจัดให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพที่ดีพร้อมที่จะ ไปประกอบอาชีพ และเป็นพลเมืองดี
ของสังคม (พงส์ หรดาต.2535:26) นักการศึกษาหลายท่านได้วิจัยเกี่ยวกับบุคลิกภาพของผู้สำเร็จการ
ศึกษาเช่นทองหล้า สุนทร (2526)ได้ทำการวิจัยเรื่องสถานประกอบการจังหวัดขอนแก่นกับความ
ต้องการในการรับนักเรียนฝึกงานในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพพบว่า สถานศึกษา
นอกจากสอนทางภาคทฤษฎีแล้วควรปลูกฝังคุณธรรมและการพัฒนาบุคลิกภาพด้วย สอดคล้องกับ
รายงานการวิจัยเรื่องภาวะการมีงานทำและคุณภาพการทำงานของผู้จบอุดมศึกษา (2537:2) ได้

สัมภาษณ์เจ้าของสถานประกอบการส่วนใหญ่มีเกณฑ์การคัดเลือกคนเข้าทำงานจากการสัมภาษณ์ ซึ่งการคัดเลือกดังกล่าวมิได้มุ่งที่ความรู้ความสามารถเป็นสำคัญ แต่จะพิจารณาทางด้านบุคลิกภาพเป็นสำคัญ เช่นการปรับตัว ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความอดุสาหะ และวราภรณ์ บวรศิริ (2523) ได้ทำการศึกษาเรื่อง Vocational Technical Educational and Thai Labor Market โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา องค์ประกอบที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการประกอบอาชีพ ผลการศึกษาพบว่าตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อรายได้ ได้แก่ บุคลิกภาพและประสบการณ์ในการทำงาน ส่วนในรายงานการศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2530 เรื่องคุณลักษณะของบัณฑิตตามความต้องการของตลาดแรงงาน (2530:39) พบว่าหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนให้ความสำคัญในเรื่องบุคลิกภาพ เรียงตามลำดับ คือ ความรับผิดชอบ มนุษยสัมพันธ์ ความขยันอดทนและความเป็นผู้นำ จากรายงานการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพอาชีวศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.2537:50) ได้กล่าวถึงการพัฒนา บุคลิกภาพของผู้เรียนให้มี คุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัยนั้น กรมอาชีวศึกษาได้มอบหมายให้สถานศึกษาทุกแห่ง จัดโครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โดยเชิญวิทยากรมาบรรยายอบรมอยู่เสมอ เว้ยและคณะ (Wray and others. 1982 : 88) ได้กล่าวถึงประโยชน์ที่นักเรียนเข้ารับการฝึกงานในสถานประกอบการจะได้รับ 3 ด้าน คือ ทักษะในการปฏิบัติงานแต่ละอย่าง ทักษะการปฏิบัติงานโดยส่วนรวม และการพัฒนาบุคลิกภาพ นอกจากนี้ พระเทพเวที (2534) ได้แสดงแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ กล่าวคือสถานศึกษาต้องส่งเสริมเพิ่มพูนทางวิชาการ วิชาชีพ และให้การชี้แนะให้บุคคลรู้จักการดำเนินชีวิตที่ดีงาม ถูกต้อง ในปีเดียวกัน เกษม สุวรรณกุล (2534) ได้เขียนบทความในหนังสือพิมพ์สยามรัฐ เรื่อง สังคมยังต้องการบัณฑิตที่มีคุณภาพ โดยอ้างถึงรายงานวิจัยของนักวิชาการและนักบริหารการศึกษาหลายท่าน ที่เห็นพ้องตรงกันว่าคุณลักษณะบัณฑิตที่สังคมปัจจุบันต้องการคือ มีความสร้างสรรค์ มีคุณธรรม จริยธรรม พร้อมเป็นแกนนำให้กับสังคมมากกว่าความรู้ที่ได้จากตำราเรียน จากข้อคิดและรายงานวิจัยข้างต้นจะเห็นได้ว่าบทบาทของการศึกษามีหน้าที่พัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพ บุคลิกภาพที่พึงประสงค์นี้ อาจจะได้มาจากกระบวนการเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมในสถาบันบรรยาศในสถาบัน สภาพการจัดการเรียนการสอน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2537 : 39)

จากแนวคิดดังกล่าวบุคลิกภาพจึงถูกกำหนดไว้ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2538 เพื่อมุ่งหวังให้ผู้ศึกษาเป็นผู้มีบุคลิกภาพดี มนุษย์สัมพันธ์ดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีสุขภาพและอนามัยสมบูรณ์เหมาะสมกับงานอาชีพ นั้น ๆ (กรมอาชีวศึกษา. 2538 : 3) นอกจากนี้บุคลิกภาพได้

กำหนดไว้ในจุดประสงค์ของการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ว่าเป็นหลักสูตรที่พัฒนากำลังคนให้มีความชำนาญเฉพาะด้านและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีบุคลิกภาพที่เหมาะสม สามารถอยู่ร่วมในสังคมได้ (กรมอาชีวศึกษา. 2538 : 4)

2.6 ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง

การทำงานในองค์กรหรือหน่วยงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ได้นั้น ความเสียสละ แสดงความคิดเห็นตามระบอบประชาธิปไตย เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญของแรงงานระดับกลางในปัจจุบันในรายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาความคิดเห็นและคาดหวังของประชาชนในจังหวัดพิจิตร ที่มีต่อวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพิจิตร(2540:52) พบว่าสถาบันการศึกษานอกจากจัดความรู้และให้บริการด้านการเกษตรแก่ประชาชนแล้ว ควรเป็นศูนย์ส่งเสริมศาสนาวัฒนธรรมด้วย ส่วนรายงานวิจัยการประเมินผลหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2530(2537:108) ได้สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู-อาจารย์ นักเรียนนักศึกษาผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง มีความจำเป็นและควรกำหนดไว้ในหลักสูตร ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพจึงกำหนดจุดมุ่งหมายให้นักเรียนตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและการเมืองสำนึกในความเป็นไทย มีความเสียสละและดำรงไว้ซึ่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.2535:15)

จากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษาคิดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ข้อมูลตัวแปรที่เกี่ยวกับทักษะและคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ ด้านทักษะในการจัดการ ด้านบุคลิกภาพ ด้านพฤติกรรมทางสังคม ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง ที่ได้จากผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึก นักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสถานประกอบการแต่ละแห่ง และจากตัวผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาแต่ละแห่งจะมีผลคืออย่างยิ่งต่อการพัฒนาการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาและสถานประกอบการ ให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 5 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง วิทยาลัยเทคนิคดุสิต วิทยาลัยเทคนิคราชสีหาราม เป็นไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับสาระสำคัญดังนี้ ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัด กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้ควบคุมการฝึก และ ครูฝึกของสถานประกอบการที่ร่วมจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี กับสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค ในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 5 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกมหานคร วิทยาลัยเทคนิคดอนเมือง วิทยาลัยเทคนิคดุสิต วิทยาลัยเทคนิคราชสีหาราม รวม 445 คน ประกอบด้วย

ประชากรที่กลุ่มที่ 1 ได้แก่ ผู้ควบคุมการฝึกหรือ ผู้จัดการสถานประกอบการที่ผู้สำเร็จการศึกษาได้ปฏิบัติงานอยู่ เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี รวม 102 คน

ประชากรที่กลุ่มที่ 2 ได้แก่ ครูฝึกหรือผู้บังคับบัญชาขั้นต้นของผู้ศึกษาและปฏิบัติงานร่วมกับผู้สำเร็จการศึกษาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี รวม 112 คน

ประชากรกลุ่มที่ 3 ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในปีการศึกษา 2538 รวม 231 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ(ปวช.)อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี พุทธศักราช 2538
กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

2. ศึกษาค้นคว้าทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมภารกิจของผู้สำเร็จการศึกษา ครูฝึก ผู้ควบคุมการฝึก ที่พึงประเมิน ได้แก่ ความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ ด้านทักษะการจัดการ ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ด้านพฤติกรรมทางสังคม ด้านบุคลิกภาพ ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมแก้ปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง

3.สร้างแบบสอบถามตามแนวทางที่ได้ศึกษาและให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของการวิจัย
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยนี้มีจำนวน 2 ฉบับ คือ

3.1 แบบสอบถามฉบับ ก เป็นแบบสอบถามผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึก

3.2 แบบสอบถามฉบับ ข เป็นแบบสอบถามผู้สำเร็จการศึกษา

แบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้คือ

ตอนที่ 1 เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ วุฒิ การศึกษา ประสบการณ์การทำงานและหน่วยงานที่สังกัดมีคำถาม 2แบบคือเติมข้อความและแบบเลือกตอบ

ตอนที่2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามความคิดเห็นผู้ควบคุมการฝึกครูฝึกและผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1ปีการศึกษา 2538 ทั้ง 6 ด้านคือด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ ด้านทักษะการจัดการ ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ด้านพฤติกรรมทางสังคม ด้านบุคลิกภาพ ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมแก้ปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง ลักษณะคำถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยใช้มาตรวัด 5 ระดับ ตามแนววิจัยของลิเคิร์ต (พวงรัตน์ ทวีรัตน์.2540:107-108) ผู้วิจัยกำหนดหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

5	หมายถึง	มากที่สุด
4	หมายถึง	มาก
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	น้อย
1	หมายถึง	น้อยที่สุด

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามแบบปลายเปิดโดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติม เกี่ยวกับการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ผู้ควบคุมปริญญาบัตรตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา สำนวนภาษาที่ใช้ให้ถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหา โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้เชี่ยวชาญดังต่อไปนี้

4.1 มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท

4.2 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การสอนในสถาบันอาชีวศึกษาไม่ต่ำกว่า 5 ปี

4.3 เป็นผู้มีความรู้ทางด้านอุตสาหกรรมหรือเป็นผู้มีความรู้ทางด้านวิจัยหรือเป็นผู้มีความรู้ทางด้านวัดผลและประเมินผล ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน คือ

4.3.1 นายสมเกียรติ พึ่งอาตม์ ตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคมินบุรี มีความเชี่ยวชาญด้านอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

4.3.2 นางศรีสมบัติ ศิริโรจน์ ตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคมินบุรี ฝ่ายวิชาการมีความเชี่ยวชาญด้านอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและงานวิจัย

4.3.3 นายภานุเดช ชัดเจนงาม ตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 สอนประจำแผนกวิชาช่างก่อสร้าง วิทยาลัยเทคนิคมินบุรี มีความเชี่ยวชาญด้านงานวิจัย

5. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้มีความชัดเจนและสมบูรณ์แล้วนำไปทดลองใช้ กับผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึกและผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่ไม่ใช่ประชากร กำหนดให้ผู้ควบคุมการฝึก จำนวน 10 คน ครูฝึกจำนวน 11 คน ผู้ศึกษาจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ของประชากรจริงรวมทั้งสิ้น 44 คน แล้ววิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องภายใน

แบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามสูตรของครอนบัค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.94

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนและดำเนินการดังนี้

1. ขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒถึงผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึกของผู้สำเร็จการศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึกของผู้สำเร็จการศึกษา

2. ผู้วิจัยทำหนังสือแนะนำตัวและส่งแบบสอบถามไปยังผู้สำเร็จการศึกษาโดยทางไปรษณีย์ เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาตอบ โดยผู้วิจัยได้แนบซองจดหมายที่พิมพ์จำหน่ายซองชื่อที่อยู่ผู้วิจัยพร้อมติดดวงตราไปรษณีย์ไว้เรียบร้อยแล้ว เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถส่งแบบสอบถามกลับคืนมาได้สะดวก รวดเร็วขึ้น แบบสอบถามบางส่วนผู้วิจัยได้นำไปแจกและเก็บรวบรวมด้วยตนเอง

3. แบบสอบถามที่ผู้วิจัยส่งไปยังประชากรตามข้อ 2 จำนวน 445 ฉบับแยกเป็น ฉบับ ก สำหรับผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึก จำนวน 214 ฉบับ และฉบับ ข สำหรับผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 231 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป (Statistical Package for social Science : SPSS) ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาแจกแจงความถี่แล้วนำเสนอเป็นคำร้อยละและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ข้อมูลเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึกและผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ในคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ ด้านทักษะในการจัดการ ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ด้านพฤติกรรมทางสังคม ด้านบุคลิกภาพ ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมแก้ปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและการกระจายข้อมูล โดยประยุกต์จากพื้นที่ใต้โค้งของการแจกแจงปกติในรูปตารางประกอบความเรียงใช้เกณฑ์การประเมินความคิดเห็น 5 ระดับ ดังนี้

$\geq (\mu + 2\delta)$	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
$>(\mu+1\delta)$ ถึง $<(\mu+2\delta)$	เห็นด้วยในระดับมาก
$(\mu-1\delta)$ ถึง $(\mu+1\delta)$	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
$<(\mu-2\delta)$ ถึง $<(\mu+1\delta)$	เห็นด้วยในระดับน้อย
$\leq(\mu-2\delta)$	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ผู้วิจัยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 และแบบสอบถามชนิดปลายเปิดตอนที่ 3
2. ค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่อหาค่าเฉลี่ยแบบสอบถามแต่ละด้าน เพื่อประเมินลำดับความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอน (อรพินทร์ ชุชม. 2529 : 40) โดยใช้สูตรดังนี้

$$\mu = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	μ	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนข้อมูล

3. หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เพื่อดูความเบี่ยงเบนรายข้อโดยใช้สูตร (อรพินทร์ ชุชม. 2529 : 54)

$$\sigma = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N}$$

เมื่อ	δ	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนคูณทั้งหมดยกกำลังสอง

4. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

(α - Coefficient) ใช้สูตรCronbach (อรพินทร์ ชูชม. 2529 : 44)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S^2_i}{S^2_t} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อมูลของเครื่องมือวัด
	$\sum S^2_i$	แทน	ผลรวมของคะแนนความแปรปรวนรายข้อ
	S^2_t	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีรุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้เสนอการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

μ	แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนของประชากร
σ	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร
N	แทน จำนวนประชากรทั้งหมด

2. ลำดับขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามตัวแปร วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและเสนอผลเป็นร้อยละ ดังตาราง 1 - 2

ตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของ ผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึก และผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีรุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละด้านคือด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ ด้านทักษะการจัดการ ด้านเจตคติที่ดีต่ออาชีพ ด้านพฤติกรรมทางสังคม ด้านบุคลิกภาพ ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคม และการเมือง โดยหาค่าเฉลี่ยดังตาราง 3 - 24

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลด้านสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามตัวแปรต่างๆ วิเคราะห์ตารางการหาความถี่ และนำเสนอผลเป็นร้อยละ ดังตาราง 1-2

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

สภาพภาพทั่วไป	จำนวน แบบสอบถาม	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับคืน	ร้อยละ
ผู้ควบคุมการฝึก	102	83	81.37
ครูฝึก	112	90	80.36
ผู้สำเร็จการศึกษา	231	187	80.95
รวม	445	360	80.90

ข้อมูลจากตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึก และผู้สำเร็จการศึกษา ที่ตอบแบบสอบถามได้รับคืนกว่า 80 เปอร์เซนต์ ซึ่งมีค่าใกล้เคียงกัน รวมแบบสอบถามทั้งสิ้น 445 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืน 360 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.90

ตาราง 2 จำนวนร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นผู้ควบคุมการฝึกครูฝึกและผู้สำเร็จการศึกษา
อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีจำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์และสาขาวิชาที่ศึกษา

สถานภาพ	ผู้ควบคุมการฝึก		ครูฝึก		ผู้สำเร็จการศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>อายุ</u>						
20-25 ปี *	-	-	-	-	154	82.35
25 ปี ขึ้นไป *	-	-	-	-	33	17.65
20-30 **	-	-	9	5.20	-	-
31-40 **	-	-	37	21.39	-	-
41-50 **	46	55.42	40	44.44	-	-
51-60 **	34	41.00	4	4.44	-	-
60 ปี ขึ้นไป **	3	3.61	-	-	-	-
<u>วุฒิการศึกษา</u>						
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-	36	20.80	-	-
ปริญญาตรี	70	84.34	47	52.22	-	-
สูงกว่าปริญญาตรี	13	15.66	7	7.78	-	-
<u>ประสบการณ์</u>						
น้อยกว่า 5 ปี	4	4.82	22	24.44	-	-
มากกว่า 5 ปี	79	95.20	68	75.55	-	-
<u>สาขาวิชาที่ศึกษา</u>						
ช่างไฟฟ้า	-	-	-	-	54	28.87
ช่างอิเล็กทรอนิกส์	-	-	-	-	22	11.76
ช่างก่อสร้าง	-	-	-	-	23	12.30
ช่างยนต์	-	-	-	-	4	2.14
ช่างเชื่อมโลหะแผ่น	-	-	-	-	29	15.50
ช่างกลโรงงาน	-	-	-	-	44	23.53
ช่างเครื่องประดับอัญมณี	-	-	-	-	7	3.74
การพิมพ์	-	-	-	-	4	2.14

* อายุของผู้สำเร็จการศึกษา

* * อายุของผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึก

ข้อมูลจากตาราง 2 แสดงให้เห็นดังนี้

ด้านอายุ ข้อมูลจากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า ผู้ควบคุมการฝึกที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 83 คน มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มากที่สุด มีจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 55.42 รองลงมาผู้ควบคุมการฝึกมีอายุระหว่าง 51-60 ปีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 และน้อยที่สุดคือผู้ควบคุมการฝึกที่มีอายุระหว่าง 60 ปีขึ้นไปจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.61 ส่วนครูฝึกที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 90 คนมีอายุระหว่าง 41-50 ปี มากที่สุดจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 44.44 รองลงมาครูฝึกมีอายุระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 37 คนคิดเป็นร้อยละ 21.39 น้อยที่สุดมีอายุระหว่าง 51-60 ปีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.44 ส่วนครูฝึกอายุ 60 ปีขึ้นไปไม่มีผู้ตอบแบบสอบถาม สำหรับผู้สำเร็จการศึกษา ที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 183 คน มีอายุ 20-25 ปี มากที่สุด จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 82.35 รองลงมา อายุ 26 ปีขึ้นไปจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 17.65

ด้านวุฒิการศึกษา จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่าผู้ควบคุมการฝึกที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 83 คน มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 84.34 รองลงมา มีวุฒิสองกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 15.66 ส่วนครูฝึกนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 90 คนมีวุฒิปริญญาตรีมากที่สุดจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 52.22 รองลงมาวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 20.80 ส่วนครูฝึกที่มีวุฒิสองกว่าปริญญาตรีมีน้อยที่สุด จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 7.78

ด้านประสบการณ์การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีจากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่าผู้ควบคุมการฝึกที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 83 คน มีประสบการณ์มากกว่า 5 ปีขึ้นไป มากที่สุด จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 95.20 รองลงมามีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 4.82 ส่วนครูฝึกที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 90 คนมีประสบการณ์มากกว่า 5 ปีขึ้นไป มากที่สุดจำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 75.55 รองลงมามีประสบการณ์น้อยกว่า 5 ปีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 24.44

ด้านสาขาวิชาที่ศึกษา ตาราง 2 แสดงให้เห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 187 คนผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างไฟฟ้ามากที่สุดจำนวน 54 คนคิดเป็นร้อยละ 28.87 รองลงมาผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างกลโรงงานจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 23.53 ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาด้านการพิมพ์ และช่างยนต์ มีน้อยที่สุดจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.14

ตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึก และผู้สำเร็จการศึกษาในระบบทวิภาคีแต่ละสาขาที่ศึกษาที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตร

วิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีรุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละด้าน คือ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ ด้านทักษะในการจัดการ ด้านเจตคติที่ดีต่ออาชีพ ด้านพฤติกรรมต่อสังคม ด้านบุคลิกภาพ ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง โดยหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังตารางที่ 3-24

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึก ที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีรุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา

สถานภาพ	ความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ			ด้านทักษะในการจัดการ			ด้านเจตคติที่ดีต่ออาชีพ			ด้านพฤติกรรมทางสังคม			ด้านบุคลิกภาพ			ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง		
	ระดับความคิดเห็น			ระดับความคิดเห็น			ระดับความคิดเห็น			ระดับความคิดเห็น			ระดับความคิดเห็น			ระดับความคิดเห็น		
	μ	δ		μ	δ		μ	δ		μ	δ		μ	δ		μ	δ	
อายุ																		
41-50 ปี	3.40	0.77	ปานกลาง	3.18	0.82	ปานกลาง	3.35	0.83	ปานกลาง	3.00	0.74	ปานกลาง	3.38	0.84	ปานกลาง	3.18	0.69	ปานกลาง
51-60 ปี	3.60	0.81	ปานกลาง	3.09	0.80	ปานกลาง	3.17	0.73	ปานกลาง	3.18	0.89	ปานกลาง	3.22	0.80	ปานกลาง	3.01	0.8	ปานกลาง
60 ปีขึ้นไป	3.40	0.77	ปานกลาง	3.12	0.81	ปานกลาง	3.05	0.73	ปานกลาง	3.05	0.73	ปานกลาง	3.00	0.74	ปานกลาง	3.02	0.84	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.46	0.78	ปานกลาง	3.13	0.80	ปานกลาง	3.19	0.74	ปานกลาง	3.07	0.78	ปานกลาง	3.20	0.80	ปานกลาง	3.07	0.85	ปานกลาง
วุฒิการศึกษ																		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.01	0.68	ปานกลาง	3.09	0.80	ปานกลาง	3.10	0.80	ปานกลาง	3.45	0.83	ปานกลาง	3.01	0.49	ปานกลาง	3.00	0.56	ปานกลาง
ปริญญาตรี	3.00	0.56	มาก	3.15	0.81	ปานกลาง	3.03	0.80	ปานกลาง	3.40	0.82	ปานกลาง	3.70	1.16	ปานกลาง	3.01	1.12	ปานกลาง
สูงกว่าปริญญาตรี	3.01	0.84	ปานกลาง	3.15	0.81	ปานกลาง	3.40	0.87	ปานกลาง	3.50	0.84	ปานกลาง	3.10	0.77	ปานกลาง	3.20	0.90	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.00	0.69	ปานกลาง	3.13	0.81	ปานกลาง	3.17	0.82	ปานกลาง	3.45	0.82	ปานกลาง	3.27	0.81	ปานกลาง	3.07	0.88	ปานกลาง
ประสบการณ์																		
น้อยกว่า 5 ปี	3.34	0.75	ปานกลาง	3.15	0.81	ปานกลาง	3.20	0.80	ปานกลาง	3.35	0.80	ปานกลาง	3.24	0.80	ปานกลาง	3.05	0.85	ปานกลาง
สูงกว่า 5 ปี	3.20	0.90	ปานกลาง	3.11	0.80	ปานกลาง	3.30	0.80	ปานกลาง	3.10	0.77	ปานกลาง	3.30	0.82	ปานกลาง	3.09	0.86	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.27	0.82	ปานกลาง	3.13	0.81	ปานกลาง	3.20	0.80	ปานกลาง	3.17	0.80	ปานกลาง	3.27	0.81	ปานกลาง	3.07	0.86	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่าผู้ควบคุมการฝึกของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานครมีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคี ปีการศึกษา 2538 ในคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา เมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

ด้านอายุ

ผู้ควบคุมการฝึกมีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพสูงสุด คือผู้ควบคุมการฝึกที่มีอายุ 51-60 ปี โดยมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.60$) ผู้ควบคุมการฝึกมีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในด้านทักษะในการจัดการสูงสุดคือผู้ควบคุมการฝึกที่มีอายุ 41-50 ปี โดยมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษามีทักษะในการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.18$) ผู้ควบคุมการฝึกมีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในด้าน เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพสูงสุด คือผู้ควบคุมการฝึกที่มีอายุ 41-50 ปี โดยมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.35$) ผู้ควบคุมการฝึกมีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในด้านพฤติกรรมทางสังคมสูงสุดคือผู้ควบคุมการฝึกที่มีอายุ 51-60 ปี โดยมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษามีพฤติกรรมทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.18$) ผู้ควบคุมการฝึกมีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในด้าน บุคลิกภาพสูงสุด คือผู้ควบคุมการฝึกที่มีอายุ 51-60 ปี โดยมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษามีบุคลิกภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.22$) ผู้ควบคุมการฝึกมีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในด้านตระหนักการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมืองสูงสุด คือผู้ควบคุมการฝึกที่มีอายุ 41-50 ปี โดยมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษามีความตระหนักการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.35$)

ด้านวุฒิการศึกษา

ผู้ควบคุมการฝึกมีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพสูงสุด คือผู้ควบคุมการฝึกที่มีวุฒิการศึกษาค่ำกว่าปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี โดยมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.01$) ผู้ควบคุมการฝึกมีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในด้านทักษะในการจัดการสูงสุดคือผู้ควบคุมการฝึกที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรีโดยมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะผู้สำเร็จการศึกษามีทักษะในการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.15$) ผู้ควบคุมการฝึก มีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในด้านเจตคติที่ดีต่อวิชา

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของครูฝึก ที่มีต่อการติดตามผล ผู้สำเร็จ การศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีรุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขต กรุงเทพมหานคร โดยจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามและคุณลักษณะของผู้สำเร็จ การศึกษา

สถานภาพ	ความสามารถทาง วิชาการและทักษะ วิชาชีพ			ด้านทักษะในการ จัดการ			ด้านเจตคติที่ดีต่อ วิชาชีพ			ด้านพฤติกรรม ทางสังคม			ด้านบุคลิกภาพ			ด้านตระหนัก ในการมีส่วนร่วม พัฒนาศรรมธุรกิจ สังคมและการเมือง		
	μ	δ	ระดับความคิด	μ	δ	ระดับความคิด	μ	δ	ระดับความคิด	μ	δ	ระดับความคิด	μ	δ	ระดับความคิด	μ	δ	ระดับความคิด
อายุ																		
25-30 ปี	3.05	0.45	ผ่าน กลาง	3.12	0.61	ผ่าน กลาง	4.04	0.55	ผ่าน กลาง	3.04	0.45	ผ่าน กลาง	4.01	0.47	ผ่าน กลาง	3.21	0.63	ผ่าน กลาง
31-40 ปี	3.50	0.51	ผ่าน กลาง	3.56	0.69	ผ่าน กลาง	4.10	0.55	ผ่าน กลาง	4.40	0.65	ผ่าน กลาง	4.09	0.47	ผ่าน กลาง	3.13	0.61	ผ่าน กลาง
41-50 ปี	3.50	0.51	ผ่าน กลาง	3.17	0.62	ผ่าน กลาง	4.04	0.55	ผ่าน กลาง	4.22	0.62	ผ่าน กลาง	4.02	0.47	ผ่าน กลาง	3.12	0.61	ผ่าน กลาง
51-60 ปี	3.30	0.57	ผ่าน กลาง	3.47	0.68	ผ่าน กลาง	4.06	0.57	ผ่าน กลาง	3.18	0.47	ผ่าน กลาง	4.00	0.47	ผ่าน กลาง	3.02	0.59	ผ่าน กลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.49	0.51	ผ่าน กลาง	3.33	0.65	ผ่าน กลาง	4.06	0.55	ผ่าน กลาง	3.71	0.55	ผ่าน กลาง	4.03	0.45	ผ่าน กลาง	3.12	0.60	ผ่าน กลาง
วุฒิการศึกษา																		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.34	0.49	ผ่าน กลาง	3.42	0.67	ผ่าน กลาง	4.04	0.54	ผ่าน กลาง	3.10	0.46	ผ่าน กลาง	4.02	0.47	ผ่าน กลาง	3.12	0.61	ผ่าน กลาง
ปริญญาตรี	3.73	0.54	ผ่าน กลาง	3.35	0.65	ผ่าน กลาง	4.03	0.54	ผ่าน กลาง	4.00	0.59	ผ่าน กลาง	4.04	0.48	ผ่าน กลาง	3.24	0.63	ผ่าน กลาง
สูงกว่าปริญญาตรี	3.40	0.50	ผ่าน กลาง	3.22	0.63	ผ่าน กลาง	4.11	0.55	ผ่าน กลาง	4.03	0.60	ผ่าน กลาง	4.03	0.47	ผ่าน กลาง	3.30	0.64	ผ่าน กลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.49	0.51	ผ่าน กลาง	3.33	0.65	ผ่าน กลาง	4.06	0.54	ผ่าน กลาง	3.71	0.55	ผ่าน กลาง	4.03	0.47	ผ่าน กลาง	3.22	0.62	ผ่าน กลาง
ประสบการณ์																		
น้อยกว่า 5 ปี	3.44	0.50	ผ่าน กลาง	3.26	0.64	ผ่าน กลาง	4.08	0.55	ผ่าน กลาง	3.22	0.46	ผ่าน กลาง	4.02	0.47	ผ่าน กลาง	3.20	0.62	ผ่าน กลาง
ตั้งแต่ 5 ปี	3.54	0.52	ผ่าน กลาง	3.40	0.66	ผ่าน กลาง	4.04	0.55	ผ่าน กลาง	4.20	0.62	ผ่าน กลาง	4.04	0.47	ผ่าน กลาง	3.04	0.59	ผ่าน กลาง
รวม	3.49	.51	ผ่าน กลาง	3.33	.65	ผ่าน กลาง	3.71	0.55	ผ่าน กลาง	3.71	0.55	ผ่าน กลาง	4.03	0.46	ผ่าน กลาง	3.12	0.66	ผ่าน กลาง

จากตาราง 3 แสดงให้เห็นว่าครูฝึกของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีว ศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานครมีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบ ทวิภาคี ปีการศึกษา 2538 ในคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา เมื่อจำแนกตามสถานภาพของผู้ตอบ แบบ สอบถาม ดังนี้

ด้านวุฒิการศึกษา

ครูฝึกมีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในด้านความสามารถทางวิชาการ และทักษะวิชาชีพสูงสุด คือครูฝึกที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี โดยมีความคิดเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.73$) ครูฝึกมีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในทักษะในการจัดการสูงสุด คือครูฝึกที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี โดยมีความคิดเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีทักษะในการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.42$) ครูฝึกมีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ สูงสุด คือครูฝึกที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี โดยมีความคิดเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=4.11$) ครูฝึกมีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในด้านพฤติกรรมทางสังคมสูงสุด คือครูฝึกที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี โดยมีความคิดเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีพฤติกรรมทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=4.03$) ครูฝึกมีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในบุคลิกภาพสูงสุด คือครูฝึกที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี โดยมีความคิดเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีบุคลิกภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=4.04$) ครู

ฝึกมีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในความตระหนักการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมืองสูงสุด คือครูฝึกที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีโดยมีความคิดเห็นว่าคุณสำเร็จการศึกษามีความตระหนักการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง($\mu=3.30$)

ด้านประสบการณ์

ครูฝึกมีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพสูงสุด คือครูฝึกที่มีประสบการณ์สูงกว่า 5 ปี โดยมีความคิดเห็นว่าคุณสำเร็จการศึกษามีความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.54$) ครูฝึกมีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในทักษะในการจัดการสูงสุด คือครูฝึกที่มีประสบการณ์สูงกว่า 5 ปีโดยมีความคิดเห็นว่าคุณสำเร็จการศึกษามีทักษะในการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.34$) ครูฝึกมีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ สูงสุด คือครูฝึกที่มีประสบการณ์สูงกว่า 5 ปีโดยมีความคิดเห็นว่าคุณสำเร็จการศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง($\mu=4.11$) ครูฝึกมีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในด้านพฤติกรรมทางสังคมสูงสุด คือครูฝึกที่มีประสบการณ์สูงกว่า 5 ปีโดยมีความคิดเห็นว่าคุณสำเร็จการศึกษามีพฤติกรรมทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง($\mu=4.03$) ครูฝึกมีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในบุคลิกภาพสูงสุด คือครูฝึกที่มีประสบการณ์สูงกว่า 5 ปี โดยมีความคิดเห็นว่าคุณสำเร็จการศึกษามีบุคลิกภาพอยู่ในระดับปานกลาง($\mu=4.04$) ครูฝึกมีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในความตระหนักการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมืองสูงสุดคือครูฝึกที่มีประสบการณ์สูงกว่า 5 ปีโดยมีความคิดเห็นว่าคุณสำเร็จการศึกษามีความตระหนักการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง($\mu=3.30$)

จากตาราง 5 แสดงให้เห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคี ปีการศึกษา 2538 ในคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาดังนี้

ด้านอายุ

ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพสูงสุด คือผู้สำเร็จการศึกษาที่มีอายุ 25 ปีขึ้นไป โดยมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.52$) ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในด้านทักษะในการจัดการสูงสุด คือผู้สำเร็จการศึกษาที่มีอายุ 25 ปีขึ้นไป โดยมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะในการจัดการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 4.00$) ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพสูงสุด คือผู้สำเร็จการศึกษาที่มีอายุ 25 ปีขึ้นไป โดยมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.98$) ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในด้านพฤติกรรมทางสังคมสูงสุด คือผู้สำเร็จการศึกษาที่มีอายุ 20-25 ปี โดยมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษามีพฤติกรรมทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 4.00$) ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในด้านบุคลิกภาพสูงสุด คือผู้สำเร็จการศึกษาที่มีอายุ 20-25 ปี โดยมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษามีบุคลิกภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.52$) ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในด้านตระหนักการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมืองสูงสุด คือผู้สำเร็จการศึกษาที่มีอายุ 25 ปีขึ้นไป โดยมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษามีความตระหนักการมีส่วนร่วมในการ แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.04$)

ด้านสาขาวิชาที่ศึกษา

ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพสูงสุดคือผู้สำเร็จการศึกษาสาขาการพิมพ์ โดยมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 4.20$) ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในด้านทักษะในการจัดการสูงสุด คือผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะในการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 4.32$) ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพสูงสุด คือผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างเชื่อมโลหะแผ่น โดยมีความคิดเห็นว่าคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษามีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 4.01$) ผู้สำเร็จ

การศึกษามีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในด้านพฤติกรรมทางสังคมสูงสุด คือผู้สำเร็จการศึกษาสาขางเชื่อมโลหะแผ่นและช่างกลโรงงานโดยมีความคิดเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีพฤติกรรมทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 4.01$) ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในด้านบุคลิกภาพสูงสุด คือผู้สำเร็จการศึกษาสาขากการพิมพ์โดยมีความคิดเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีบุคลิกภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 4.32$) ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีในด้านตระหนักการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมืองสูงสุด คือผู้สำเร็จการศึกษาสาขางอิเล็กทรอนิกส์โดยมีความคิดเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษามีความตระหนักการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมืองสูงสุด อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.12$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานรวม ความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึก ผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาดตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา จำแนกตามรายด้าน

ข้อที่	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา	ค่าเฉลี่ยรวม			ระดับความคิดเห็น
		ผู้ควบคุมการฝึก	ครูฝึก	ผู้สำเร็จการศึกษา	
1	ด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ	3.24	3.49	3.48	ปานกลาง
2	ด้านทักษะในการจัดการ	3.13	3.33	3.55	ปานกลาง
3	ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ	3.20	3.71	3.59	ปานกลาง
4	ด้านพฤติกรรมทางสังคม	3.25	3.71	3.53	ปานกลาง
5	ด้านบุคลิกภาพ	3.27	4.03	3.75	ปานกลาง
6	ด้านตระหนักการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง	3.07	3.12	3.03	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม		3.19	3.56	3.50	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่าด้านบุคลิกภาพ ผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึกและผู้สำเร็จการศึกษา มีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สอดคล้องกันอยู่ในลำดับสูงสุด มีค่าเฉลี่ย 3.27, 4.03 และ 3.75 ตามลำดับส่วนด้านตระหนักการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึกและผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคี มีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาสอดคล้องกันอยู่ในลำดับน้อยสุด

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของ ผู้ควบคุมการฝึกที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านความสามารถทางด้านวิชาการและด้านทักษะวิชาชีพ จำแนกตามรายชื่อ

ข้อที่	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา	μ	δ	ระดับความคิดเห็น
		(N=83)		
<u>ด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ</u>				
1	ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถทำงานถูกต้องตามหลักวิชาการ	3.31	.78	ปานกลาง
2	ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ได้อย่างถูกต้องวิธี	3.10	.71	ปานกลาง
3	ผู้สำเร็จการศึกษามีการปฏิบัติงานอย่างมีขั้นตอนถูกต้องตามหลักวิชาชีพ	3.19	.77	ปานกลาง
4	ผู้สำเร็จการศึกษามีการทำงานได้เน้นความปลอดภัย	3.35	.79	ปานกลาง
5	ผู้สำเร็จการศึกษามีปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพตามที่ได้รับ มอบหมาย	3.28	.77	ปานกลาง
รวม		3.24	.76	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงให้เห็นว่าผู้ควบคุมการฝึกนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ปีการศึกษา 2538 ในด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.24$) เมื่อวิเคราะห์รายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาทำงานได้เน้นความปลอดภัยอยู่ในลำดับมากที่สุด ($\mu = 3.35$) รองลงมาคือผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถในการทำงานถูกต้องตามหลักวิชาการ ($\mu = 3.31$) ส่วนผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ได้อย่างถูกต้องอยู่ในลำดับน้อยสุด ($\mu = 3.10$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีรุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาในสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านทักษะในการจัดการ จำแนกตามรายข้อ

ข้อที่	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา	μ (N= 83)	δ	ระดับ ความคิด เห็น
<u>ด้านทักษะในการจัดการ</u>				
1	ผู้สำเร็จการศึกษามีการวางแผนหรือจัดระบบงานก่อนการปฏิบัติงาน	3.14	.77	ปานกลาง
2	ผู้สำเร็จการศึกษาสนใจศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆอยู่เสมอ	3.31	1.05	ปานกลาง
3	ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	2.89	1.04	ปานกลาง
4	ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาทางด้านวิชาชีพ	3.24	.98	ปานกลาง
5	ผู้สำเร็จการศึกษาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	3.06	.90	ปานกลาง
รวม		3.13	.81	ปานกลาง

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่าผู้ควบคุมการฝึกนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ปีการศึกษา 2538 ในด้านทักษะในการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.13$) เมื่อแยกวิเคราะห์รายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาสนใจศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ อยู่เสมออยู่ในลำดับสูงสุด ($\mu = 3.31$) รองลงมาคือผู้สำเร็จการศึกษาสามารถนำความรู้ประสบการณ์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาทางด้านวิชาชีพ ($\mu = 3.24$) ส่วนผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อยู่ในลำดับน้อยสุด ($\mu = 2.89$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ จำแนกตามรายข้อ

ข้อที่	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา	μ (N= 83)	δ	ระดับ ความคิด เห็น
<u>ด้านด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ</u>				
1	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ	3.03	.65	ปานกลาง
2	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความเชื่อมั่นในตนเองขณะปฏิบัติงาน	3.05	.65	ปานกลาง
3	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่การทำงาน	3.40	.75	ปานกลาง
4	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความภูมิใจที่ได้เรียนในระบบทวิภาคี	3.35	.74	ปานกลาง
5	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความขยันหมั่นเพียรและอดทนต่อการทำงาน	3.17	.69	ปานกลาง
รวม		3.20	.69	ปานกลาง

จากตาราง 9 แสดงให้เห็นว่าผู้ควบคุมการฝึก นักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ปีการศึกษา 2538 ในด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพจะอยู่ในระดับปานกลางคือ ($\mu = 3.20$) เมื่อแยกวิเคราะห์รายข้อพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ทำงานอยู่ในลำดับสูงสุด ($\mu = 3.40$) รองลงมาคือผู้สำเร็จการศึกษามีความภาคภูมิใจที่ได้เรียนในระบบทวิภาคี ($\mu = 3.35$) ส่วนผู้สำเร็จการศึกษามีความรักศรัทธาในวิชาชีพอยู่ในลำดับน้อยสุด ($\mu = 3.03$)

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาในสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านพฤติกรรมทางสังคม จำแนกตามรายข้อ

ข้อที่	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา	μ (N= 83)	δ	ระดับ ความคิด เห็น
<u>ด้านพฤติกรรมทางสังคม</u>				
1	ผู้สำเร็จการศึกษามีการยกย่องชมเชยเพื่อนร่วมงาน	3.40	.83	ปานกลาง
2	ผู้สำเร็จการศึกษามีเป็นแบบอย่างที่ดีสามารถเป็นตัวแทนของเพื่อนร่วมงานได้ในการประชุมหรือกิจกรรมของหน่วยงาน	3.10	.79	ปานกลาง
3	ผู้สำเร็จการศึกษามีวินัยเคารพกติกาขององค์กร	3.41	.83	ปานกลาง
4	ผู้สำเร็จการศึกษามีเห็นคุณค่าศิลปะวัฒนธรรมและสังคมท้องถิ่น	3.00	.79	ปานกลาง
		3.33	.80	ปานกลาง
5	ผู้สำเร็จการศึกษามีส่วนในการรักษาสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น			
รวม		3.25	.80	ปานกลาง

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่าผู้ควบคุมการฝึกนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสถานศึกษาของวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ปีการศึกษา 2538 ในด้านพฤติกรรมทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu=3.25$) เมื่อแยกวิเคราะห์รายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษามีวินัย เคารพกติกาขององค์กรอยู่ในลำดับสูงสุด ($\mu=3.41$) รองลงมาคือผู้สำเร็จการศึกษามีการยกย่องชมเชยเพื่อนร่วมงาน ($\mu = 3.40$) ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาเห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรมและสังคมท้องถิ่นอยู่ในลำดับน้อยสุด ($\mu = 3.00$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาในสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านบุคลิกภาพ จำแนกตามรายชื่อ

ข้อที่	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา	μ (N= 83)	δ	ระดับ ความคิด เห็น
<u>ด้านบุคลิกภาพ</u>				
1	ผู้สำเร็จการศึกษาแต่งกายสะอาดถูกระเบียบในระหว่างศึกษา	3.28	.89	ปานกลาง
2	ผู้สำเร็จการศึกษามีสัมมาคารวะแสดงบทบาทของตนเองได้อย่างเหมาะสม	3.18	.86	ปานกลาง ปานกลาง
3	ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถควบคุมอารมณ์ต่อตนเองและผู้อื่น	3.19	1.05	ปานกลาง
4	ผู้สำเร็จการศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน	3.48	.94	ปานกลาง
5	ผู้สำเร็จการศึกษารับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	3.23	.80	
รวม		3.27	.81	ปานกลาง

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่าผู้ควบคุมการฝึกนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ปีการศึกษา 2538 ในด้านบุคลิกภาพอยู่ในระดับปานกลาง($\mu=3.27$) เมื่อแยกวิเคราะห์รายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ ต่อผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานอยู่ในลำดับมากที่สุด($\mu = 3.48$) รองลงมาผู้สำเร็จการศึกษาแต่งกายสะอาดดูกระเปียบในระหว่างการศึกษา($\mu = 3.28$) ส่วนผู้สำเร็จการศึกษามีสัมมาคารวะแสดงบทบาทของตนเองได้อย่างเหมาะสมอยู่ในลำดับน้อยสุด($\mu = 3.18$)

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีรุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและการเมือง จำแนกตามรายชื่อ

ข้อที่	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา	μ (N= 83)	δ	ระดับ ความคิด เห็น
	<u>ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง</u>			
1	ผู้สำเร็จการศึกษาติดตามการเปลี่ยนแปลงทาง เศรษฐกิจสังคมและการเมือง	3.11	1.07	ปานกลาง
2	ผู้สำเร็จการศึกษาเสียสละอุทิศตนในการทำงานเพื่อ ส่วนรวม	2.95 2.98	.95 .90	ปานกลาง ปานกลาง
3	ผู้สำเร็จการศึกษานำหลักศาสนามาใช้ในชีวิต ประจำวัน	3.07	.93	ปานกลาง
4	ผู้สำเร็จการศึกษามีส่วนร่วมกิจกรรมของชาติศาสนา พระมหากษัตริย์	3.27	.94	ปานกลาง
5	ผู้สำเร็จการศึกษามีส่วนร่วมในการอภิปรายหรือ แสดงความคิดเห็นในที่ประชุม			
	รวม	3.07	.86	ปานกลาง

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่าผู้ควบคุมการฝึกนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ปีการศึกษา 2538 ในด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.07$) เมื่อแยกวิเคราะห์รายข้อพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีส่วนร่วมในการอภิปรายหรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมอยู่ในลำดับสูงสุด ($\mu=3.27$) รองลงมาคือผู้สำเร็จการศึกษามีส่วนร่วมกิจกรรมของชาติศาสนาพระมหากษัตริย์ ($\mu=3.07$) ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาเสียละอุทิศตนในการทำงานเพื่อส่วนรวม อยู่ในลำดับน้อยสุด ($\mu = 2.95$)

ตาราง 13 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูฝึกที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีรุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัด กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านความสามารถทางด้านวิชาการ และด้านทักษะวิชาชีพ จำแนกตามรายข้อ

ข้อที่	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา	μ (N= 90)	δ	ระดับ ความคิด เห็น
<u>ด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ</u>				
1	ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถทำงานตามหลักวิชาการ	3.48	.55	ปานกลาง
2	ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ได้อย่างถูกต้องวิธี	3.67	.72	ปานกลาง
3	ผู้สำเร็จการศึกษามีการปฏิบัติงานอย่างมีขั้นตอนถูกต้องตามหลักวิชาชีพ	3.41	.67	ปานกลาง
4	ผู้สำเร็จการศึกษามีการทำงานได้เน้นความปลอดภัย	3.31	.77	ปานกลาง
5	ผู้สำเร็จการศึกษามีปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพตามที่ได้รับมอบหมาย	3.60	.68	ปานกลาง
รวม		3.49	.51	ปานกลาง

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่าครูฝึกนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ปีการศึกษา 2538 ในด้านความสามารถทาง วิชาการและทักษะวิชาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.49$) เมื่อวิเคราะห์รายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ ได้อย่างถูกต้องอยู่ในลำดับสูงสุด($\mu = 3.67$) รองลงมาผู้สำเร็จการศึกษามีการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพตามที่ได้รับมอบหมาย($\mu = 3.60$) ส่วนผู้สำเร็จการศึกษามีการทำงานโดยเน้นความปลอดภัยอยู่ในลำดับน้อยสุด ($\mu = 3.31$)

ตาราง 14 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูฝึกที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จ การศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาในสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ใน เขตกรุงเทพมหานคร ด้านทักษะในการจัดการ

ข้อที่	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา	μ (N= 90)	δ	ระดับ ความคิด เห็น
<u>ด้านทักษะในการจัดการ</u>				
1	ผู้สำเร็จการศึกษามีการวางแผนหรือจัดระบบงาน ก่อนการปฏิบัติงาน	2.76	.75	ปานกลาง
2	ผู้สำเร็จการศึกษาสนใจศึกษาความรู้และประสบ การณ์ใหม่ๆอยู่เสมอ	3.87	.78	ปานกลาง
3	ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.52	.91	ปานกลาง
4	ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถนำความรู้และประสบ การณ์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาทางด้านวิชาชีพ	3.69	.86	ปานกลาง
5	ผู้สำเร็จการศึกษาใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	2.84	.98	ปานกลาง
รวม		3.33	.65	ปานกลาง

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่าครูฝึกนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ปีการศึกษา 2538 ในด้านทักษะในการจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.33$) เมื่อแยกวิเคราะห์รายข้อพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาสนใจศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ อยู่เสมออยู่ในลำดับมากที่สุด ($\mu = 3.87$) รองลงมาคือผู้สำเร็จการศึกษาสามารถนำความรู้ประสบการณ์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาทางด้านวิชาชีพ ($\mu = 3.69$) ส่วนผู้สำเร็จการศึกษามีการวางแผนหรือจัดระบบงานก่อนการปฏิบัติงานอยู่ในลำดับน้อยสุด ($\mu = 2.76$)

ตาราง 15 ค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูฝึกที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ

ข้อที่	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา	μ (N= 90)	δ	ระดับ ความคิด เห็น
<u>ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ</u>				
1	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ	4.24	.66	ปานกลาง
2	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความเชื่อมั่นในตนเองขณะปฏิบัติงาน	4.17	.74	ปานกลาง
3	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความรับผิดชอบต่องานที่ทำงาน	4.18	.70	ปานกลาง
4	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความภูมิใจที่ได้เรียนในระบบทวิภาคี	3.88	.65	ปานกลาง
5	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความขยันหมั่นเพียรและอดทนต่อการทำงาน	3.84	.87	ปานกลาง
รวม		3.71	.55	ปานกลาง

จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่าครูฝึกนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ปีการศึกษา 2538 ในด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ จะอยู่ในระดับปานกลาง($\mu = 3.71$) เมื่อแยกวิเคราะห์รายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษามีความรักศรัทธาในวิชาชีพอยู่ในลำดับสูงสุด($\mu = 4.24$) รองลงมาคือผู้สำเร็จการศึกษามีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงานอยู่ในระดับปานกลาง($\mu = 4.18$) ส่วนผู้สำเร็จการศึกษามีความขยันหมั่นเพียรและอดทนต่อการทำงานอยู่ในลำดับน้อยสุด($\mu = 3.84$)

ตาราง 16 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูฝึกที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาในสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านพฤติกรรมทางสังคม

ข้อที่	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา	μ (N= 90)	δ	ระดับ ความคิด เห็น
<u>ด้านพฤติกรรมทางสังคม</u>				
1	ผู้สำเร็จการศึกษามีการยกย่องชมเชยเพื่อนร่วมงาน	3.68	.73	ปานกลาง
2	ผู้สำเร็จการศึกษามีเป็นแบบอย่างที่ดีที่สามารถเป็นตัวแทนของเพื่อนร่วมงานได้ในการประชุมหรือกิจกรรมของหน่วยงาน	3.69	.76	ปานกลาง
3	ผู้สำเร็จการศึกษามีวินัยเคารพกติกาขององค์กร	4.11	.74	ปานกลาง
4	ผู้สำเร็จการศึกษามีเห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรมและสังคมท้องถิ่น	3.39	.73	ปานกลาง
5	ผู้สำเร็จการศึกษามีส่วนในการรักษาสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น	3.71	.66	ปานกลาง
รวม		3.71	.55	ปานกลาง

จากตาราง 16 แสดงให้เห็นว่าครูฝึกนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ปีการศึกษา 2538 ในด้านพฤติกรรมทางสังคม อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.71$) เมื่อแยกวิเคราะห์รายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษามีวินัยเคารพ กติกาขององค์กรอยู่ในลำดับสูงสุด ($\mu = 4.11$) รองลงมาคือผู้สำเร็จการศึกษามีส่วนร่วมในการ รักษาสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น ($\mu = 3.71$) ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาเห็นคุณค่าศิลปะวัฒนธรรมและ สังคมท้องถิ่นอยู่ในลำดับน้อยสุด ($\mu = 3.39$)

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูฝึกที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จ การศึกษา ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาในสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ใน เขตกรุงเทพมหานคร ด้านบุคลิกภาพ

ข้อที่	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา	μ (N= 90)	δ	ระดับ ความคิด เห็น
<u>ด้านบุคลิกภาพ</u>				
1	ผู้สำเร็จการศึกษาแต่งกายสะอาดดูกระเป๋ายในระหว่างศึกษา	4.18 4.01	.65 .57	ปานกลาง ปานกลาง
2	ผู้สำเร็จการศึกษามีสัมมาคารวะแสดงบทบาทของตนเอง	4.12	.60	ปานกลาง
3	ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถควบคุมอารมณ์ต่อตนเองและผู้อื่น	3.94 3.90	.68 .89	ปานกลาง ปานกลาง
4	ผู้สำเร็จการศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน			
5	ผู้สำเร็จการศึกษารับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
รวม		4.03	.46	ปานกลาง

จากตาราง 17 แสดงให้เห็นว่าครูฝึกนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ปีการศึกษา 2538 ในด้านบุคลิกภาพอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 4.03$) เมื่อแยกวิเคราะห์รายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาแต่งกายสะอาดถูกระเบียบในระหว่างการศึกษาอยู่ในลำดับสูงสุด ($\mu = 4.18$) รองลงมาคือผู้สำเร็จการศึกษาสามารถควบคุมอารมณ์ต่อตนเองและผู้อื่น ($\mu = 4.12$) ส่วนผู้สำเร็จการศึกษามีการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น อยู่ในลำดับน้อยสุด ($\mu = 3.90$)

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของครูฝึกที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและการเมือง

ข้อที่	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา	μ (N= 90)	δ	ระดับ ความคิด เห็น
<u>ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและการเมือง</u>				
1	ผู้สำเร็จการศึกษาติดตามการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมและการเมือง	2.79	.63	ปานกลาง
2	ผู้สำเร็จการศึกษาเสียสละอุทิศตนในการทำงานเพื่อส่วนรวม	3.34 3.14	.77 .74	ปานกลาง ปานกลาง
3	ผู้สำเร็จการศึกษานำหลักศาสนามาใช้ในชีวิตประจำวัน	3.22	.51	ปานกลาง
4	ผู้สำเร็จการศึกษามีส่วนร่วมกิจกรรมของชาติศาสนาพระมหากษัตริย์	3.12	1.26	ปานกลาง
5	ผู้สำเร็จการศึกษามีส่วนร่วมในการอภิปรายหรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม			
รวม		3.12	.61	ปานกลาง

จากตาราง 18 แสดงให้เห็นว่าครูฝึกนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ปีการศึกษา 2538 ในด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง($\mu = 3.12$) เมื่อแยกวิเคราะห์รายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาเสียละอูทิศตนในการทำงานเพื่อส่วนรวมอยู่ในลำดับสูงสุด($\mu = 3.34$) รองลงมาผู้สำเร็จการศึกษามีส่วนร่วมกิจกรรมของชาติศาสนาพระมหากษัตริย์($\mu = 3.22$) ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาติดตามความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมและการเมืองอยู่ในลำดับน้อยสุด ($\mu = 2.79$)

ตาราง 19 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิคกรมอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านความสามารถทางด้านวิชาการและด้านทักษะวิชาชีพ

ข้อที่	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา	μ	δ	ระดับความคิดเห็น
(N= 187)				
<u>ด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ</u>				
1	ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถทำงานตามหลักวิชาการ	3.39	.63	ปานกลาง
2	ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ได้อย่างถูกต้อง	3.42	.77	ปานกลาง
3	ผู้สำเร็จการศึกษามีการปฏิบัติงานอย่างมีขั้นตอนถูกต้องตามหลักวิชาชีพ	3.30	.61	ปานกลาง
4	ผู้สำเร็จการศึกษามีการทำงานได้เน้นความปลอดภัย	3.71	.62	ปานกลาง
5	ผู้สำเร็จการศึกษามีปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพตามที่ได้รับมอบหมาย	3.56	.70	ปานกลาง
รวม		3.48	.57	ปานกลาง

จากตาราง 19 แสดงให้เห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคี ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษา อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ปีการศึกษา 2538 ในด้านความสามารถทางวิชาการ และทักษะวิชาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.48$) เมื่อวิเคราะห์รายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษามีการทำงานได้เน้นความปลอดภัยอยู่ในลำดับสูงสุด($\mu=3.71$) รองลงมาผู้สำเร็จการศึกษาปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพตามที่ได้รับมอบหมาย($\mu = 3.56$) ส่วนผู้สำเร็จการศึกษามีการปฏิบัติงานอย่างมีขั้นตอนถูกต้องตามหลักวิชาชีพอยู่ในลำดับน้อยสุด ($\mu = 3.30$)

ตาราง 20 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาในสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านทักษะในการจัดการ

ข้อที่	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา	μ (N= 187)	δ	ระดับ ความคิด เห็น
<u>ด้านทักษะในการจัดการ</u>				
1	ผู้สำเร็จการศึกษามีการวางแผนหรือจัดระบบงานก่อนการปฏิบัติงาน	3.29	.82	ปานกลาง
2	ผู้สำเร็จการศึกษาสนใจศึกษาความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆอยู่เสมอ	3.84	.70	ปานกลาง
3	ผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.57	.90	ปานกลาง
4	ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาทางด้านวิชาชีพ	3.64	.93	ปานกลาง
5	ผู้สำเร็จการศึกษใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์	3.43	.93	ปานกลาง
รวม		3.55	.72	ปานกลาง

จากตาราง 20 แสดงให้เห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ปีการศึกษา 2538 ในด้านทักษะในการจัดการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.55$) เมื่อแยกวิเคราะห์รายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาสนใจศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ อยู่เสมออยู่ในลำดับสูงสุด ($\mu = 3.84$) รองลงมาผู้สำเร็จการศึกษาสามารถนำความรู้ประสบการณ์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาทางด้านวิชาชีพ ($\mu = 3.64$) ส่วนผู้สำเร็จการศึกษามีการวางแผนหรือจัดระบบงานก่อนการปฏิบัติงานอยู่ในลำดับน้อยสุด ($\mu = 3.29$)

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ

ข้อที่	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา	μ (N=187)	δ	ระดับ ความคิด เห็น
<u>ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ</u>				
1	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความรักและศรัทธา ในวิชาชีพ	3.28 3.80	.76 .50	ปานกลาง ปานกลาง
2	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความเชื่อมั่น ในตนเองขณะปฏิบัติงาน	3.86	.58	ปานกลาง
3	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่การงาน	3.37	.51	ปานกลาง
4	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความภูมิใจที่ได้เรียน ในระบบทวิภาคี	3.69	.57	ปานกลาง
5	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความขยันหมั่นเพียร และอดทนต่อการทำงาน			
รวม		3.59	.55	ปานกลาง

จากตาราง 21 แสดงให้เห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีปีการศึกษา 2538 ในด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพจะอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.59$) เมื่อแยกวิเคราะห์รายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษามีความรับผิดชอบต่อนหน้าที่การงานอยู่ในลำดับสูงสุด ($\mu = 3.86$) รองลงมาผู้สำเร็จการศึกษามีความขยันหมั่นเพียรและอดทนต่อการทำงาน ($\mu = 3.67$) ส่วนผู้สำเร็จการศึกษามีความรักศรัทธาในวิชาชีพอยู่ในลำดับน้อยสุด ($\mu = 3.28$)

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาในสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านพฤติกรรมทางสังคม

ข้อที่	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา	μ (N= 187)	δ	ระดับ ความคิด เห็น
<u>ด้านพฤติกรรมทางสังคม</u>				
1	ผู้สำเร็จการศึกษามีการยกย่องชมเชยเพื่อนร่วมงาน	3.59	.71	ปานกลาง
2	ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นแบบอย่างที่ดีที่สามารถเป็นตัวแทนของเพื่อนร่วมงานได้ในการประชุมหรือกิจกรรมของหน่วยงาน	3.67	.74	ปานกลาง
3	ผู้สำเร็จการศึกษามีวินัยเคารพกติกาขององค์กร	3.98	.77	ปานกลาง
4	ผู้สำเร็จการศึกษาเห็นคุณค่าศิลปะวัฒนธรรมและสังคมท้องถิ่น	3.12	.83	ปานกลาง
5	ผู้สำเร็จการศึกษามีส่วนในการรักษาสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น	3.32	.80	ปานกลาง
รวม		3.53	.61	ปานกลาง

จากตาราง 22 แสดงให้เห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสถานศึกษา กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็น ต่อผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ปีการศึกษา 2538 ในด้านพฤติกรรมทางสังคมอยู่ใน ระดับปานกลาง ($\mu = 3.53$) เมื่อแยกวิเคราะห์รายข้อพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษามีวินัยเคารพกติกาของ องค์กร อยู่ในลำดับสูงสุด($\mu = 3.98$) รองลงมาผู้สำเร็จการศึกษากลายเป็นแบบอย่างที่ดี สามารถเป็นตัวแทนของเพื่อนร่วมงานในการประชุมหรือกิจกรรมของหน่วยงาน($\mu = 3.67$) ส่วนผู้สำเร็จการ ศึกษาเห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรมและสังคมท้องถิ่นอยู่ในลำดับน้อยสุด($\mu = 3.12$)

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการติดตามผล ผู้สำเร็จการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาในสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวง ศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านบุคลิกภาพ

ข้อที่	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา	μ (N= 187)	δ	ระดับ ความคิด เห็น
<u>ด้านบุคลิกภาพ</u>				
1	ผู้สำเร็จการศึกษาแต่งกายสะอาดดูกระเป๋ายในระหว่างศึกษา	3.69	.68	ปานกลาง
		3.70	.76	ปานกลาง
2	ผู้สำเร็จการศึกษามีสัมมาคารวะแสดงบทบาทของตนเอง	3.58	.80	ปานกลาง
3	ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถควบคุมอารมณ์ต่อตนเองและผู้อื่น	3.87	.68	ปานกลาง
		4.10	.70	ปานกลาง
4	ผู้สำเร็จการศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน			
5	ผู้สำเร็จการศึกษารับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น			
รวม		3.75	.60	ปานกลาง

จากตาราง 23 แสดงให้เห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ปีการศึกษา 2538 ในด้านบุคลิกภาพอยู่ในระดับปานกลาง($\mu = 3.75$) เมื่อแยกวิเคราะห์รายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษารับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอยู่ในลำดับสูงสุด ($\mu = 4.10$) รองลงมาคือ ผู้สำเร็จการศึกษามีมนุษยสัมพันธ์ ต่อผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน($\mu = 3.87$) ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาสามารถควบคุมอารมณ์ต่อตนเองและผู้อื่นอยู่ในลำดับน้อยที่สุด($\mu = 3.58$)

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีรุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและการเมือง

ข้อที่	การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา	μ (N= 187)	δ	ระดับ ความคิด เห็น
<u>ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและการเมือง</u>				
1	ผู้สำเร็จการศึกษาติดตามการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมและการเมือง	2.93	.62	ปานกลาง
2	ผู้สำเร็จการศึกษาเสียสละอุทิศตนในการทำงานเพื่อส่วนรวม	3.27 3.18	.76 .75	ปานกลาง ปานกลาง
3	ผู้สำเร็จการศึกษานำหลักศาสนามาใช้ในชีวิตประจำวัน	2.83	.76	ปานกลาง
4	ผู้สำเร็จการศึกษามีส่วนร่วมกิจกรรมของชาติศาสนาพระมหากษัตริย์	2.93	1.17	ปานกลาง
5	ผู้สำเร็จการศึกษามีส่วนร่วมในการอภิปรายหรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม			
รวม		3.03	.62	ปานกลาง

จากตาราง 24 แสดงให้เห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีปีการศึกษา 2538 ในด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมืองอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.03$) เมื่อแยกวิเคราะห์รายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาเสียสละอุทิศตนในการทำงานเพื่อส่วนรวมอยู่ในลำดับสูงสุด ($\mu = 3.27$) รองลงมาผู้สำเร็จการศึกษานำหลักศาสนามาใช้ในชีวิตประจำวัน ($\mu = 3.18$) ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาติดตามความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมและการเมืองอยู่ในลำดับน้อยสุด ($\mu = 2.93$)

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ในด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีทั้ง 6 ด้าน คือด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ ด้านทักษะในการจัดการ ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ด้านพฤติกรรมต่อสังคม ด้านบุคลิกภาพ ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึกและผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ที่ตอบแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 360 ฉบับ โดยแยกเป็นผู้ควบคุมการฝึกจำนวน 83 คน ครูฝึกจำนวน 90 คนและผู้สำเร็จการศึกษาจำนวน 187 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึกและผู้สำเร็จการศึกษา ที่มีต่อคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาลงหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 30 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น 0.94 แบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 445 ฉบับ ได้รับคืนและสมบูรณ์ จำนวน 360 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.90

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. รวบรวมแบบสอบถามของผู้ตอบแบบสอบถามและจำแนกตามสถานภาพ
2. วิเคราะห์ข้อมูลโดย

1.1 ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

1.2 หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

1.3 กำหนดเกณฑ์ประเมิน 5 ระดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย สรุปผลตามลำดับได้ดังนี้

1. สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 อายุ ผู้ควบคุมการฝึก และครูฝึกนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี อยู่ในระหว่างอายุ 41-50 ปี มากที่สุด รองลงมา อายุระหว่าง 51-60 ปี และอายุ 60 ปีขึ้นไปมีน้อยที่สุด ส่วนผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ที่ตอบแบบสอบถามมีอายุระหว่าง 20-25 ปี มากที่สุด รองลงมาอายุมากกว่า 25 ปี

1.2 วุฒิกการศึกษา ผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึกนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ส่วนมากจะมีวุฒิระดับปริญญาตรี รองลงมาต่ำกว่าปริญญาตรี และสูงกว่าระดับปริญญาตรีมีน้อยที่สุด

1.3 ประสบการณ์ ผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึกนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีประสบการณ์ ด้านอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มากกว่า 5 ปี มากที่สุด

1.4 สาขาวิชาที่ศึกษา ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะศึกษาในสาขาช่างไฟฟ้ารองลงมาได้แก่ช่างกลโรงงาน ส่วนช่างยนต์และการพิมพ์ มีผู้ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์ความคิดเห็นของ ผู้ควบคุมการฝึก นักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่น 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ปรากฏผลดังนี้

2.1 ด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ ผู้ควบคุมการฝึก มีความเห็นว่าการความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางและในรายข้อพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีการทำงาน โดยเน้นความปลอดภัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุดและความสามารถในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ได้อย่างถูกวิธีมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุด ส่วนข้ออื่นๆนั้นผู้ควบคุมการฝึกมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

2.2 ด้านทักษะในการจัดการ ผู้ควบคุมการฝึก มีความเห็นว่าทักษะในการจัดการของ ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางและในรายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสนใจศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ อยู่เสมอมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุดและการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุด ส่วนข้ออื่นๆ นั้น ผู้ควบคุมการฝึกมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

2.3 ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ผู้ควบคุมการฝึก มีความเห็นว่าเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางและในรายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีความรับผิดชอบต่องานที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุดและการมีความรักศรัทธาในวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุด ส่วนข้ออื่นๆ นั้น ผู้ควบคุมการฝึกมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

2.4 ด้านพฤติกรรมทางสังคม ผู้ควบคุมการฝึก มีความเห็นว่าพฤติกรรมทางสังคมของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางและในรายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีวินัยเคารพกติกาขององค์กรมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุดและการเห็นคุณค่าศิลปะวัฒนธรรมและสังคมท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่นๆ นั้น ผู้ควบคุมการฝึกมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

2.5 ด้านบุคลิกภาพ ผู้ควบคุมการฝึก มีความเห็นว่าบุคลิกภาพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางและในรายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุดและการมีสัมมาคารวะแสดงบทบาทของตนเองได้อย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุด ส่วนข้ออื่นๆ นั้น ผู้ควบคุมการฝึกมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

2.6 ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง ผู้ควบคุมการฝึก มีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตระหนักในการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางและในรายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีส่วนร่วมในการอภิปรายหรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุดและการนำหลักศาสนามาใช้ในชีวิตประจำวันค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่นๆ นั้น ผู้ควบคุมการฝึกมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

3. การวิเคราะห์ความคิดเห็น ของ ครูฝึก นักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่น 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ปรากฏผลดังนี้

3.1 ด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ ครูฝึก มีความเห็นว่าความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในรายชื่อพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีความสามารถในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ ได้อย่างถูกวิธี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุดและการทำงานโดดเด่นความปลอดภัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุด ส่วนข้ออื่น ๆ นั้นผู้ควบคุมการฝึกมีความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

3.2 ด้านทักษะในการจัดการ ครูฝึก มีความเห็นว่า ทักษะในการจัดการของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางในรายชื่อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสนใจศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ใหม่อยู่เสมอมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุดและผู้สำเร็จการศึกษามีการวางแผนหรือจัดระบบงานก่อนการปฏิบัติงานและการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุด ส่วนข้ออื่น ๆ ครูฝึกนั้น มีความคิดเห็นว่ายู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

3.3 ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ครูฝึก มีความเห็นว่าเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ของผู้สำเร็จการศึกษา อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางในรายชื่อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีความรักศรัทธาในวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุดและการมีความขยันหมั่นเพียรและอดทนต่อการทำงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุด ส่วนข้ออื่น ๆ นั้น ครูฝึกมีความเห็นว่าอยู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

3.4 ด้านพฤติกรรมทางสังคม ครูฝึก มีความเห็นว่าพฤติกรรมทางสังคมของผู้สำเร็จการศึกษา อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในรายชื่อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีวินัยเคารพกติกาขององค์กรมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุดและการเห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรมและสังคมท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่น ๆ นั้นครูฝึกมีความเห็นว่าอยู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

3.5 ด้านบุคลิกภาพ ครูฝึก มีความเห็นว่า บุคลิกภาพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในรายชื่อจะพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด และความสามารถควบคุมอารมณ์ต่อตนเองและเพื่อนร่วมงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่น ๆ นั้น ครูฝึกมีความเห็นว่าอยู่ในระดับเกณฑ์ปานกลาง

3.6 ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง ครูฝึก มีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตระหนักในการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในรายชื่อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เสียสละอุทิศตนในการทำงานเพื่อส่วนรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่

ในลำดับสูงสุด และติดตามการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคมและการเมือง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุด ส่วนข้ออื่น ๆ นั้น ครูฝึกมีความเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

4. การวิเคราะห์ความคิดเห็น ของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่น 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ปรากฏผลดังนี้

4.1 ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างไฟฟ้า มีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่น 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีคุณลักษณะดังนี้

4.1.1 ด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างไฟฟ้า มีความเห็นว่าความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในรายข้อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ทำงานโดยเน้นความปลอดภัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด และความรู้ความสามารถทำงานถูกต้องตามหลักวิชาการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่นๆ นั้นผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

4.1.2 ด้านทักษะในการจัดการ ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างไฟฟ้า มีความเห็นว่าทักษะในการจัดการของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในรายข้อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สนใจศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ อยู่เสมอมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด และการวางแผนหรือจัดระบบงานก่อนการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ย อยู่ในลำดับต่ำสุด ส่วนข้ออื่นๆ นั้นผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

4.1.3 ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างไฟฟ้า มีความเห็นว่าเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในรายข้อจะพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีความรับผิดชอบต่องานที่ทำงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด และการมีความรักศรัทธาในวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่น ๆ นั้น ผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่าอยู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

4.1.4 ด้านพฤติกรรมทางสังคม ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างไฟฟ้า มีความเห็นว่าพฤติกรรมทางสังคม ของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในรายข้อจะพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีวินัยเคารพกติกา

ขององค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด และการเห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรมและสังคมท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุด ส่วนข้ออื่นๆนั้น ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่ายู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

4.1.5 ด้านบุคลิกภาพ ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างไฟฟ้า มีความเห็นว่าบุคลิกภาพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางในรายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีรับฟังความเห็นของผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับ สูงสุดและการควบคุมอารมณ์ต่อตนเองและผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่นๆนั้น ผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่ายู่ในระดับเกณฑ์ปานกลาง

4.1.6 ด้านตระหนักรู้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างไฟฟ้า มีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคี ตระหนักในการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางในรายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคี เสียสละอุทิศตนในการทำงานเพื่อส่วนรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด และมีส่วนร่วม กิจกรรมของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุด ส่วนข้ออื่นๆ นั้น ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่ายู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

4.2 ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างอิเล็กทรอนิกส์ มีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่น 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในเขตกรุงเทพมหานครมีคุณลักษณะดังนี้

4.2.1 ด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างอิเล็กทรอนิกส์ มีความเห็นว่าความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในรายข้อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคี ทำงานโดยเน้นความปลอดภัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด และความรู้ความสามารถทำงานถูกต้องตามหลักวิชาการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่นๆ นั้นผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่ายู่ในระดับเกณฑ์ปานกลาง

4.2.2 ด้านทักษะในการจัดการ ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างอิเล็กทรอนิกส์ มีความเห็นว่า ทักษะในการจัดการของผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในรายข้อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคี สนใจศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆอยู่เสมอมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด และการวางแผนหรือจัดระบบ

งานก่อนการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุด ส่วนข้ออื่นๆ นั้นผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

4.2.3 ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นเห็นว่าเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในรายข้อจะพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายในระดับสูงที่สุด และการมีความรักศรัทธาในวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุด ส่วนข้ออื่น ๆ นั้น ผู้สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความเห็นว่ายู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

4.2.4 ด้านพฤติกรรมทางสังคม ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างอิเล็กทรอนิกส์ มีความเห็นว่าพฤติกรรมทางสังคมของผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคี โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางในรายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคี มีวินัยเคารพกติกาขององค์กรมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุดและการเห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรมและสังคมท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่นๆนั้นผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่ายู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

4.2.5 ด้านบุคลิกภาพผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างอิเล็กทรอนิกส์มีความเห็นว่
บุคลิกภาพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์
ปานกลางในรายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีรับฟังความเห็นของผู้อื่นมีค่า
เฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุดและการควบคุมอารมณ์ต่อตนเองและผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วน
ข้ออื่นๆ นั้น ผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่ายู่ในระดับเกณฑ์ปานกลาง

4.2.6 ด้านตระหนักรู้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท มีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีตระหนักในการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในรายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี เสียสละอุทิศตนในการทำงานเพื่อส่วนรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุดและการมีส่วนร่วม กิจกรรมของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่นๆ นั้น ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่ายู่ในเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

4.3 ผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่น 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกอง วิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีคุณลักษณะดังนี้

4.3.1ด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพผู้สำเร็จการศึกษาระดับ
ก่อสร้าง มีความเห็นว่าคุณสมบัติทางวิชาการและทักษะวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ

ระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในรายชื่อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับ
ศึกษาระบบทวิภาคี ทำงานโดยเน้นความปลอดภัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด และความรู้ความ
สามารถทำงานถูกต้องตามหลักวิชาการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่นๆ นั้นผู้สำเร็จการ
ศึกษามีความเห็นว่ายู่ในเกณฑ์ปานกลาง

4.3.2 ด้านทักษะในการจัดการ ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคี มีความเห็นว่า
ทักษะในการจัดการของผู้สำเร็จการศึกษาระดับศึกษาระบบทวิภาคี โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ใน
เกณฑ์ปานกลาง ในรายชื่อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับศึกษาระบบทวิภาคี สนใจศึกษาหาความรู้
และประสบการณ์ใหม่ๆ อยู่เสมอมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด และการวางแผนหรือจัดระบบงานก่อน
การปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ย อยู่ในลำดับต่ำสุด ส่วนข้ออื่นๆ นั้นผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่ายู่
ในระดับเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

4.3.3 ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคี มีความเห็นว่า
เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาระดับศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์
ปานกลาง ในรายชื่อจะพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับศึกษาระบบทวิภาคีมีความรับผิดชอบต่องานที่
การงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด และการมีความรักศรัทธาในวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุด
ส่วนข้ออื่น ๆ นั้น ผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่ายู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

4.3.4 ด้านพฤติกรรมทางสังคม ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคี มีความเห็นว่า
พฤติกรรมทางสังคมของผู้สำเร็จการศึกษาระดับศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ใน
เกณฑ์ปานกลาง ในรายชื่อจะพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับศึกษาระบบทวิภาคี มีวินัยเคารพกติกา
ขององค์กร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด และการเห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรมและสังคมท้องถิ่นมีค่า
เฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุด ส่วนข้ออื่นๆนั้น ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่ายู่ในระดับเกณฑ์ปานกลาง
ทุกข้อ

4.3.5 ด้านบุคลิกภาพ ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคี มีความเห็นว่าบุคลิกภาพ
ของผู้สำเร็จการศึกษาระดับศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางในรายชื่อ
พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับศึกษาระบบทวิภาคีรับฟังความเห็นของผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับ
สูงสุดและการควบคุมอารมณ์ต่อตนเองและผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่นๆ นั้น
ผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่ายู่ในระดับเกณฑ์ปานกลาง

4.3.6 ด้านตระหนักการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง
ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคี มีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับศึกษาระบบทวิภาคี ตระหนักในการมี
ส่วนร่วมแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ใน
รายชื่อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับศึกษาระบบทวิภาคี เสียสละอุทิศตนในการทำงานเพื่อส่วนรวม

มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด และการมีส่วนร่วม กิจกรรมของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุด ส่วนข้ออื่นๆ นั้น ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่ายู่ในเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

4.4 ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาการพิมพ์ มีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่น 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีคุณลักษณะดังนี้

4.4.1 ด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพผู้สำเร็จการศึกษาสาขาการพิมพ์ ความเห็นว่าความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในรายชื่อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ทำงาน โดยเน้นความปลอดภัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด และความรู้ความสามารถทำงานถูกต้องตามหลักวิชาการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่นๆ นั้นผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่ายู่ในเกณฑ์ปานกลาง

4.4.2 ด้านทักษะในการจัดการ ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาการพิมพ์ มีความเห็นว่าทักษะในการจัดการของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในรายชื่อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สนใจศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ อยู่เสมอมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด และการวางแผนหรือจัดระบบงานก่อนการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ย อยู่ในลำดับต่ำสุด ส่วนข้ออื่นๆ นั้นผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่ายู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

4.4.3 ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาการพิมพ์ มีความเห็นว่าเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในรายชื่อจะพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีความรับผิดชอบต่องานที่ตนรับผิดชอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด และการมีความรักศรัทธาในวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่นๆ นั้น ผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่ายู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

4.4.4 ด้านพฤติกรรมทางสังคม ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาการพิมพ์ มีความเห็นว่าพฤติกรรมทางสังคมของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางในรายชื่อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีวินัยเคารพกติกาขององค์กรมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุดและการเห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรมและสังคมท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่นๆนั้นผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่ายู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

4.4.5 ด้านบุคลิกภาพ ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาการพิมพ์ มีความเห็นว่าบุคลิกภาพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางในรายชื่อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีรับฟังความเห็นของผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับ

สูงสุดและการควบคุมอารมณ์ต่อตนเองและผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่นๆ นั้น ผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่าอยู่ในระดับเกณฑ์ปานกลาง

4.4.6 ด้านตระหนักรู้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคี มีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคี ตระหนักรู้ในการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในรายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เสียสละอุทิศตนในการทำงานเพื่อส่วนรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด และการมีส่วนร่วม กิจกรรมของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุด ส่วนข้ออื่นๆ นั้น ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

4.5 ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคี มีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่น 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีคุณลักษณะดังนี้

4.5.1 ด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคี มีความเห็นว่าความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในรายข้อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ทำงานโดยเน้นความปลอดภัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด และความรู้ความสามารถทำงานถูกต้องตามหลักวิชาการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่นๆ นั้นผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

4.5.2 ด้านทักษะในการจัดการ ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคี มีความเห็นว่า ทักษะในการจัดการของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางในรายข้อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สนใจศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ อยู่เสมอมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด และการวางแผนหรือจัดระบบงานก่อนการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่นๆ นั้นผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

4.5.3 ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคี มีความเห็นว่าเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง ในรายข้อจะพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีความรับผิดชอบต่องานที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุดและการมีความรักศรัทธาในวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุด ส่วนข้ออื่น ๆ นั้น ผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่าอยู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

4.5.4 ด้านพฤติกรรมทางสังคม ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างยนต์ มีความเห็นว่า พฤติกรรมทางสังคมของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางในรายชื่อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีวินัยเคารพกติกาขององค์กรมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุดและการเห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรมและสังคมท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่นๆนั้นผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าอยู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

4.5.5 ด้านบุคลิกภาพ ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างยนต์ มีความเห็นว่าบุคลิกภาพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางในรายชื่อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีรับฟังความเห็นของผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับ สูงสุดและการควบคุมอารมณ์ต่อตนเองและผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่นๆ นั้น ผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่าอยู่ในระดับเกณฑ์ปานกลาง

4.5.6 ด้านตระหนักการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างยนต์ มีความเห็นว่าคุณลักษณะการศึกษาระบบทวิภาคี ตระหนักในการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในรายชื่อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เสียสละอุทิศตนในการทำงานเพื่อส่วนรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด และการมีส่วนร่วม กิจกรรมของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุด ส่วนข้ออื่นๆ นั้น ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

4.6 ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างเชื่อมโลหะแผ่น มีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่น 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในเขตกรุงเทพมหานครมีคุณลักษณะดังนี้

4.6.1 ด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างเชื่อมโลหะแผ่น มีความเห็นว่าความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในรายชื่อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ทำงานโดยเน้นความปลอดภัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด และความรู้ความสามารถทำงานถูกต้องตามหลักวิชาการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่นๆ นั้นผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

4.6.2 ด้านทักษะในการจัดการผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างเชื่อมโลหะแผ่น มีความเห็นว่าทักษะในการจัดการของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางในรายชื่อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สนใจศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆอยู่เสมอมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด และการวางแผนหรือจัดระบบ

งานก่อนการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่นๆ นั้นผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

4.6.3 ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก มีความเห็นว่าเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในรายข้อจะพบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก มีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่การงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุดและการมีความรักศรัทธาในวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุด ส่วนข้ออื่น ๆ นั้น ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก มีความเห็นว่าอยู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

4.6.4 ด้านพฤติกรรมทางสังคม ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเห็นว่าการศึกษาระดับปริญญาตรีช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นทีม และการแก้ปัญหา ซึ่งมีความสำคัญต่อความสำเร็จในอาชีพการงาน นอกจากนี้ยังเห็นว่าการศึกษาระดับปริญญาตรีช่วยพัฒนาบุคลิกภาพและทัศนคติที่ดีต่อสังคม ซึ่งส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมและการเป็นพลเมืองที่ดี

4.6.5 ด้านบุคลิกภาพ ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างเชื่อมโลหะแผ่น มีความเห็นว่
บุคลิกภาพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีพศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปาน
กลางในรายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีพศึกษาระบบทวิภาคีรับฟังความเห็นของผู้อื่นมีค่าเฉลี่ย
อยู่ในลำดับสูงสุดและการควบคุมอารมณ์ต่อตนเองและผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้อ
อื่นๆ นั้น ผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่าอยู่ในระดับเกณฑ์ปานกลาง

4.6.6 ด้านตระหนักรู้การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง

ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทเห็นว่าการศึกษาระบบทวิภาคีตระหนักรู้ในการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมืองโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในรายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทเห็นว่าการศึกษาระบบทวิภาคีเสียสละอุทิศตนในการทำงานเพื่อส่วนรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด และการมีส่วนร่วม กิจกรรมของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุด ส่วนข้ออื่นๆนั้น ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่ายู่ในเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

4.7 ผู้สำเร็จการศึกษาด้านการช่างกลโรงงาน มีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่น 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในเขตกรุงเทพมหานครมีคุณลักษณะดังนี้

4.7.1 ด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพผู้สำเร็จการศึกษาระดับ
 กศร. มีความเห็นว่าความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาระดับ

ศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในรายชื่อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ทำงาน โดยเน้นความปลอดภัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด และความรู้ความสามารถทำงานถูกต้องตามหลักวิชาการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่นๆ นั้นผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่ายู่ในเกณฑ์ปานกลาง

4.7.2 ด้านทักษะในการจัดการผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีสาขาช่างกลโรงงาน มีความเห็นว่ายู่ในเกณฑ์ปานกลางในการจัดการของผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางในรายชื่อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคี สนใจศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ อยู่เสมอมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด และการวางแผนหรือจัดระบบงานก่อนการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่นๆ นั้นผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่ายู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

4.7.3 ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีสาขาช่างกลโรงงานมีความเห็นว่ายู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางในรายชื่อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางในรายชื่อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความรับผิดชอบต่องานที่ตนรับผิดชอบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุดและการมีความรักศรัทธาในวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่นๆ นั้น ผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่ายู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

4.7.4 ด้านพฤติกรรมทางสังคม ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีสาขาช่างกลโรงงาน มีความเห็นว่ายู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางในรายชื่อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางในรายชื่อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคี มีวินัยเคารพกติกาขององค์กรมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุดและการเห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรมและสังคมท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่นๆ นั้นผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่ายู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

4.7.5 ด้านบุคลิกภาพ ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีสาขาช่างกลโรงงาน มีความเห็นว่ายู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางในรายชื่อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางในรายชื่อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีรับฟังความเห็นของผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุดและการควบคุมอารมณ์ต่อตนเองและผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่นๆ นั้นผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่ายู่ในระดับเกณฑ์ปานกลาง

4.7.6 ด้านตระหนักรู้การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีสาขาช่างกลโรงงาน มีความเห็นว่ายู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางในรายชื่อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีตระหนักรู้การมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในรายชื่อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคี เสียสละอุทิศตนในการทำงานเพื่อส่วนรวม

มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด และการมีส่วนร่วม กิจกรรมของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุด ส่วนข้ออื่นๆ นั้น ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่ายู่ในเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

4.8 ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างเครื่องประดับอัญมณี มีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่น 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีคุณลักษณะดังนี้

4.8.1 ด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างเครื่องประดับอัญมณี มีความเห็นว่าความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในรายข้อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ทำงานโดยเน้นความปลอดภัยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด และความรู้ความสามารถทำงานถูกต้องตามหลักวิชาการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่นๆ นั้นผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่ายู่ในเกณฑ์ปานกลาง

4.8.2 ด้านทักษะในการจัดการผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างเครื่องประดับอัญมณี มีความเห็นว่า ทักษะในการจัดการของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางในรายข้อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี สนใจศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ๆ อยู่เสมอมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด และการวางแผนหรือจัดระบบงานก่อนการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่นๆ นั้นผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นว่ายู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

4.8.3 ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างเครื่องประดับอัญมณี มีความเห็นว่าเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางในรายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีความรับผิดชอบต่องานที่การงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุดและการมีความรักศรัทธาในวิชาชีพมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่นๆ นั้นผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่ายู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

4.8.4 ด้านพฤติกรรมทางสังคม ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างเครื่องประดับอัญมณี มีความเห็นว่าพฤติกรรมทางสังคมของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางในรายข้อจะพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีวินัยเคารพกติกาขององค์กรมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุดและการเห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรมและสังคมท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่นๆ นั้นผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่ายู่ในระดับเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

4.8.5 ด้านบุคลิกภาพ ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างเครื่องประดับอัญมณี มีความเห็นว่าบุคลิกภาพของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีโดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในรายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีรับฟังความเห็นของผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุดและการควบคุมอารมณ์ต่อตนเองและผู้อื่นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุดส่วนข้ออื่นๆ นั้น ผู้สำเร็จการศึกษา มีความเห็นว่าอยู่ในระดับเกณฑ์ปานกลาง

4.8.6 ด้านตระหนักรู้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง ผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างเครื่องประดับอัญมณี มีความเห็นว่าผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีตระหนักในการมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง โดยเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ในรายข้อพบว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เสียสละอุทิศตนในการทำงานเพื่อส่วนรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับสูงสุด และการมีส่วนร่วม กิจกรรมของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับต่ำสุด ส่วนข้ออื่นๆ นั้น ผู้สำเร็จการศึกษามีความเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลางทุกข้อ

ดังนั้นจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึกและผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีทุกสาขาวิชา ประเมินคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี แต่ละด้านอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานในการวิจัยครั้งนี้

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาลักษณะหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีรุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ตามความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึก และผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคี ในคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ ด้านทักษะในการจัดการ ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ด้านพฤติกรรมต่อสังคม ด้านบุคลิกภาพ ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง อยู่ในเกณฑ์ปานกลางซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานงานวิจัยเนื่องจาก ผู้เรียนสายอาชีวศึกษาส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะในระดับชนชั้นกลางหรือต่ำและหากมองทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมักจะมีผลการเรียนในระดับกลางหรือต่ำการเรียนรู้ของนักเรียนในระบบทวิภาคีอาศัยการทำตามแบบ ความชำนาญจึงเกิดจากการฝึกซ้ำมากกว่าการวิเคราะห์หรือสร้างสรรค์ด้วยตนเอง (พนิต เข้มทอง.2527:17)ประกอบกับการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเป็นระบบใหม่ สถานประกอบการและนักเรียนยังไม่มี ความเข้าใจในแนวทางการจัดการเรียนการสอน ส่งผล

ให้ความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีอยู่ในระดับปานกลางถึงต่ำ (ชาติ พรหมแก้ว.2542 : 22) สอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึกนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่มีต่อสมรรถภาพในการปฏิบัติงานของนักเรียนระบบทวิภาคี สาขาวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยเทคนิคตรัง (ปรีดี เกตุทอง. 2543 : 47)พบว่าความรู้ความสามารถ ทักษะ การจัดการของ ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เนื่องจากผู้สำเร็จการศึกษามาจากความรับผิดชอบและขาดงานบ่อยทำให้สถานประกอบการไม่อาจมอบหมายงานใดๆให้ทำได้ เพราะอาจจะเสียหายต่อธุรกิจผู้สำเร็จการศึกษาจึงมีโอกาสรู้งานได้น้อยและสาเหตุที่ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถ ทักษะในวิชาชีพอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับหลักการจัดการ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเนื่องจากผู้สำเร็จการศึกษาในระดับ ปวช. มีอายุน้อยเกินไปขาดความพร้อมทั้งร่างกายและจิตใจรวมถึงความไม่เข้าใจในระบบการปฏิบัติงานในสถานประกอบการ (สำนักงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี.2538 : 4)นอกจากนั้นความพร้อมของครูฝึกและปริมาณงานในสถานประกอบการมีส่วนสำคัญต่อการเรียนรู้ของนักเรียนดังที่ เพลินจิตต์ พรหมพุดและคณะ (2537 : 37)กล่าวว่าถ้า ผู้สำเร็จการศึกษามีความเชื่อมั่นและศรัทธาในการจัดการเรียนการสอนมีความรักดีต่อสถานศึกษาและอาจารย์มีทักษะการถ่ายทอดอย่างปราณีตและตระหนักถึงความปลอดภัยในการทำงานแก่ ผู้เรียนได้ สิ่งเหล่านี้จะเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของการจัดการศึกษาสอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อพัฒนาการศึกษาเพื่ออาชีพ(2536 :7) ที่กล่าวว่าการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีจะพัฒนาคุณภาพและปริมาณของผู้เรียนเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับขนาดและฐานะของสถานประกอบการด้วยบริษัทที่ใหญ่และมีฐานะการเงินมั่นคงย่อมมีศักยภาพที่จะทำการฝึกได้ดีกว่าบริษัทขนาดเล็ก นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับสาขาวิชาที่สถานประกอบการจะร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนว่าสถานประกอบการมีความพร้อมมากน้อยเพียงใดสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อังฉรา ผ่องพิทยา (2538 : บทคัดย่อ)ที่กล่าวว่าความมุ่งหมายของหลักสูตรการเรียนการสอน จะเป็นตัวกำหนดให้ผู้เรียนหรือผู้สำเร็จการศึกษา มีความรู้ความสามารถในทุก ๆ ด้าน ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและผู้สำเร็จการศึกษาจะเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ ขึ้นอยู่กับปัจจัยเบื้องต้นดังนี้ คือ หลักสูตร ผู้เรียน ผู้ดำเนิน กิจกรรมการเรียนการสอนซึ่งหมายถึงการวางแผน การจัดบุคลากร การอำนวยความสะดวก เป็นต้น (กิตติมา ปรีดีศิลป. 2532 : 2 - 4)

ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้ เพราะการเรียนการสอนทั้งในสถานศึกษาและสถานประกอบการให้ความสำคัญกับการฝึกปฏิบัติงานในวิชาชีพมากจนละเลยความรู้ทักษะและการจัดการ หากพิจารณาตามโครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพจะเห็นได้ว่ามีเนื้อหาการจัดการน้อย ภาระหน้าที่การจัดการส่วนใหญ่เป็นหน้าที่ของผู้จัดการและหัวหน้าช่าง นักเรียนจึงไม่ได้ฝึกหัดใน

ส่วนนี้(ปริทัศน์ เกตุทอง.2543 : 51) อีกทั้งผู้เรียนสายวิชาชีพมักจะเป็นผู้มีระดับผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ปานกลางพื้นฐานความรู้วิชาชีพจึงน้อยประกอบกับงานของอาจารย์ผู้สอนในสถานศึกษาและครูฝึกในสถานประกอบการมีมากจึงดูแลนักเรียนไม่ทั่วถึง(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.2538 : 52) ทำให้เกณฑ์ในการประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีอยู่ในเกณฑ์ปานกลางและเมื่อพิจารณาคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษารายด้านทั้ง 6 ด้านพบว่าด้านบุคลิกภาพของผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคี มีค่าเฉลี่ยในลำดับคะแนนมากที่สุด ส่วนด้านการตระหนักรู้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง มีค่าเฉลี่ยในลำดับคะแนนต่ำสุด ทำให้มีประเด็นควรแก้การอธิบาย ดังนี้

1. การที่ผลวิจัยพบว่าผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึกนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีประเมินว่าผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีบุคลิกภาพ ในระดับปานกลาง โดยมีค่าลำดับคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าด้านอื่นๆ นั้น อาจเป็นเพราะปัจจัยเบื้องต้นที่ส่งผลต่อความสามารถของผู้สำเร็จการศึกษา โดยเฉพาะในด้านปัจจัยแรกคือ หลักสูตร เนื่องจากในหลักการและจุดประสงค์ของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ได้กำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษามีบุคลิกภาพดีและเหมาะสม สามารถออกไปประกอบอาชีพได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานและสังคม เมื่อพิจารณาในรายละเอียดของหลักสูตรพบว่าในแต่ละรายวิชาที่ใช้ในการเรียนการสอนมีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพทั้งสิ้น เช่น วิชาสังคม 1-3 วิชาพระพุทธศาสนา 1-3 วิชาภาษาไทย 1-3 วิชาพลศึกษา 1-2 ที่มุ่งเน้น บุคลิกภาพ การแต่งกาย การมีมนุษยสัมพันธ์ และนักเรียนต้องเรียนในรายวิชาดังกล่าวตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1 ถึงภาคเรียนที่ 3 ปัจจัยที่ 2 คือ ผู้สำเร็จการศึกษา เมื่อพิจารณาถึงคุณสมบัติของผู้ที่เข้าศึกษาใน หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ที่กำหนดให้ผู้เข้าศึกษาต้องเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมและมีความประพฤติดี จึงทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคี มีบุคลิกภาพโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดังกล่าว (ประเวศ ยอดยิ่ง . 2537 : 85)

2. การที่ผลวิจัยพบว่าผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึกนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประเมินว่า ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตระหนักรู้มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง ในระดับปานกลาง โดยมีค่าลำดับคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่นๆ นั้น เพราะว่าการให้ผู้สำเร็จการศึกษามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมืองได้นั้น นอกจากสถาบันการศึกษาเป็นผู้กำหนดแล้ว สถาบันครอบครัวและสถาบันสื่อมวลชนยังส่งผลให้ความตระหนักข้างต้น เปลี่ยนแปลงไปตามค่านิยมของสังคม เช่น สถานศึกษาสอนให้ประหยัดแต่สื่อมวลชนอาจส่งผลให้ฟุ่มเฟือย เป็นต้น

(คณัย ไชยโยธา.2535 : 152) แม้ว่าค่าลำดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมจะต่ำกว่าด้านอื่นๆ แต่เกณฑ์การประเมินก็อยู่ในลำดับที่ไม่ต่ำเกินไป เนื่องจากปัจจัยทางด้านหลักสูตร ผู้เรียนและผู้สอนได้กำหนดกิจกรรมการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี จึงทำให้ความตระหนักการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง โดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ดังกล่าว

3. เมื่อพิจารณาผลการวิจัย ในด้านความสอดคล้องของความคิดเห็น ของผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึกนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในแต่ละด้าน พบว่าข้อ 5 ด้านบุคลิกภาพ ความคิดเห็นของความคิดเห็น ของผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึกนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี มีความคิดเห็นสอดคล้องกันและมีค่าเฉลี่ยโดยรวมสูงกว่าข้ออื่นๆ เพราะว่าเป็นข้อกำหนดในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 และในเนื้อหาวิชาพื้นฐาน เช่น วิชาวิชาสังคม 1-3 พระพุทธศาสนา 1-3 ภาษาไทย 1-3 ที่จะช่วยสร้างคุณลักษณะที่ดีของผู้สำเร็จการศึกษา เช่นการแต่งกาย การมีมนุษยสัมพันธ์ สุขภาพพลานามัย การมีสัมมาคารวะ การควบคุมอารมณ์ การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (วัชร อนุศาสนกุล. 2536 : 53) สอดคล้องกับงานวิจัยของประเวศ ยอดยิ่ง (2537 : 101) ที่กล่าวว่าบุคลิกภาพของผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ นักเรียน ของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประเมินอยู่ในระดับสูง เนื่องจากในรายวิชาพื้นฐานได้กำหนดบุคลิกภาพ ในวิชาสังคมซึ่งต้องเรียนตั้งแต่ภาคเรียนที่ 1-3 วิชาพระพุทธศาสนา เรียนในภาคเรียนที่ 2-4 วิชาพลศึกษาเรียนในภาคเรียนที่ 1 ถึงภาคเรียนที่ 2 นอกจากนี้ยังมี กิจกรรมชมรม ที่จะทำให้นักเรียนซึมซับบุคลิกภาพที่ดีออกไปสู่สังคม ดังนั้นเมื่อผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีได้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพแล้ว ย่อมเป็นที่ประจักษ์ได้ว่าผู้สำเร็จการศึกษาลักษณะนี้ เป็นผู้มีบุคลิกภาพดี เพราะบุคลิกภาพมีความสำคัญต่อความสำเร็จในงานที่จะทำให้เพื่อนร่วมงานเชื่อถือตลอดจนการสมัครงาน การพบปะผู้คน (ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์.2540 : 10) สอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึก และ ผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีที่ประเมินว่าในข้อ 5 ด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยลำดับคะแนนสูงกว่าข้ออื่นๆ ดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

1. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ จากการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางและมีบางประเด็นที่ควรปรับปรุง คือ หลักสูตรการเรียนการสอนไม่

สอดคล้องกับการเทคโนโลยีในสถานประกอบการ ส่วนที่ 2 คือ ครูผู้สอนที่จบการศึกษาใหม่ ๆ ไม่มีประสบการณ์ในวิชาชีพทำให้การสอนไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร(ชูศักดิ์ เปลี้นภู. 2543 : 10) ส่วนที่ 3 คือครูฝึกในสถานประกอบการไม่ใช่ผู้ประกอบการวิชาชีพครูโดยตรง แต่เป็นผู้ชำนาญการในงานด้านนั้น จึงทำให้นักเรียนที่ฝึกอาชีพอาจจะไม่ได้รับการฝึกวิชาชีพพื้นฐานที่ถูกต้องตามหลักการเรียนรู้ (วัชร อนุศาสนกุล. 2536 : 45) ได้แก่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามความต้องการของผู้เรียนหรือการสร้างกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ง่าย (Good. 1973 : 588) ดังนั้นการเตรียมความพร้อมของผู้สำเร็จการศึกษาก่อนเข้าศึกษาในระบบทวิภาคี จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะเสริมความรู้ความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพแก่ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคี ก่อนเข้าสู่การเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

2. ด้านทักษะการจัดการ จากการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง เนื่องจากทักษะที่เป็นหลักการและการนำความรู้ประสบการณ์ไปใช้ในการแก้ปัญหาทางวิชาชีพ ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถนำไปใช้งานได้ ส่วนทักษะการจัดการที่เป็นเทคโนโลยี การวางแผนจัดระบบงาน ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถนำไปใช้งานได้น้อย ทั้งที่สถานประกอบการมีความพร้อมทางด้านเทคโนโลยีมากกว่าสถานศึกษาทั้งนี้อาจเป็นเพราะในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพมุ่งเน้นการผลิตกำลังคนระดับช่างฝีมือมากกว่าหัวหน้าช่าง (ศรีสวัสดิ์ ศรีศรากร. 2537 : 65) ดังนั้นควรให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้พัฒนาความรู้ความสามารถทักษะการจัดการโดยจัดทำโครงการทางวิชาชีพก่อนสำเร็จการศึกษาเพื่อประจักษ์คิดค้นงานทางวิชาชีพ ที่เอื้อต่อการพัฒนาทางวิชาชีพ การศึกษาและการพัฒนาชุมชน สอดคล้องกับแนวคิดของวิชัย แหวนเพชร (2535 : 14-15) ที่ให้ความสำคัญของการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมว่าควรให้มีการสร้างเครื่องมือสร้างสิ่งประดิษฐ์โดยอาศัยเทคโนโลยีใหม่ๆที่เหมาะสมกับสาขาวิชาที่ศึกษาและนำมาพัฒนาองค์กรหรือบริการชุมชน

3. ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพจากการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางแต่ลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำเกินไป เนื่องจากผู้สำเร็จการศึกษามีความภาคภูมิใจในวิชาชีพ เป็นพื้นฐานเดิมอยู่แล้ว อีกทั้งการเรียนในสถานประกอบการ นักเรียนจะอยู่ในสถานะเหมือนพนักงานคนหนึ่ง ซึ่งสถานประกอบการจะฝึกนักเรียนให้มีความขยันหมั่นเพียรความอดทนต่อการทำงานความรับผิดชอบหน้าที่ การตรงต่อเวลา ความเชื่อมั่นตนเองในขณะที่ปฏิบัติงานมากกว่าการเรียนในระบบปกติที่นักเรียนจะอยู่ในสถานศึกษาซึ่งจะยึดหยุ่นเรื่องการตรงต่อเวลา และผู้สำเร็จการศึกษาจะไม่มีประสบการณ์กับเครื่องมือ เครื่องจักรจริง ทำให้ขาดความมั่นใจในการทำงาน เพราะฝึกแต่ทฤษฎีซึ่งมีอยู่ในสถานศึกษา การเรียนรู้ด้วยประสบการณ์จริง จึงเป็นแนวทางที่เสริมให้ผู้เรียนได้เกิด เจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ (ชูศักดิ์ เปลี้นภู. 2543 : 12)

4. ด้านพฤติกรรมทางสังคม จากการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลางแต่ลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำเกินไป เนื่องจากพฤติกรรมทางสังคมเป็นผลที่ได้จากการศึกษาในรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยเฉพาะในรายวิชาพื้นฐานวิชาชีพ และระเบียบวินัยในสถานศึกษา หรือสถานประกอบการ เช่น การเข้าแถวในกิจกรรมหน้าเสาธง การทำความผิดต้องถูกลงโทษตามระเบียบการปกครองนักเรียน ซึ่งส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมทางสังคมมีคะแนนค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง (ประเวศ ยอดยิ่ง. 2537 : 88) อีกส่วนหนึ่งคือทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาเกิดพฤติกรรมที่ดีขึ้นควรสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในทุกๆรายวิชา และควรมีการทดสอบคุณธรรมในการสอบคัดเลือก อีกทั้งในรายวิชาพระพุทธศาสนา 1-3 ควรเปลี่ยนจากการศึกษาในห้องเรียนเป็นการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เช่นการเข้าค่ายคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งทำให้เกิดเรียนรู้ที่หลากหลาย (เทียน ทองแก้ว. 2540 : 3)

5. ด้านบุคลิกภาพ จากการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยแม้ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในเกณฑ์มากแต่ควรเพิ่มการพัฒนาบุคลิกภาพและศิลปการพูด เน้นเทคนิคการเป็นช่างบริการที่ดี โดยใช้วิทยากรจากภายนอกสถานศึกษาหรือชุมชนและส่งเสริมให้ผู้สำเร็จการศึกษาได้ทำกิจกรรมการให้ความร่วมมือให้การสนับสนุนเพื่อนร่วมงานต่อองค์กรในทุกโอกาส (อัมพิกา ไกรฤทธิ์. 2521 : 19) นอกจากนี้ ครู-อาจารย์ต้องประพฤติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนทั้งคำพูด การกระทำ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของผู้สำเร็จการศึกษาก่อนออกไปสู่สังคม (เทียน ทองแก้ว. 2540 : 4)

6. ด้านการตระหนักรู้การมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง จากการวิจัยพบว่ามีความเฉลี่ยโดยรวม อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง โดยรายชื่อเห็นว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำที่เป็นเช่นนี้เพราะ การเรียนการสอนในระบบทวิภาคี นักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี อยู่ในสถานศึกษาเพียงสัปดาห์ละ 1-2 วัน การเข้าร่วมกิจกรรมวันสำคัญ ของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การเข้าร่วม กิจกรรมชมรมเพื่อทำงานเป็นกลุ่มได้กำหนดให้ทำในสถานประกอบการซึ่งโอกาสจัดกิจกรรมดังกล่าวจึงน้อย ทำให้การตระหนักในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง (วิทยาลัยเทคนิคมินบุรี.2541 : 7) ดังนั้นผู้สำเร็จการศึกษาทุกคนควรสนใจใฝ่รู้จากแหล่งข้อมูลข่าวสารวิทยาการทั้งทางไกลและทางใกล้จะ ได้เกิดความตระหนักต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมซึ่งเกิด โดยสามัญสำนึกหรือความฉลาดของตนเอง มีโอกาสได้เห็นการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและด้านอื่น ๆ ได้อย่างชัดเจน (เทียน ทองแก้ว. 2540 : 2)

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรศึกษารูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
2. ควรศึกษาปัญหาการฝึกภาคปฏิบัติในสถานประกอบการของครูฝึกนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
3. ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ เช่น ภูมิสำเนา ระดับการศึกษาของบิดามารดา สถานภาพของบิดา มารดา งบประมาณในการจัดการฝึกของสถานประกอบการ คุณวุฒิของครูฝึก ที่จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กัญญา วีรยวรรณ. การศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนระบบทวิภาคีของสถานศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษาเขตภาคเหนือในเชิงระบบ. กรุงเทพฯ : รายงานวิจัย : ศูนย์นิเทศอาชีวศึกษาภาคเหนือ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2543. อัดสำเนา.
- กฤษดา ผ่องพิทยา. การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สอนที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรครูศาสตรบัณฑิต โปรแกรมวิชาช่างอุตสาหกรรม วิทยาลัยครูพระนคร ปีการศึกษา 2530 - 2533. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.
- กฤษมันต์ วัฒนารงค์และคณะ. ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครู-อาจารย์สาขาอุตสาหกรรมในเขตจังหวัดภาคใต้ รายงานวิจัย : ศูนย์นิเทศอาชีวศึกษาภาคใต้ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2542. อัดสำเนา.
- เกษม สุวรรณกุล. สังคมยังต้องการบัณฑิตที่มีคุณภาพ. สยามรัฐ, 3 กรกฎาคม 2534.
- กิตติมา ปรีดีดิกล. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรวิพัฒน์. 2532.
- โกศล เพ็ชรสุวรรณ. ความต้องการกำลังคนของประเทศไทยในทศวรรษหน้า ใน เอกสารประกอบ การสัมมนาเรื่องการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์กับสังคมอุตสาหกรรม หน้า 51 กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูจันทระเกษม และวิทยาลัยครูพระนคร , 2534. อัดสำเนา.
- คณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อพัฒนาการศึกษาเพื่ออาชีพ, สำนักงาน. รายงานประจำปี. กรุงเทพฯ : กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2541
- _____, สำนักงาน แนวโน้มความต้องการแรงงานในภาคอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อพัฒนาศึกษาเพื่ออาชีพ, 2534. อัดสำเนา.
- _____, สำนักงาน. การพัฒนากำลังคนระดับกลาง. หน้า 65 กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการร่วมภาครัฐบาลและเอกชนเพื่อพัฒนาศึกษาเพื่ออาชีพ , 2534
- คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540 – 2544. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ . อัดสำเนา.

คณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การจัดฝึกภาคปฏิบัติให้นักศึกษามีความสามารถ

ในการทำงานสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน. กรุงเทพฯ : สำนักงาน

คณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ, 2535. อัดสำเนา.

_____. ความต้องการกำลังคนด้านอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ
ศึกษาแห่งชาติ, 2535. อัดสำเนา.

_____. ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการทำงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร
สู่ออาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ, 2535. อัดสำเนา.

_____. ภาวะการมีงานทำและคุณภาพในการทำงานของผู้จบอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2537. อัดสำเนา.

_____. การจัดฝึกภาคปฏิบัติให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ในการเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
คณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ, 2538. อัดสำเนา.

ชนะ ศรีวิหก. การติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนพาณิชยการสามเสน.

วิทยาพิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2537.

อัดสำเนา.

ชนะ กลีการ์ และสบันต์ อุตกฤษฎ์. รูปแบบการจัดอาชีวศึกษาระบบโรงเรียน โรงงาน. นนทบุรี
: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ, 2534.

ช่างกลปทุมวัน, วิทยาลัย. ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์เกี่ยวกับพฤติกรรมทาง

จริยธรรมของนักศึกษาช่างกลปทุมวัน. กรุงเทพฯ : งานวิจัยและพัฒนา :วิทยาลัยช่างกล

ปทุมวัน กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2540. อัดสำเนา.

ซารี มณีสรี. การบริหารงานธุรการ. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน, 2534

ชาติ พรหมแก้ว. ปัญหาการเรียน ส่วนตัวและสังคมของนักเรียนวิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี.

วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2542. อัดสำเนา.

ชาญ แสงงามปลั่ง. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค

(ปวท.) สาขาเทคนิคอุตสาหกรรมแปโตรเคมี วิทยาลัยเทคนิคระยอง ปีการศึกษา 2525-2529.

วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2533.

ชัยวุฒิ เกษมพัฒนา. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จากวิทยาลัยช่างกลปทุมวัน. กรุงเทพฯ : รายงานการวิจัย : วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2529. อัดสำเนา.

ชูศักดิ์ เปลียนภู. สรุปผลการวิจัยด้านการเรียนการสอนช่างอุตสาหกรรมและแนวคิดในการพัฒนาอาชีวศึกษา. เอกสารประกอบการประชุมผลงานทางวิชาการเพื่อการปฏิรูปการอาชีวศึกษา 11 - 13 กันยายน 2543 ณ โรงแรมพินนาเคิล หาดจอมเทียน พัทยา : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, 2543. อัดสำเนา.

คนัย ไชยโยธา. ชีวิตและความเป็นอยู่. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2535.

คนัย สุธิพงษ์. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาการโรงแรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2530. ถ่ายเอกสาร.

ดวงพร พงษ์ประดิษฐ์. การติดตามผลการฝึกอบรมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ประสานมิตร. 2537. อัดสำเนา.

คอกธูป พุทรมงคล. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีกลุ่มวิชาธุรกิจการโรงแรมของวิทยาลัยเทคนิคกระบี่. รายงานวิจัย : วิทยาลัยเทคนิคกระบี่ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2540. อัดสำเนา.

ศติยา มานิตกุล. การติดตามผลการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2538 ระบบทวิภาคีสาขาวิชาช่างยนต์ในสถานศึกษากลุ่มภาคกลางสังกัดกรมอาชีวศึกษา. ราชบุรี รายงานวิจัย : ศูนย์นิเทศอาชีวศึกษาภาคกลาง กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2541. อัดสำเนา.

ลัดดาวัลย์ หวังพานิช. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.

ทองเหล้า สุนทร. สถานประกอบการจังหวัดขอนแก่นกับความต้องการรับนักศึกษา ปวช.ฝึกงาน. ขอนแก่น : วิทยาลัยเทคนิคขอนแก่น กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2526. อัดสำเนา.

ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์. การพัฒนาบุคลิกภาพและศิลปะการพูด. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2540.

เทคนิคมินบุรี, วิทยาลัย. แผนปฏิบัติงานงบประมาณประจำปี. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยเทคนิคมินบุรี
กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2541.

_____. นโยบายและโครงการปฏิบัติงานของวิทยาลัยเทคนิคมินบุรี. วิทยาลัยเทคนิค
มินบุรี กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2542.

เทียน ทองแก้ว. “วิสัยทัศน์ : ความหมาย กรอบความคิด การสร้าง และการเขียน,” ใน เอกสาร
ประกอบการบริหารสถาบัน. หน้า 10 . จันทบุรี : สถาบันราชภัฏรำไพพรรณี กรมการฝึกหัดครู
กระทรวงศึกษาธิการ, 2540.

ธนู แสงศักดิ์. แนวความคิดการพัฒนาอาชีวศึกษาของไทย. กรุงเทพฯ : รวมบทความอาชีวศึกษา.
วิทยาการ, 2517.

บังอร ชูพงษ์. การศึกษาสภาพปัญหาทางสังคมของเด็กวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษากรมสามัญ
ศึกษาในเขตภาคกลาง. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.
อัคราณา.

บุญญศักดิ์ ใจจงกิจ. บทบาทของเอกชนภาคธุรกิจและสถานประกอบการกับการศึกษา. กรุงเทพฯ :
เอกสารวิจัย: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540. อัคราณา.

ปราณี เถลิงพล. การแนะแนวและการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2515.

ประคอง กรรณสูต. สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539

ประเวศ ยอดคิง. จริยธรรมของนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดกรม
อาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. นครราชสีมา รายงานการวิจัย : ศูนย์นิเทศ
อาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2537. อัคราณา.

ประสาร ทิพย์ธรา. การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ไอเดียสโตร์, 2530.

ปรีดี เกตุทอง. ความคิดเห็นของครูฝึกที่มีต่อสมรรถภาพในการปฏิบัติงานของนักเรียนระบบ
ทวิภาคี สาขาวิชาช่างยนต์ วิทยาลัยเทคนิคตรัง. ตรัง : รายงานการวิจัย, ศูนย์นิเทศ
อาชีวศึกษาภาคใต้ กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2543

พงศ์ หรดาล. เอกสารประกอบการสอนอาชีวศึกษา. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูพระนคร, 2531.

พนม เพ็งศิริ. แนวโน้มการจัดอาชีวศึกษาโดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและเอกชน.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537.
อัคราณา.

พนิต เข้มทอง. เจตคติต่ออาชีวศึกษา. เอกสารประกอบการบรรยาย : ศูนย์นิเทศอาชีวศึกษาภาคเหนือ, 2527. อัดสำเนา.

พระเทพเวที. การศึกษาที่สากลบนฐานแห่งภูมิปัญญาไทย. กรุงเทพฯ: โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2534.

พิพัฒน์ บุญญสัถย์. การพัฒนารูปแบบความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและเอกชนในการจัดอาชีวศึกษาสาขาพัฒนยกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน.

กรุงเทพฯ: วิทยาลัยพัฒนการบางนา กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2533. อัดสำเนา.

เพลินจิตต์ พรหมพูนและคณะ. สาเหตุที่ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำลง. กรุงเทพฯ :

เอกสารประชุมทางวิชาการเรื่องการวิจัยทางอาชีวศึกษาและอุตสาหกรรมศึกษา : สำนักงานพัฒนาและเทคนิคศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2537. อัดสำเนา.

มานพ จันทรเทศ. รูปแบบการศึกษาอาชีพช่างฝีมือในอนาคตร่วมกันระหว่างรัฐบาลและเอกชนโดยใช้เทคนิคเดลฟาย. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม. นนทบุรี :

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2528. อัดสำเนา. อัดสำเนา.

มยุรี จารปาน. รายงานการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพของการอาชีวศึกษาและประสิทธิภาพของระบบ

การผลิต. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2537.

เมธี ปิณฑนนท์. การบริหารอาชีวะและเทคนิคศึกษา. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยี

พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2530.

รวีวรรณ ชินะตระกูล. ความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบัน

เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2535.

วรภรณ์ บวรศิริ. Vocational Technical Educational and the Thai Labor Market. กรุงเทพฯ :

กองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2523.

วัชร อนุศาสนกุล. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพสาขาวิชาเทคนิค

แว่นตาและเลนส์. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2536. อัดสำเนา.

วัชรีย์ ทรัพย์มี. การแนะแนวอาชีพ. แผนกวิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2521.

- วันตา เทือกขันธ์. การติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา หลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิตสาขาวิชาอุตสาหกรรมศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปี 2534-2539. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2540. อัดสำเนา.
- วันชัย จันทรวงศ์. การติดตามผลการปฏิบัติงานของนักเรียนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามความ
คิดเห็นของสถานประกอบการ. รายงานวิจัย : ศูนย์นิเทศอาชีวศึกษาภาคใต้, 2538.
- วิชัย แหวนเพชร. เทคนิคและวิธีการสอนอุตสาหกรรมศึกษา, กรุงเทพฯ : คณะอุตสาหกรรมศึกษา
วิทยาลัยครูพระนคร , 2530.
- วิชากร.กรม. รายงานผลการวิจัย โครงการศึกษาลักษณะ การจัดระบบติดตามผลการใช้หลักสูตรที่
มีประสิทธิภาพ และวิธีการจัดปัจจัยเสริมที่เหมาะสม ต่อระบบติดตามผล การใช้หลักสูตร
กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ, 2525. อัดสำเนา.
- วิทยา วิภาวิวัฒน์. การติดตามผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตครุศาสตร์อุตสาหกรรมสาขา
วิศวกรรมโยธา ภาควิชาครุศาสตร์โยธา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและวิทยาศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ในทัศนะของบัณฑิต และผู้บังคับบัญชา.
วิทยานิพนธ์ คอ.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2530.
อัดสำเนา.
- วิเวก ปางพุดพิงศ์. รายงานประจำปี 2523 กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : กรม
อาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2523.
- วีระพันธ์ สติพิงศ์. ปรัชญาอาชีวและเทคนิคศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล, 2540.
- ศรีสวัสดิ์ ศรีสรากร. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขา
ศิลปกรรม วิชาเอกออกแบบศิลปประยุกต์ คณะศิลปกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล. วิทยา
นิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2537. อัดสำเนา.
- สมชอบ ไชยเวช. แนวทางในการจัดอาชีวะเทคนิคศึกษาเพื่อแก้ปัญหาการว่างงานโดยความร่วมมือ
ระหว่างรัฐบาลและเอกชน. ในเอกสารประกอบคำบรรยายวิชาการบริหารอาชีวศึกษา หน้า
12 นนทบุรี : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2533.
- สบสันต์ อุดกฤษฎ์และคณะ. การฝึกอาชีพทางเทคโนโลยีอุตสาหกรรม การสอน หลักสูตร
การวางแผน กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 2533.

สาธิต ทิมวัฒนบรรเทิง. การติดตามผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขา

จิตรศิลป์และสาขา ศิลปประยุกต์ โรงเรียนไทยจิตรศิลป์อาชีพะ. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.

สุชา จันทระ. วัยรุ่น. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2528.

สุริยา แก้วมณี. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาลักษณะประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค สาขา

เทคนิคเขียนแบบวิศวกรรมเครื่องกล วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ ค.ม.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2537. ถ่ายเอกสาร.

สุรีย์ ธรรมเลิศล้ำ. การติดตามผลบัณฑิตครูศาสตร์ สาขาวิชาการพลศึกษา คณะครุศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

ถ่ายเอกสาร.

สุนทร คำโตนดและคนอื่นๆ. การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษา ระดับประกาศนียบัตรการศึกษา

ชั้นสูงและระดับปริญญาตรี จากวิทยาลัยครูสกลนคร ปีการศึกษา 2521-2524. สกลนคร :

วิทยาลัยครูสกลนคร, 2539. อัดสำเนา.

อรพินทร์ ชูชม . เอกสารประกอบการสอนวิชาวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.

อนันต์ อนันตรังสี. หลักการแนะแนว กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2527.

อาชีวศึกษา, กรม. การศึกษาเพื่อความเป็นนิสิต หนังสือที่ระลึก ในวาระครบ 10 ปีเหตุการณ์และ

อาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร : กระทรวงศึกษาธิการ, 2532.

_____ การจัดการอาชีวศึกษาระบบโรงเรียน-โรงงาน. กรุงเทพฯ : สำนักงาน

โครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี, 2534. อัดสำเนา.

_____ การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี. กรุงเทพฯ : สำนักงานโครงการอาชีวศึกษา

ระบบทวิภาคี, 2541.

_____ ความคิดเห็นของสถานประกอบการต่อการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี.

กรุงเทพฯ : โครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี, 2538. อัดสำเนา.

_____ คู่มือการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี. กรุงเทพฯ : กองวิทยาลัยเทคนิค, 2541.

_____ . หลักการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามโครงการความร่วมมือ ไทย

เยอรมัน. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพระบบทวิภาคี
23 สิงหาคม 2537 ณ โรงแรมรามารการ์เด็น กรุงเทพฯ : สำนักงานโครงการอาชีวศึกษาระบบ
ทวิภาคี, 2537. อัดสำเนา.

_____ . หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538. กรุงเทพฯ: กระทรวง

ศึกษาธิการ, 2538.

อิวเย็น คอร์ทนีย์ และฝ่ายความร่วมมือประสานงานกับภาคเอกชน กองแผนงาน กรมอาชีว
ศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. การพัฒนาการรูปแบบความร่วมมือและประสานงาน
ระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพ. กรุงเทพฯ :
ม.ป.ท. , 2538. อัดสำเนา.

อัจฉรินทร์ สารสาส. โรงเรียนโรงงานฝึกอาชีพป้อนอุตสาหกรรม. ประชาชาติธุรกิจ : 1-3
สิงหาคม 2534.

อัมพิกา ไกรฤทธิ. มนุษย์สัมพันธ์ในโรงงาน. กรุงเทพฯ : คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2521.

ยุพา อุดมศักดิ์. ข้อคิดในการติดตามผลบัณฑิตเพื่อปรับปรุงหลักสูตร. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
คณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ, 2515.

Arbuckle, Dugald S. Student Personnel Service in Higher Education. New York :

Mc Graw Hill Book Company, Inc., 1963

Apple, Robert Leonard. "An Evaluation of the Secondary Teacher Education Program at
North Park College Based upon a Follow-up Study and the Academic Record of Secondary
Teacher Graduates," in Dissertation Abstracts International. 28:1321-A; October, 1967.

Baert, Brian R. A Follow up Study of Industrial Arts Baccalaureate and Graduate
Degree Recipient From California State University, Long Beach from 1982 to 1987.

Master' s Thesis. Long Beach: California State University, 1988

Barella. Richard Vincent. "A Follow-up Study of Graduates Service Assistant Who Received a
Master's Degree in Industrial Education From Ball State University" Dissertation Abstracts
International. 36(8) : หน้า ; February, 1976.

- Berdie, Ralph F. and others. **Testing in Guidance and Counseling**. New York: Mc Grow - hill Book Company , Inc; 1963.
- Deam, Thomos Everett "Practice and Opinions Related to Follow-up Study by public Junior colleges," **Dissertation Abstracts International**. 31 (2) : Auguat.1970
- Downing, Lester N. **Guidance in Counseling Services on Introduction** New York : Mc Grow Hill Book Company, 1968.
- Erickson, Clifford E. **A Basic Text for Guidance Workers**. Englewood Cliffs, N.J. :Prentice Hall, 1947.
- Fuller, W., and Chantavanich, A . **A Study of Primary Schooling in Thailand : Factors Afferting Scholastic Achievement of the Primary School Pupils**. Bangkok : Office of the National Educational Commission, 1976.
- Good, Carter V. Editor. **Dictionary of Education for free people** . New York : McGraw-Hill, 1973.
- Lefever, Wetty D; Archie M Turrel , and Henry I Weitzel, **Principles and Techniques or Guidance**. New York :The Ronald Press Company, 1950.
- Likert, John W. **Research in Education. 2nd. Englewook**. Cliffs , N.J. :Prentice-Hill,1970.
- ✓ Mc Corkle, Glaria "A Follow-up Study of the 1980 Graduates of the Chicago Urban Skills Institute," **Dissertation Abstract International**. January, 1987.
- Miller, F.M. and others. **Guidance Principle and Services**. 3 rd ed. Columbus: Bell & Howell, 1987.
- Norria, Willa, Franklin R. Zeran, and Raymond N Hatch, **The Information Service in Guidance**. Chicaco : Ran Mc Nally, 1966.
- ✓ Sanctis, V.D. A Follow-up Study of Ed. D. **Graduates from the Department of Educational Administration and Supervision at Rutgers University, the state University of New Jersey 1949-1969**. New Jersey: University of New Jersey,1971.
- Shertzer, Bruce and Stone, **Shelley C.Fundamental of Guidance**. Boston : Houghton Mifflin Book Company,1981.

Stoop, Emery and Gunnar L. Wahlguist, **Principles and Practices in Guidance.**

New York : Mc Graw - Hill , 1963.

Koats, Daphe M. "Back in Asia," **A Follow-up Study of Australian Trained Asia**

Students. The Australian National University. Canberra : The Australian

National University ,1969.

Wentling, T.L. **Evaluating Occupational Education and Training Program. 2 nd ed.**

Boston : Allyh and Bacon, Inc., 1980.

Wray; Monika Jamieson, and Others. **Employer Involvement in Schemes of Unified**

Vocational Preparation. Burks : The NEER Nelson Publishing Company.Ltd., 1982.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อสถานประกอบการ ที่ร่วมมือจัดการอาชีวศึกษา
กับสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
ในเขตกรุงเทพมหานคร

รายชื่อสถานประกอบการที่ตอบแบบสอบถามงานวิจัย
เรื่อง การศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษา
ระบบทวิภาคี ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร

1. บริษัท ไบนารีเทคโนโลยี จำกัด
2. บริษัท ซี แอนด์ เอ คอมพิวเตอร์ จำกัด
3. บริษัท คาด้าโปรดักส์ ทอปปิงมัวร์ จำกัด
4. บริษัท คิจิตอลคอม จำกัด
5. บริษัท กราฟฟิควิชั่น ไฮเทคโนโลยี จำกัด
6. บริษัท ไฮเอ็น-ออกซิโอซัพพลาย จำกัด
7. บริษัท ไอเดียล โซลูชั่น จำกัด
8. บริษัท อินเตอร์ฟาร์อีสเทิร์นวิศวกรรม จำกัด
9. บริษัท กุลธรเคอร์รี่ จำกัด (มหาชน)
10. บริษัท ซิลิคอน พาวเวอร์ ซัพพลาย จำกัด
11. บริษัท เลนโซ่ จำกัด
12. บริษัท สตาร์ปรีนท์ จำกัด
13. บริษัท ยูเนียนอุตสาหกรรมด้าย จำกัด
14. บริษัท ยูนิแมค (ประเทศไทย) จำกัด
15. บริษัท ไคเร็กซ์ อินโฟซิสเต็มส์ จำกัด
16. บริษัท ไทยรุ่งเรืองกิจการ จำกัด
17. บริษัท พูลเซอร์เคย์ จำกัด
18. บริษัท วิเชียรการช่าง จำกัด
19. บริษัท เอ็น วายส์ แมคคานิกส์ จำกัด
20. บริษัท อภิขพงษ์โยธา จำกัด
21. บริษัท ช.รุ่งเลิศกรู๊ป จำกัด
22. บริษัท คลินิกโฮม (ประเทศไทย) จำกัด
23. บริษัท สหการแมนเนจเม้นท์ จำกัด
24. บริษัท ศิลาชล จำกัด
25. บริษัท ดอกเบี๋ยการพิมพ์ จำกัด

26. บริษัท แฮปปี้แลนด์ ฟรันทิง จำกัด
27. องค์การค้าของคุรุสภา
28. บริษัท รุ่งศิลป์การพิมพ์ (1977) จำกัด
29. บริษัท ศรีบุญอุตสาหกรรมการพิมพ์ จำกัด
30. บริษัท สุรพิมพ์ จำกัด
31. บริษัท รัชชชัยการพิมพ์ จำกัด
32. บริษัท รัญนิจ จำกัด
33. บริษัท มีเดีย ซิสเต็มส์ จำกัด
34. บริษัท โจมธนา จำกัด
35. คาซาเทคเซอร์ ยูนิเวอร์ซิตี
36. บริษัท แอล เค อิลีกทริก จำกัด
37. บริษัท พรรณทิพย์ จำกัด
38. บริษัท เลิศชัย การไฟฟ้า จำกัด
39. บริษัท เอ็น เอ อาร์ เอ็นจิเนียริง จำกัด
40. บริษัท พี เอ แอล เอ็นจิเนียริง (ประเทศไทย) จำกัด
41. บริษัท พี ยู วี จำกัด
42. บริษัท นิวคอม เซฟ โปรดักส์ จำกัด
43. บริษัท เซฟตี้ ลิฟท์ จำกัด
44. บริษัท วัน เอ็นจิเนียริง จำกัด
45. บริษัท พลาติมา จำกัด
46. บริษัท ฟาร์เมอร์ อัมพริน จำกัด
47. บริษัท เทอร์ พลา ไทย อินคัสตรี จำกัด
48. บริษัท โปรแกรม อินเตอร์เทค จำกัด
49. รางสิต ยูนิเวอร์ซิตี
50. บริษัท สหวิริยา จำกัด
51. บริษัท เซาร์เทรค กรุ๊ป จำกัด
52. บริษัท ชัมซุง จำกัด
53. บริษัท สัมพันธ์ การช่าง จำกัด
54. บริษัท ไซเนอริยี เอเชีย จำกัด
55. บริษัท ไทรีนอน จำกัด

56. บริษัท ยูนิคอม เพอร์เมนท์ จำกัด
57. บริษัท อิม พงษ์ สยาม จำกัด
58. บริษัท บวรพา วิศวกรรมโยธา จำกัด
59. บริษัท กิตติศักดิ์ จำกัด
60. บริษัท พี ซี คอนสตรัคชั่น จำกัด
61. บริษัท ภาณุมาศ จำกัด
62. บริษัท ภูวนันท์ ริลสเทท จำกัด
63. บริษัท ชัยฟาร์ จำกัด
64. บริษัท สมพงษ์วัฒนา จำกัด
65. บริษัท ธานนท์ ทวีทรัพย์ จำกัด
66. บริษัท อุดมทอง คอนสตรัคชั่น จำกัด
67. บริษัท คงทน จำกัด
68. บริษัท ฟิลิปส์ โฮเมเนนซ์ จำกัด
69. ดี แอร์ ฟอนส์ พับบริค เวิร์ก ดีพาร์ทเมนต์
70. บริษัท กู๊ด เทรค เอ็นจิเนียริง จำกัด
71. บริษัท รีล เอสเทรท คอนซัมแดนซ์ จำกัด
72. บริษัท ชัยพิทักษ์ จำกัด
73. บริษัท สยาม อินคัสตรี แอนด์ มิเทน เวิร์ก จำกัด
74. บริษัท ยูเนี่ยนพลาสติก จำกัด (มหาชน)
75. บริษัท ซี เอส เรดิเอเตอร์ จำกัด
76. บริษัท อาซาฮี แมชชีน จำกัด
77. บริษัท รุ่งเรืองชัยรุ่งโรจน์ จำกัด
78. บริษัท บราเดอร์ ออโตพาร์ท เอ็นจิเนียริง จำกัด
79. บริษัท ซี เอส อินคัสตรี จำกัด
80. บริษัท ลาตกระบัง พูล แอนด์ค้าย จำกัด
81. บริษัท มินบุรีวิศวกรรม จำกัด
82. บริษัท ควอลิตี้ คอฟฟี่ โปรดักส์ จำกัด
83. บริษัท เรดิคอน จำกัด
84. บริษัท โรเค้นสต็อก (ประเทศไทย) จำกัด
85. บริษัท โรงงานไทยเชน จำกัด

86. บริษัท อีซูมิปิสดันแมนูแฟคเจอร์ริง (ประเทศไทย) จำกัด
87. บริษัท สมพลอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด
88. บริษัท ยันม่า จำกัด
89. บริษัท พศินา จำกัด
90. บริษัท ซี ซี ออโต้พาร์ท จำกัด
91. บริษัท ที ซี จี พรินติ้ง จำกัด
92. บริษัท กิจกมลสุโกศล จำกัด
93. บริษัท ยู ลาดกระบัง จำกัด
94. บริษัท เอเชีย โฮเต็ล จำกัด (มหาชน)
95. บริษัท ด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด
96. บริษัท เฟสเซอร์ เอ็นจิเนียริง จำกัด
97. บริษัท พี เอส มอเตอร์ จำกัด
98. บริษัท สามแอร์เอ็นจิเนียริง จำกัด
99. บริษัท ทรัพย์มิตรเอ็นจิเนียริง แอนด์ แอส โซซิเอท จำกัด
100. บริษัท ดับเบิลยู เอ เอ็ม กรุป จำกัด
101. บริษัท เซียร์พรีอเพอร์ตี จำกัด
102. บริษัท อีลีเทคอินเตอร์เนชั่น จำกัด

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

ที่ ทม 1012/๐๗๔๐

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๘๕ กุมภาพันธ์ 2543

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายอรรถพล สังขวาสี นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การติดตามผลผู้ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร" โดยมี ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ อาจารย์วีโรจน์ เอ็งสุโสมณ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน อาจารย์ศรีสมบัติ ศิริโรจน์ และ อาจารย์ภาณุเดช รักเงางาม เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามการศึกษาติดตามผลผู้ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นายอรรถพล สังขวาสี ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร. เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119, 664-1000 ต่อ 5644, 5646 โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1012/๐๘๖๐

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๗ มีนาคม 2543

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน กรรมการผู้จัดการ บริษัท ฟิลิปส์เซมิคอนดักเตอร์ จำกัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายอรรถพล สังขวาสี นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การติดตามผลผู้ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 (ปีการศึกษา 2538 – 2540) ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ อาจารย์ ดร.วิโรจน์ เอ็งสุโสภณ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตให้ผู้ควบคุมการฝึก จำนวน 5 คน ครูฝึก จำนวน 6 คน และ ผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 12 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 23 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามการศึกษาติดตามผลผู้ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนมีนาคม 2543

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายอรรถพล สังขวาสี ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119, 664-1000 ต่อ 5644, 5664 โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1012/๒๘ ๓๐

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

1 มีนาคม 2543

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน กรรมการผู้จัดการ บริษัท เจวีซี แมนูแฟคเจอร์ริง (ประเทศไทย) จำกัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายอรรถพล สังขาสี นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “การติดตามผลผู้ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 (ปีการศึกษา 2538 – 2540) ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร” โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ อาจารย์ ดร.วิโรจน์ เอ็งสุโสภณ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตให้ผู้ควบคุมการฝึก จำนวน 5 คน ครูฝึก จำนวน 6 คน และ ผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 12 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 23 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามการศึกษาติดตามผลผู้ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนมีนาคม 2543

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายอรรถพล สังขาสี ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัยฝ่ายบริหาร

รักษาราชการแทนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119, 664-1000 ต่อ 5644, 5664 โทรสาร. 258-4119

ที่ ทม 1012/ ๐๔๔๔/

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

19 สิงหาคม 2543

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้จัดการสถานประกอบการโครงการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นายอรรถพล สังขวาสี นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "การติดตามผลผู้ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร" โดยมี อาจารย์ ดร.ไพรัช วงศ์ยุทธไกร และ อาจารย์ยิโรจน์ เอ็งโสภณ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตให้ผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึกในสถานประกอบการ และผู้ศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ตอบแบบสอบถามการติดตามผลผู้ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือนสิงหาคม - กันยายน 2543

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ได้โปรดพิจารณาให้ นายอรรถพล สังขวาสี ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119, 664-1000 ต่อ 5726, 5646

โทรสาร. 258-4119

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
การศึกษาติดตามผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
ในเขตกรุงเทพมหานคร

ฉบับ ก สำหรับผู้ควบคุมการฝึกและครูฝึก
ของบริษัท

รายละเอียดของแบบสอบถาม แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบแสดงความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าข้อความ

1. ปัจจุบันท่านทำงานในตำแหน่ง

- [] ครูฝึกของสถานประกอบการ [] ผู้ควบคุมการฝึกในสถานประกอบการ
[] ผู้บริหารของสถานประกอบการ [] อื่นๆ

2. อายุ

- [] 20 – 30 ปี [] 31 – 40 ปี
[] 41 – 50 ปี [] 51 – 60 ปี
[] 60 ปีขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษา

- [] ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี
[] ปริญญาตรี
[] สูงกว่าระดับปริญญาตรี

4. ประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับระบบทวิภาคี

- [] น้อยกว่า 5 ปี [] มากกว่า 5 ปี

ตอนที่ 2 แบบแสดงความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มี 6 ด้านๆ ละ 5 ข้อ รวม 30 ข้อ คือ ด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ ด้านทักษะการจัดการ ด้านเจตคติที่มีต่ออาชีพ ด้านพฤติกรรมต่อสังคม ด้านบุคลิกภาพและด้านการตระหนักในการมีส่วนร่วมพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อที่	การติดตามผล	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	<u>ด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ</u> ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความรู้ความสามารถทักษะในสาขาวิชาชีพ					
2	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความสามารถในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ได้อย่างถูกวิธี					
3	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีปฏิบัติงานอย่างมีขั้นตอนถูกต้องตามหลักวิชาชีพ					
4	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีทำงานโดยเน้นความปลอดภัย					
5	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีปฏิบัติงานอย่างมี คุณภาพตามที่ได้รับมอบหมาย					
1	<u>ด้านทักษะในการจัดการ</u> ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีการวางแผนหรือจัดระบบงานก่อนปฏิบัติงาน					
2	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีสนใจศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ อยู่เสมอ					
3	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					

ข้อที่	การติดตามผล	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาทางด้านวิชาชีพ					
5	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์					
1	<u>ด้านเจตคติที่ดีต่ออาชีพ</u> ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความรักศรัทธาในอาชีพ					
2	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความเชื่อมั่นตนเองในการปฏิบัติงาน					
3	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความรับผิดชอบต่องานที่ทำงานที่ทำ					
4	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความภาคภูมิใจที่ได้เรียนในระบบทวิภาคี					
5	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีขยันหมั่นเพียรและอดทนต่อการทำงาน					
1	<u>ด้านพฤติกรรมทางสังคม</u> ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีให้คำยกย่องชมเชยเพื่อนร่วมงาน					
2	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีวินัยเคารพกติกาขององค์กร					
3	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีเป็นคนตรงต่อเวลา					
4	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีเห็นคุณค่าศิลปะวัฒนธรรมและสังคมท้องถิ่น					
5	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีส่วนในการรักษาสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น					

ข้อที่	การติดตามผล	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ด้านบุคลิกภาพ ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีแต่งกายสะอาดถูกระเบียบในระหว่างศึกษา					
2	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีสัมมาคารวะ แสดงบทบาทของตนเองได้อย่างเหมาะสม					
3	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีควบคุมอารมณ์ต่อตนเองและผู้อื่น					
4	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีทำงานโดยอาศัยหลักมนุษยสัมพันธ์					
5	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีปรับตัวเข้ากับการฝึกทักษะในสถานประกอบการ					
	ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมในการแก้ไข ปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง					
1	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีติดตามการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ					
2	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความเสียสละต่อส่วนรวม					
3	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีนำหลักศาสนามาใช้ในชีวิตประจำวัน					
4	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีส่วนเกี่ยวข้องหรือร่วมกิจกรรมชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์					
5	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีส่วนร่วมในการอภิปราย หรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม					

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

.....

.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

การศึกษาติดตามผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
ปีการศึกษา 2538 ของ สถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
ในเขตกรุงเทพมหานคร

ฉบับ ข สำหรับผู้สำเร็จการศึกษา

รายละเอียดของแบบสอบถาม แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ
อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ตอนที่ 2 แบบแสดงความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอา
ชีวศึกษาระบบทวิภาคี

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าข้อความ

1. สาขาวิชาที่ท่านศึกษา

- [] ช่างไฟฟ้า
- [] ช่างอิเล็กทรอนิกส์
- [] ช่างก่อสร้าง
- [] การพิมพ์
- [] ช่างยนต์
- [] ช่างเชื่อมโลหะ
- [] ช่างกลโรงงาน
- [] ช่างเครื่องประดับ

2. อายุ

- [] 20 ปี ถึง 25 ปี
- [] 25 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบแสดงความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้มี 6 ด้าน ๆ ละ 5 ข้อ รวม 30 ข้อ คือ ด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ ด้านทักษะการจัดการ ด้านเจตคติที่มีต่ออาชีพ ด้านพฤติกรรมต่อสังคม ด้านบุคลิกภาพและด้านการตระหนักในการมีส่วนร่วมพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ข้อที่	การติดตามผล	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	<u>ด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ</u> ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความรู้ความสามารถทักษะในสาขาวิชาชีพ					
2	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความสามารถในการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ได้อย่างถูกต้องวิธี					
3	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีปฏิบัติงานอย่างมีขั้นตอนถูกต้องตามหลักวิชาชีพ					
4	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีทำงานโดยเน้นความปลอดภัย					
5	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีปฏิบัติงานอย่างมี คุณภาพตามที่ได้รับมอบหมาย					
1	<u>ด้านทักษะในการจัดการ</u> ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีการวางแผนหรือจัดระบบงานก่อนปฏิบัติงาน					
2	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีสนใจศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ อยู่เสมอ					
3	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					

ข้อที่	การติดตามผล	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
4	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาทางด้านวิชาชีพ					
5	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์					
<u>ด้านเจตคติที่ดีต่ออาชีพ</u>						
1	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความรักศรัทธาในอาชีพ					
2	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความเชื่อมั่นตนเองในการปฏิบัติงาน					
3	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่การทำงานที่ทำ					
4	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความภาคภูมิใจที่ได้เรียนในระบบทวิภาคี					
5	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีขยันหมั่นเพียรและอดทนต่อการทำงาน					
<u>ด้านพฤติกรรมทางสังคม</u>						
1	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีให้คำยกย่องชมเชยเพื่อนร่วมงาน					
2	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีวินัยเคารพกติกาขององค์กร					
3	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีเป็นคนตรงต่อเวลา					
4	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีเห็นคุณค่าศิลปวัฒนธรรมและสังคมท้องถิ่น					
5	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีส่วนในการรักษาสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น					

ข้อที่	การติดตามผล	ระดับความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติงาน				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	<u>ด้านบุคลิกภาพ</u> ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีแต่งกายสะอาดถูก ระเบียบในระหว่างศึกษา					
2	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีสัมมาคารวะ แสดงบทบาทของตนเอง ได้อย่างเหมาะสม					
3	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีควบคุมอารมณ์ต่อ ตนเองและผู้อื่น					
4	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีทำงานโดยอาศัย หลักมนุษยสัมพันธ์					
5	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีปรับตัวเข้ากับการ ฝึกทักษะในสถานประกอบการ					
	<u>ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมในการแก้ไข</u> <u>ปัญหาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง</u>					
1	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีติดตามการเปลี่ยน แปลงเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ					
2	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีความเสียสละ ต่อส่วนรวม					
3	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีนำหลักศาสนา มาใช้ในชีวิตประจำวัน					
4	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีส่วนเกี่ยวข้อง หรือร่วมกิจกรรมชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์					
5	ผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีมีส่วนร่วมในการ อภิปราย หรือแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม					

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

.....

.....

ภาคผนวก ค
เกณฑ์การประเมินความคิดเห็นรายด้าน
ของผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึกและผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

เกณฑ์การประเมินความคิดเห็นรายด้าน ของผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึกและผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี

วิธีการประเมินความคิดเห็นรายด้านของผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึกและผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคี โดยนำข้อมูลตาราง 21 ในบทที่ 4 ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกครูฝึกและผู้สำเร็จการศึกษาที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในแต่ละระดับผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS ส่วนการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ใช้เกณฑ์การประเมิน 5 ระดับ โดยนำค่าเฉลี่ย μ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน δ มาแปลความหมายแบบสอบถาม ดังนี้

$\geq (\mu + 2\delta)$	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
$>(\mu+1\delta)$ ถึง $<(\mu+2\delta)$	เห็นด้วยในระดับมาก
$(\mu-1\delta)$ ถึง $(\mu+1\delta)$	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
$<(\mu-2\delta)$ ถึง $<(\mu+1\delta)$	เห็นด้วยในระดับน้อย
$\leq(\mu-2\delta)$	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึกในทั้ง 6 ด้าน คือ

1. ด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยรายด้าน $\mu = 3.24$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน $\delta = 0.76$ แทนค่าหารระดับความคิดเห็นจะได้เท่ากับ

ค่าเฉลี่ย	4.76-5.00	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.00-4.75	เห็นด้วยในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.48-3.99	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.72-2.47	เห็นด้วยในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	0.00-1.71	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ดังนั้นผู้ควบคุมการฝึกจึงมีความคิดเห็นต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่า 3.24

2.. ด้านทักษะในการจัดการ มีค่าเฉลี่ยรายด้าน $\mu = 3.13$, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน $\delta = 0.81$ แทนค่าหาค่าระดับความคิดเห็นจะได้เท่ากับ

ค่าเฉลี่ย	4.75-5.00	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.94-4.74	เห็นด้วยในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.32-3.93	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51-2.31	เห็นด้วยในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	0.00-1.50	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ดังนั้นผู้ควบคุมการฝึกจึงมีความคิดเห็นต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านทักษะในการจัดการ อยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่า 3.13

3. ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยรายด้าน $\mu = 3.20$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน $\delta = 0.69$ แทนค่าหาค่าระดับความคิดเห็นจะได้เท่ากับ

ค่าเฉลี่ย	4.58-5.00	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.89-4.57	เห็นด้วยในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51-3.88	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.92-2.50	เห็นด้วยในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	0.00-1.81	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ดังนั้นผู้ควบคุมการฝึกจึงมีความคิดเห็นต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่า 3.20

4. ด้านพฤติกรรมทางสังคม มีค่าเฉลี่ยรายด้าน $\mu = 3.25$, ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน $\sigma = 0.80$

แทนค่าหาค่าระดับความคิดเห็นจะได้เท่ากับ

ค่าเฉลี่ย	4.85-5.00	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.05-4.84	เห็นด้วยในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.45-4.04	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.65-2.44	เห็นด้วยในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	0.00-1.64	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ดังนั้นผู้ควบคุมการฝึกจึงมีความคิดเห็นต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้าน พฤติกรรมทางสังคม อยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่า 3.25

5. ด้านบุคลิกภาพ ค่าเฉลี่ยรายด้าน $\mu = 3.27$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน $\sigma = 0.81$ แทนค่าหาค่าระดับความคิดเห็นจะได้เท่ากับ

ค่าเฉลี่ย	4.89-5.00	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.08-4.88	เห็นด้วยในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.46-4.07	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.65-2.45	เห็นด้วยในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	0.00-1.65	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ดังนั้นผู้ควบคุมการฝึกจึงมีความคิดเห็นต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัด กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านบุคลิกภาพ อยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่า 3.27

6. ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง มีค่าเฉลี่ยรายด้าน $\mu = 3.07$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน $\sigma = 0.86$ แทนค่าหาค่าระดับความคิดเห็นจะได้เท่ากับ

ค่าเฉลี่ย	4.79-5.00	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
-----------	-----------	--------------------------

ค่าเฉลี่ย	3.93-4.78	เห็นด้วยในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.21-3.92	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.35-2.20	เห็นด้วยในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	0.00-1.35	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ดังนั้นผู้ควบคุมการฝึกจึงมีความคิดเห็นต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกอง วิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้าน ตระหนักในการ มีส่วนร่วมพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง อยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่า 3.07

ความคิดเห็นของครูฝึกในทั้ง 6 ด้าน คือ

1. ด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยรายด้าน $\mu = 3.49$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน $\sigma = 0.51$ แทนค่าหาค่าระดับความคิดเห็นจะได้เท่ากับ

ค่าเฉลี่ย	4.51-5.00	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.00-4.50	เห็นด้วยในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.98-3.99	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	2.47-2.97	เห็นด้วยในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	0.00-2.46	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ดังนั้นครูฝึก จึงมีความคิดเห็นต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัด กอง วิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านความสามารถ ทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่า 3.49

2. ด้านทักษะในการจัดการ มีค่าเฉลี่ยรายด้าน $\mu = 3.33$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน $\sigma = 0.65$ แทนค่าหาค่าระดับความคิดเห็นจะได้เท่ากับ

ค่าเฉลี่ย	4.63-5.00	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.98-4.62	เห็นด้วยในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.68-3.97	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	2.03-2.67	เห็นด้วยในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 0.00-2.02 เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ดังนั้นครูฝึก จึงมีความคิดเห็นต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านทักษะในการจัดการ อยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่า 3.33

3. ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยรายด้าน $\mu = 3.71$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน $\sigma = 0.55$ แทนค่าหาค่าระดับความคิดเห็นจะได้เท่ากับ

ค่าเฉลี่ย	4.81-5.00	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.26-4.80	เห็นด้วยในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	3.16-4.25	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	2.61-3.15	เห็นด้วยในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	0.00-2.60	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ดังนั้นครูฝึก จึงมีความคิดเห็นต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่า 3.71

4. ด้านพฤติกรรมทางสังคม มีค่าเฉลี่ยรายด้าน $\mu = 3.71$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน $\sigma = 0.55$ แทนค่าหาค่าระดับความคิดเห็นจะได้เท่ากับ

ค่าเฉลี่ย	4.81-5.00	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.26-4.80	เห็นด้วยในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	3.16-4.25	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	2.61-3.15	เห็นด้วยในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	0.00-2.60	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ดังนั้นครูฝึก จึงมีความคิดเห็นต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้าน พฤติกรรมทางสังคม อยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่า 3.71

5. ด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยรายด้าน $\mu = 4.03$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน $\sigma = 0.46$ เทนค่า
หาค่าระดับความคิดเห็นจะได้เท่ากับ

ค่าเฉลี่ย	4.95-5.00	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.49-4.94	เห็นด้วยในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	3.57-4.48	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.11-3.56	เห็นด้วยในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	0.00-3.10	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ดังนั้นครูฝึก จึงมีความคิดเห็นต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค
กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ อยู่ในระดับ
ปานกลาง คือมีค่า 4.03

6. ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง มีค่าเฉลี่ยรายด้าน $\mu =$
3.12 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน $\sigma = 0.61$ เทนค่าหาค่าระดับความคิดเห็นจะได้เท่ากับ

ค่าเฉลี่ย	4.34-5.00	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.73-4.33	เห็นด้วยในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51-3.72	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.90-2.50	เห็นด้วยในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	0.00-1.89	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ดังนั้นครูฝึก จึงมีความคิดเห็นต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกอง
วิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้าน พฤติกรรมทาง
สังคม อยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่า 3.12

ความคิดเห็นของผู้สำเร็จการศึกษาในทั้ง 6 ด้าน คือ

1. ด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยรายด้าน $\mu = 3.48$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน $\sigma = 0.57$ แทนค่าหาค่าระดับความคิดเห็นจะได้เท่ากับ

ค่าเฉลี่ย	4.62-5.00	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.05-4.61	เห็นด้วยในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.91-4.04	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	2.34-2.90	เห็นด้วยในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	0.00-2.33	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ดังนั้นผู้สำเร็จการศึกษาจึงมีความคิดเห็นต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัด กองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่า 3.48

2.. ด้านทักษะในการจัดการ มีค่าเฉลี่ยรายด้าน $\mu = 3.55$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน $\sigma = 0.72$ แทนค่าหาค่าระดับความคิดเห็นจะได้เท่ากับ

ค่าเฉลี่ย	4.99-5.00	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.27-4.98	เห็นด้วยในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.83-4.26	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	2.11-2.82	เห็นด้วยในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	0.00-2.10	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ดังนั้นผู้สำเร็จการศึกษาจึงมีความคิดเห็นต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านทักษะในการจัดการ อยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่า 3.55

3. ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยรายด้าน $\mu = 3.59$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน $\sigma = 0.55$ แทนค่าหาค่าระดับความคิดเห็นจะได้เท่ากับ

ค่าเฉลี่ย	4.69-5.00	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.14-4.68	เห็นด้วยในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	3.00-4.13	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	2.49-2.99	เห็นด้วยในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	0.00-2.48	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ดังนั้นผู้สำเร็จการศึกษาจึงมีความคิดเห็นต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่า 3.59

4. ด้านพฤติกรรมทางสังคม มีค่าเฉลี่ยรายด้าน $\mu = 3.53$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน $\sigma = 0.61$ แทนค่าหาค่าระดับความคิดเห็นดังนี้จะได้เท่ากับ

ค่าเฉลี่ย	4.75-5.00	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.14-4.74	เห็นด้วยในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.92-4.13	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	2.31-2.91	เห็นด้วยในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	0.00-2.30	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ดังนั้นผู้สำเร็จการศึกษาจึงมีความคิดเห็นต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้าน พฤติกรรมทางสังคม อยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่า 3.53

5. ด้านบุคลิกภาพ มีค่าเฉลี่ยรายด้าน $\mu = 3.75$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน $\sigma = 0.60$ แทนค่าหาค่าระดับความคิดเห็นจะได้เท่ากับ

ค่าเฉลี่ย	4.95-5.00	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.35-4.94	เห็นด้วยในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	3.15-4.34	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	2.55-3.14	เห็นด้วยในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	0.00-2.54	เห็นด้วยในระดับน้อยที่สุด

ดังนั้นผู้สำเร็จการศึกษามีความคิดเห็นต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่า 3.75

6. ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและการเมือง มีค่าเฉลี่ยรายด้าน $\mu = 3.03$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน $\sigma = 0.62$ แทนค่าหาค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นจะได้เท่ากับ

ค่าเฉลี่ย	มากกว่า 4.27	เห็นด้วยในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.65-4.27	เห็นด้วยในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.41-3.64	เห็นด้วยในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.79-2.40	เห็นด้วยในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	น้อยกว่า 1.79	เห็นด้วยในระดับพอใช้

ดังนั้นผู้สำเร็จการศึกษา จึงมีความคิดเห็นต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ในด้าน พฤติกรรมทางสังคม อยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่า 3.03

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายอรรถพล นามสกุล สังกวาลี	
เกิดวันที่ 3 เดือน ธันวาคม พุทธศักราช 2506	
สถานที่เกิด	อำเภอบางซื่อ จังหวัดกรุงเทพฯ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	1669/141 หมู่บ้านปิ่นเจริญ 1 เขตดอนเมือง จังหวัดกรุงเทพฯ
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	อาจารย์ 2 ระดับ 7 หัวหน้างานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี เจ้าหน้าที่ส่งเสริมอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี กรมอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี ถนนสีหบุรานุกิจ เขตมีนบุรี จังหวัดกรุงเทพฯ 10510
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2521	ม.ศ. 3 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี กรุงเทพฯ
พ.ศ. 2524	ปวช. สาขาไฟฟ้ากำลัง วิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี กรุงเทพฯ
พ.ศ. 2526	ปวส. สาขาไฟฟ้ากำลัง วิทยาลัยช่างกลปทุมวัน กรุงเทพฯ
พ.ศ. 2534	คอ.บ วิศวกรรมไฟฟ้า สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ กรุงเทพฯ
พ.ศ. 2544	กศ.ม. อุตสาหกรรมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพฯ

การศึกษาติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี
รุ่นที่ 1 ปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
อรรถพล สังขวาสี

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกอุตสาหกรรมศึกษา
กุมภาพันธ์ 2544

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึกและผู้สำเร็จการศึกษา อาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ที่มีต่อการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตกรุงเทพมหานคร ในคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ ด้านทักษะในการจัดการ ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ด้านพฤติกรรมทางสังคม ด้านบุคลิกภาพ ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมต่อวิชาชีพ ด้านพฤติกรรมทางสังคม ด้านบุคลิกภาพ ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้ควบคุมการฝึก จำนวน 102 คน ครูฝึก จำนวน 112 คน และผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ในปีการศึกษา 2538 จำนวน 231 คนรวม 445 คนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ประมวลค่า ได้รับแบบสอบถามคืนคิดเป็นร้อยละ 80.90 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่าผู้ควบคุมการฝึก ครูฝึก และผู้สำเร็จการศึกษาสาขาช่างไฟฟ้า ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างก่อสร้าง การพิมพ์ ช่างยนต์ ช่างเชื่อมโลหะแผ่น ช่างกลโรงงาน และช่างเครื่องประดับอัญมณี มีความคิดเห็นต่อผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีในปีการศึกษา 2538 ของสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัยเทคนิค กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เขตกรุงเทพมหานคร ในคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคี ทั้ง 6 ด้าน คือด้านความสามารถทางวิชาการและทักษะวิชาชีพ ด้านทักษะในการจัดการ ด้านเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ ด้านพฤติกรรมทางสังคม ด้านบุคลิกภาพ ด้านตระหนักในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

A FOLLOW-UP STUDY OF 1st class , GRADUATES OF DUAL VOCATIONAL TRAINING
COURSE IN CERTIFICATE LEVEL , FOR ACADAMIC YEAR 1995, UNDER THE
TECHNICAL COLLEGE DIVISION IN BANGKOK, DEPARTMENT OF VOCATIONAL
EDUCATION , MINISTRY OF EDUCATION

AN ABSTRACT

BY

ATTHAPHOL SANGKHAWASI

Present in Partial Fulfilment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Industrial Education
At Srinakharinwirot University
February 2001

The purpose of this study was to investigate opinions of Training Managers , Trainers and students on a follow-up study of 1st class graduated of dual vocational training course , in Certificate level , for 1995 ,under the Technical college Division in Bangkok , Department of Vocational Education , Ministry of Education The study was focused on the job performance at six facts : academic and professional skills , management , attitude towards their jobs, social behavior , personality and co-operation in economic and politic development .

The sampling were 445 people including 102 training managers , 112 trainers and 231 students, dual vocational training program in 1995 . The estimate questionnaires designed were employed as the instruments However , the percentage and the standard deviation were the statistic tools in data analysis.

It was found that the opinions of training managers, trainers and DVT students in Electrical Electronic Construction Printing Auto-machines Welding-sheet metal Machine and Jewelry six facts : academic and professional skills , management , attitude towards their jobs. social behavior , personality and co-operation in economic and politic development were at a medium level.